

1(3)
KS20130524

2013-05-06

Tjänsteskrivelse

Dnr

2012-00709-214

Kontor

Samhällsbyggnadskontoret

Handläggare

Isak Ericsson

08-523 038 03

isak.ericsson@sodertalje.se

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Detaljplan för del av Pyramiden 18, Kitteln 1, Sländan 5 mfl (Snäckviken)

Dnr: 2012-00709-214

Sammanfattning av ärendet

AstraZeneca bedriver verksamhet inom det område som benämns Snäckviken. Inom området bedrivs idag både forskning och produktion av nya läkemedel. Den del av verksamheten som omfattar forskning kommer att läggas ned, kvar inom området blir produktionen och viss administration. I och med nedläggningen av forskningsdelen kommer byggnader stå outnyttjade varför AstraZeneca har lämnat in en ansökan om planändring för dessa fastigheter (Pyramiden 18, Kitteln 1 och Sländan 5). Gällande detaljplan medger industri (samt en mindre del kontor) inom hela området.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse	2013-05-06
Plankarta (3 delar)	2013-05-06
Planbeskrivning	2013-05-06
Detaljerad riskanalys för kv Pyramiden 18 m fl	2013-04-12
Bilaga A (till riskanalysen)	2013-04-12
Försäkran från AstraZeneca	2013-05-03
Granskningsutlåtande	2013-05-06

Ärendet

Ärendet berör två större områden. Södra delen som idag är planlagda för kontor samt norra delen som är planlagd för industri. De ansökta ändringarna av markanvändningen på

ovanstående fastigheter önskas för att få större möjlighet till avyttring av delar av AstraZenecas område.

Södra delen

Kittel 1 och Sländan 4 ägs också av AstraZeneca och är i dag planlagda för kontor. Kontoret anser att södra delen, genom sin nära relation med stadskärnan, bör få en framtida användning som tillåter kontor, skola (gymnasium, högskola samt vuxenutbildning), bostäder med handel i bottenplan samt parkering.

Norra delen

Fastigheten Pyramiden 18 ägs av AstraZeneca. Fastigheten i sin helhet är planlagd för Industri. Då AstraZeneca minskar sin verksamhet önskar de planläggning för utökad markanvändning på delar av fastigheten samt planmässiga förutsättningar för avstyckningar av fastigheten.

Kontoret anser att norra delen bör få en framtida användning som tillåter industri samt en utökad möjlighet till kontorsverksamhet.

Riskfrågor

I AstraZenecas produktion används en del farliga ämnen, däribland lösningsmedel och giftiga ämnen. Hanteringen innebär farliga transporter av farligt gods till och från området som behöver hanteras i den nya detaljplanen. En detaljerad riskanalys har därför tagits fram och ett antal bestämmelser har förts in i förslaget till ny detaljplan. Regleringarna rör främst krav på fasader, fönster, ventilation och utrymningsvägar på de byggnader som ligger utmed de gator där farligt gods kommer att transporteras.

Utöver dessa regleringar i själva detaljplanen har AstraZeneca även skrivit under en försäkran där de åtar sig ett antal åtgärder som ligger utanför planområdet. Kommunens egna trafikföreskrifter har också ändrats gällande Karlhavsbacken (hastighetsminskning) och krav på skyddsåtgärder för närliggande förskola regleras mellan Telge Fastigheter AB samt AstraZeneca genom avtal.

Allmänt strandstråk samt förstärkt öppet öst-västligt stråk

I och med AstraZenecas omstrukturering och det nya planuppdraget blir det möjligt att förstärka det allmänna strandstråket längsmed vattnet. Detta kommer både öka attraktiviteten för de lokaler som finns i det södra området och även förstärka stadskärnans kontakt med kanalen och vattnet.

Det blir även möjligt att skapa ett allmänt offentligt stråk i öst-västlig riktning. Vilket är positivt i den långsiktiga planeringen för stadskärnans utveckling i framtiden.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kostnaderna för den nya detaljplanen bekostas av fastighetsägaren och regleras genom plankostnadsavtal.

Kontorets/förvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

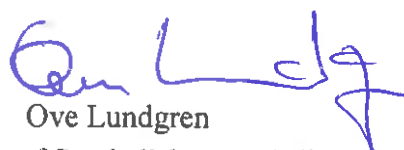
1. Att tillstyrka beslut om att anta detaljplanen för del av Pyramiden 18, Kitteln 1, sländan 5 mfl (Snäckviken)

Kontorets/förvaltningens förslag till kommunfullmäktige:

2. Att kommunfullmäktige beslutar om att anta detaljplanen för del av Pyramiden 18, Kitteln 1, Sländan 5 mfl (Snäckviken)

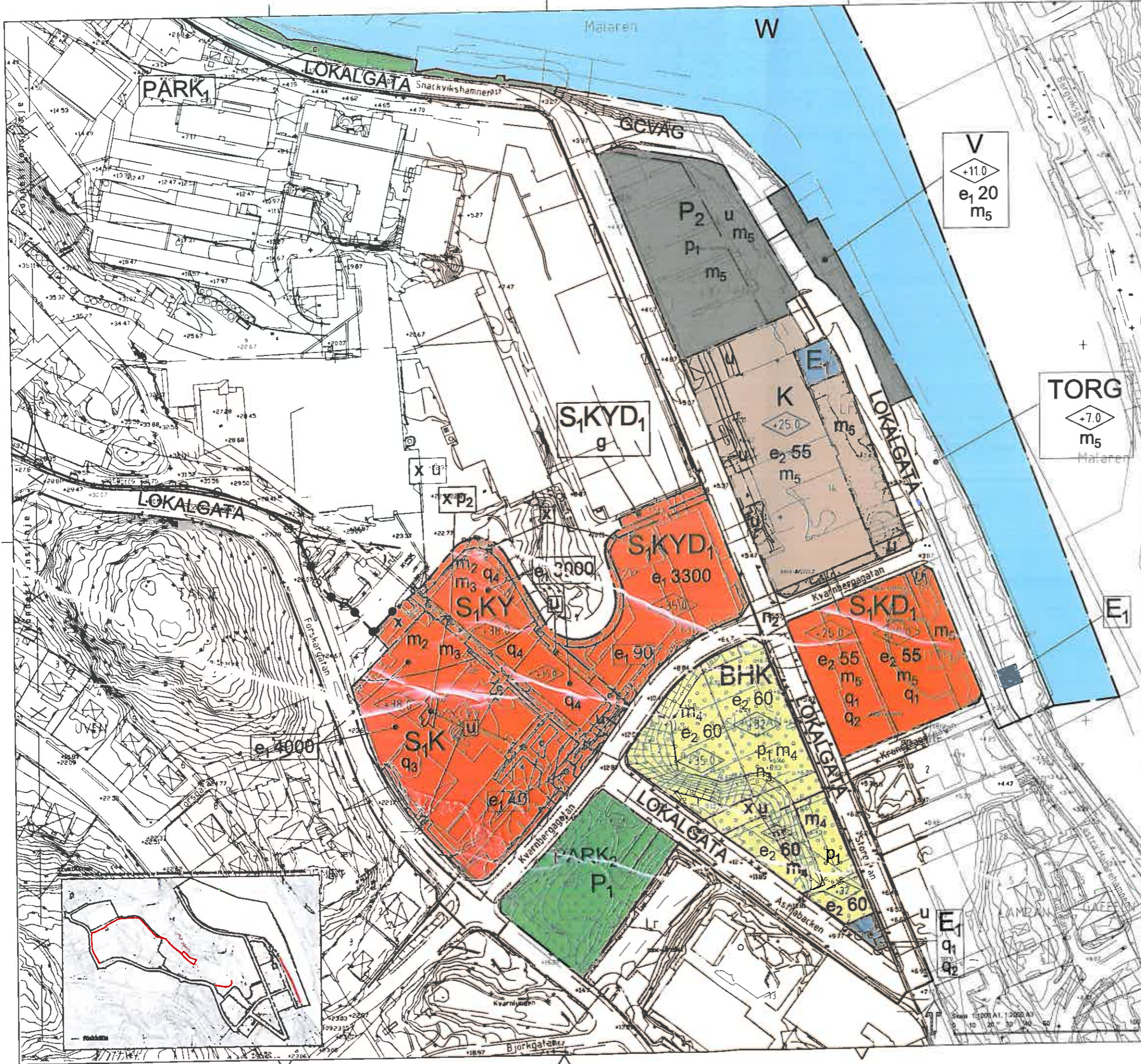

Martin Andrae
Stadsdirektör

Ove Lundgren
tf Samhällsbyggnadsdirektör

Beslutet expedieras till:
Akten SBK, plan

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

- GRÄNSER**
- Planbestämmelsegränser
 - Fastighetsgränser
 - Stadsgränser
- MARKANVÄNDNING**
- Allmän plats**
- LOKALGATA: Lokalgata
 - TORG: Torg
 - GCVAG: Gång, cykel och rullstol
 - PARK: Parkstråk
 - GCVAG: Parkstråk med 20-åriga träd
- Kvarter**
- S1K: Bostäder för ett eller två våningar
 - S1KD: Bostäder för ett eller två våningar, parkering
 - S1KY: Bostäder för ett eller två våningar, parkering
 - S1KYD: Bostäder för ett eller två våningar, parkering
 - K: Bostäder för ett eller två våningar, parkering
 - E: Bostäder för ett eller två våningar, parkering
 - P1: Park
 - P2: Park
 - U: Utomhusutrymme
 - X: Utomhusutrymme
- Vattensystem**
- V: Öppet vattensystem

- BEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BESTYGGANDE**
- Markens höjd över havet
 - Markens höjd över havet
 - Markens höjd över havet
- UTNYTTJANDEGRAD**
- Utnyttjningsgrad
 - Utnyttjningsgrad
- MARKENS ANORDNING**
- Markens anordning
 - Markens anordning
 - Markens anordning
- PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE**
- Placering, utformning, utförande
 - Placering, utformning, utförande
- BYGGNADSBESTÄMMELSER**
- Byggnadsbestämmelser
 - Byggnadsbestämmelser
 - Byggnadsbestämmelser

RMK- OCH STÖRNEDERBYGG

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

1. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

2. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

3. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

4. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

5. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

6. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

7. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

8. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

9. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

10. Fyllning av diken och andra åkermarken för jordbruk eller annan jordbruksanvändning.

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

1. Områden som inte omfattas av denna plan.

2. Områden som inte omfattas av denna plan.

3. Områden som inte omfattas av denna plan.

4. Områden som inte omfattas av denna plan.

5. Områden som inte omfattas av denna plan.

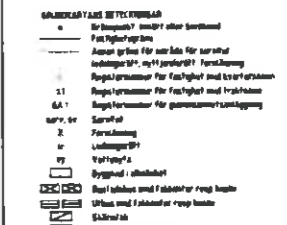
6. Områden som inte omfattas av denna plan.

7. Områden som inte omfattas av denna plan.

8. Områden som inte omfattas av denna plan.

9. Områden som inte omfattas av denna plan.

10. Områden som inte omfattas av denna plan.

- SKYD**
- Skyltning
 - Skyltning
 - Skyltning
- SKY**
- Skyltning
 - Skyltning
 - Skyltning
- SKD**
- Skyltning
 - Skyltning
 - Skyltning
- BHK**
- Bostäder för ett eller två våningar
 - Bostäder för ett eller två våningar
 - Bostäder för ett eller två våningar
- K**
- Bostäder för ett eller två våningar
 - Bostäder för ett eller två våningar
 - Bostäder för ett eller två våningar
- E**
- Bostäder för ett eller två våningar
 - Bostäder för ett eller två våningar
 - Bostäder för ett eller två våningar
- P1**
- Park
 - Park
 - Park
- P2**
- Park
 - Park
 - Park
- U**
- Utomhusutrymme
 - Utomhusutrymme
 - Utomhusutrymme
- X**
- Utomhusutrymme
 - Utomhusutrymme
 - Utomhusutrymme

Till plan nr: 02 Plankartan 03 Fastighetsförteckning 04 Grundkarta

01 Planbeskrivning 02 Samrådshandling 03 Samrådsprotokoll 04 Skisser och ritningar 05 Utvärdering eller sammanfattning

Detaljplan för del av Pyramiden 18, Kitteln 1 och Sländan 5 Snäckviken

Södertälje Kommun Stockholm län

Antagandehandling

Upprättad 2013-05-06

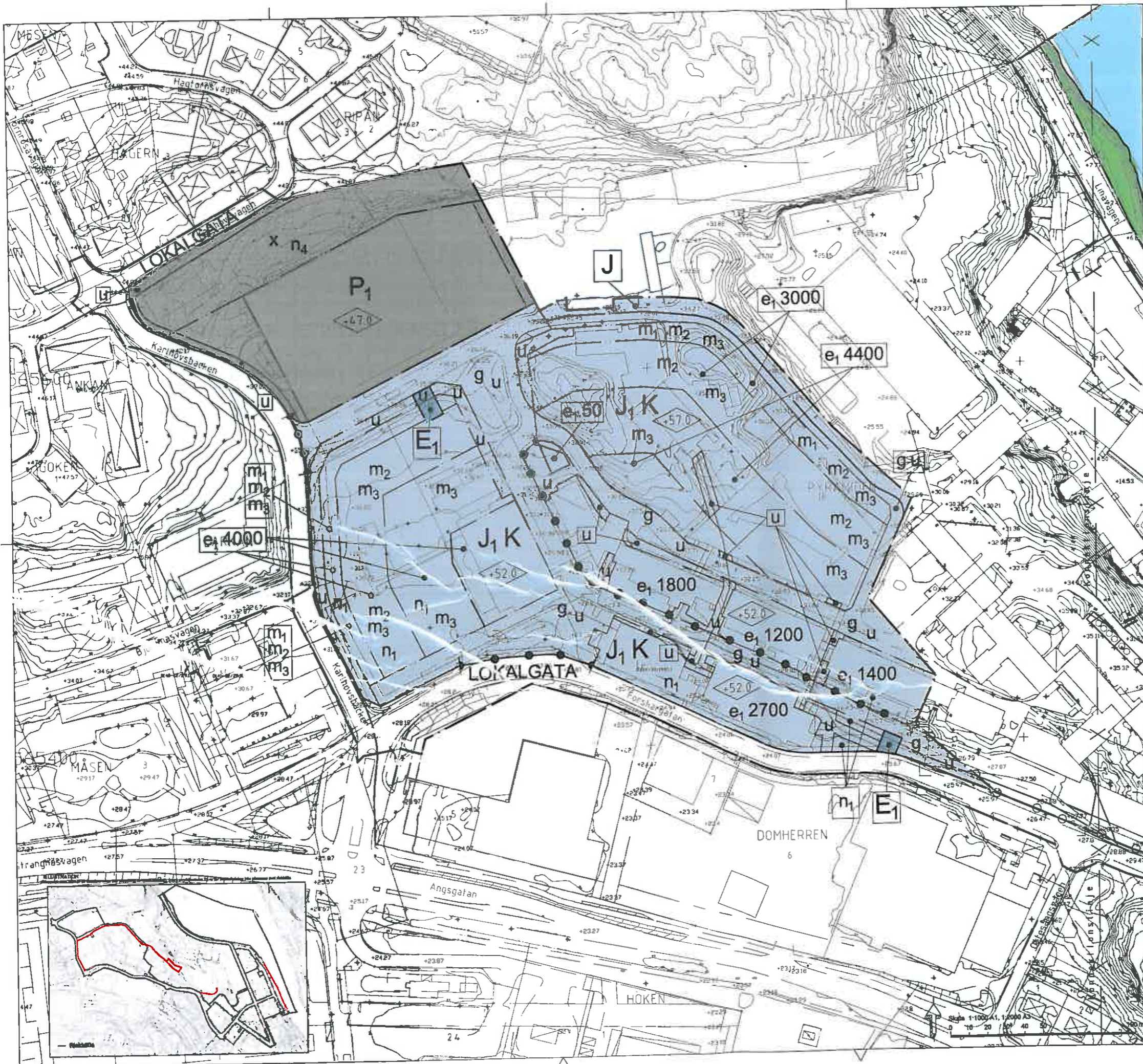
Urban Dahlberg, planchef Isak Ericsson, planarkitekt

Södertälje Kommun

Bestudatum Instans Godkännande

Antagande

Lage ritad

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom området med nedanstående beteckningar. Endast enlig användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

- GRÄNSER**
- Planbegränsning
 - Avgränsning
- MARKANVÄNING**
- LOKALGATA**
- Torg
 - Grav
 - Färd
- Byggnadsmark**
- BHK: Byggnadsmark för bostäder och kontor
 - JK: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - J: Byggnadsmark för kontor
 - K: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - U: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - E: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - G: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
- Byggnadsmark för kontor och verksamheter**
- SK: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - SKU: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - SKV: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - SKY: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
- Tjänstområde**
- T: Tjänstområde
 - W: Vattenskydd
- BEGRÄNSNINGAR AV MARKENS BEBYGGANDE**
- M: Markens höjd över havet
 - M1: Markens höjd över havet
 - M2: Markens höjd över havet
 - M3: Markens höjd över havet
- UTNYTTJANDEGRAD**
- U: Utnyttjandegrad
 - U1: Utnyttjandegrad
 - U2: Utnyttjandegrad
 - U3: Utnyttjandegrad
- MARKENS ANDRING**
- 1: Markens andring
 - 2: Markens andring
 - 3: Markens andring
 - 4: Markens andring
 - 5: Markens andring
 - 6: Markens andring
 - 7: Markens andring
 - 8: Markens andring
 - 9: Markens andring
 - 10: Markens andring
 - 11: Markens andring
 - 12: Markens andring
 - 13: Markens andring
 - 14: Markens andring
 - 15: Markens andring
 - 16: Markens andring
 - 17: Markens andring
 - 18: Markens andring
 - 19: Markens andring
 - 20: Markens andring
 - 21: Markens andring
 - 22: Markens andring
 - 23: Markens andring
 - 24: Markens andring
 - 25: Markens andring
 - 26: Markens andring
 - 27: Markens andring
 - 28: Markens andring
 - 29: Markens andring
 - 30: Markens andring
 - 31: Markens andring
 - 32: Markens andring
 - 33: Markens andring
 - 34: Markens andring
 - 35: Markens andring
 - 36: Markens andring
 - 37: Markens andring
 - 38: Markens andring
 - 39: Markens andring
 - 40: Markens andring
 - 41: Markens andring
 - 42: Markens andring
 - 43: Markens andring
 - 44: Markens andring
 - 45: Markens andring
 - 46: Markens andring
 - 47: Markens andring
 - 48: Markens andring
 - 49: Markens andring
 - 50: Markens andring
- PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE**
- 1: Placering, utformning, utförande
 - 2: Placering, utformning, utförande
 - 3: Placering, utformning, utförande
 - 4: Placering, utformning, utförande
 - 5: Placering, utformning, utförande
 - 6: Placering, utformning, utförande
 - 7: Placering, utformning, utförande
 - 8: Placering, utformning, utförande
 - 9: Placering, utformning, utförande
 - 10: Placering, utformning, utförande
 - 11: Placering, utformning, utförande
 - 12: Placering, utformning, utförande
 - 13: Placering, utformning, utförande
 - 14: Placering, utformning, utförande
 - 15: Placering, utformning, utförande
 - 16: Placering, utformning, utförande
 - 17: Placering, utformning, utförande
 - 18: Placering, utformning, utförande
 - 19: Placering, utformning, utförande
 - 20: Placering, utformning, utförande
 - 21: Placering, utformning, utförande
 - 22: Placering, utformning, utförande
 - 23: Placering, utformning, utförande
 - 24: Placering, utformning, utförande
 - 25: Placering, utformning, utförande
 - 26: Placering, utformning, utförande
 - 27: Placering, utformning, utförande
 - 28: Placering, utformning, utförande
 - 29: Placering, utformning, utförande
 - 30: Placering, utformning, utförande
 - 31: Placering, utformning, utförande
 - 32: Placering, utformning, utförande
 - 33: Placering, utformning, utförande
 - 34: Placering, utformning, utförande
 - 35: Placering, utformning, utförande
 - 36: Placering, utformning, utförande
 - 37: Placering, utformning, utförande
 - 38: Placering, utformning, utförande
 - 39: Placering, utformning, utförande
 - 40: Placering, utformning, utförande
 - 41: Placering, utformning, utförande
 - 42: Placering, utformning, utförande
 - 43: Placering, utformning, utförande
 - 44: Placering, utformning, utförande
 - 45: Placering, utformning, utförande
 - 46: Placering, utformning, utförande
 - 47: Placering, utformning, utförande
 - 48: Placering, utformning, utförande
 - 49: Placering, utformning, utförande
 - 50: Placering, utformning, utförande
- BYGGBESTÄMMELSER**
- 1: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 2: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 3: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 4: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 5: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 6: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 7: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 8: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 9: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 10: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 11: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 12: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 13: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 14: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 15: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 16: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 17: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 18: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 19: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 20: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 21: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 22: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 23: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 24: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 25: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 26: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 27: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 28: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 29: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 30: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 31: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 32: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 33: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 34: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 35: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 36: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 37: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 38: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 39: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 40: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 41: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 42: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 43: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 44: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 45: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 46: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 47: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 48: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 49: Byggnadsmark för kontor och verksamheter
 - 50: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

RSK- OCH STORREKSTYCK

1: RSK- och störrestyck

2: RSK- och störrestyck

3: RSK- och störrestyck

4: RSK- och störrestyck

5: RSK- och störrestyck

6: RSK- och störrestyck

7: RSK- och störrestyck

8: RSK- och störrestyck

9: RSK- och störrestyck

10: RSK- och störrestyck

11: RSK- och störrestyck

12: RSK- och störrestyck

13: RSK- och störrestyck

14: RSK- och störrestyck

15: RSK- och störrestyck

16: RSK- och störrestyck

17: RSK- och störrestyck

18: RSK- och störrestyck

19: RSK- och störrestyck

20: RSK- och störrestyck

21: RSK- och störrestyck

22: RSK- och störrestyck

23: RSK- och störrestyck

24: RSK- och störrestyck

25: RSK- och störrestyck

26: RSK- och störrestyck

27: RSK- och störrestyck

28: RSK- och störrestyck

29: RSK- och störrestyck

30: RSK- och störrestyck

31: RSK- och störrestyck

32: RSK- och störrestyck

33: RSK- och störrestyck

34: RSK- och störrestyck

35: RSK- och störrestyck

36: RSK- och störrestyck

37: RSK- och störrestyck

38: RSK- och störrestyck

39: RSK- och störrestyck

40: RSK- och störrestyck

41: RSK- och störrestyck

42: RSK- och störrestyck

43: RSK- och störrestyck

44: RSK- och störrestyck

45: RSK- och störrestyck

46: RSK- och störrestyck

47: RSK- och störrestyck

48: RSK- och störrestyck

49: RSK- och störrestyck

50: RSK- och störrestyck

ACHTUNGSPÄRRE

1: Achtungspärre

2: Achtungspärre

3: Achtungspärre

4: Achtungspärre

5: Achtungspärre

6: Achtungspärre

7: Achtungspärre

8: Achtungspärre

9: Achtungspärre

10: Achtungspärre

11: Achtungspärre

12: Achtungspärre

13: Achtungspärre

14: Achtungspärre

15: Achtungspärre

16: Achtungspärre

17: Achtungspärre

18: Achtungspärre

19: Achtungspärre

20: Achtungspärre

21: Achtungspärre

22: Achtungspärre

23: Achtungspärre

24: Achtungspärre

25: Achtungspärre

26: Achtungspärre

27: Achtungspärre

28: Achtungspärre

29: Achtungspärre

30: Achtungspärre

31: Achtungspärre

32: Achtungspärre

33: Achtungspärre

34: Achtungspärre

35: Achtungspärre

36: Achtungspärre

37: Achtungspärre

38: Achtungspärre

39: Achtungspärre

40: Achtungspärre

41: Achtungspärre

42: Achtungspärre

43: Achtungspärre

44: Achtungspärre

45: Achtungspärre

46: Achtungspärre

47: Achtungspärre

48: Achtungspärre

49: Achtungspärre

50: Achtungspärre

INFORMATION

1: Information

2: Information

3: Information

4: Information

5: Information

6: Information

7: Information

8: Information

9: Information

10: Information

11: Information

12: Information

13: Information

14: Information

15: Information

16: Information

17: Information

18: Information

19: Information

20: Information

21: Information

22: Information

23: Information

24: Information

25: Information

26: Information

27: Information

28: Information

29: Information

30: Information

31: Information

32: Information

33: Information

34: Information

35: Information

36: Information

37: Information

38: Information

39: Information

40: Information

41: Information

42: Information

43: Information

44: Information

45: Information

46: Information

47: Information

48: Information

49: Information

50: Information

UTNYTTJANDEGRAD

1: Utnyttjandegrad

2: Utnyttjandegrad

3: Utnyttjandegrad

4: Utnyttjandegrad

5: Utnyttjandegrad

6: Utnyttjandegrad

7: Utnyttjandegrad

8: Utnyttjandegrad

9: Utnyttjandegrad

10: Utnyttjandegrad

11: Utnyttjandegrad

12: Utnyttjandegrad

13: Utnyttjandegrad

14: Utnyttjandegrad

15: Utnyttjandegrad

16: Utnyttjandegrad

17: Utnyttjandegrad

18: Utnyttjandegrad

19: Utnyttjandegrad

20: Utnyttjandegrad

21: Utnyttjandegrad

22: Utnyttjandegrad

23: Utnyttjandegrad

24: Utnyttjandegrad

25: Utnyttjandegrad

26: Utnyttjandegrad

27: Utnyttjandegrad

28: Utnyttjandegrad

29: Utnyttjandegrad

30: Utnyttjandegrad

31: Utnyttjandegrad

32: Utnyttjandegrad

33: Utnyttjandegrad

34: Utnyttjandegrad

35: Utnyttjandegrad

36: Utnyttjandegrad

37: Utnyttjandegrad

38: Utnyttjandegrad

39: Utnyttjandegrad

40: Utnyttjandegrad

41: Utnyttjandegrad

42: Utnyttjandegrad

43: Utnyttjandegrad

44: Utnyttjandegrad

45: Utnyttjandegrad

46: Utnyttjandegrad

47: Utnyttjandegrad

48: Utnyttjandegrad

49: Utnyttjandegrad

50: Utnyttjandegrad

BYGGBESTÄMMELSER

1: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

2: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

3: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

4: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

5: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

6: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

7: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

8: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

9: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

10: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

11: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

12: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

13: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

14: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

15: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

16: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

17: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

18: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

19: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

20: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

21: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

22: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

23: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

24: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

25: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

26: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

27: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

28: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

29: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

30: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

31: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

32: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

33: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

34: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

35: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

36: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

37: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

38: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

39: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

40: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

41: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

42: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

43: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

44: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

45: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

46: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

47: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

48: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

49: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

50: Byggnadsmark för kontor och verksamheter

Till planen hör:

- Plankarta
- Platsskiz
- Markskiz
- Fastighetsbeskrivning
- Sannolikhetsbeskrivning
- Grundkarta
- Sannolikhetsbeskrivning
- Illustrationskarta
- Utlämnande eller utställning

Detailplan för del av Pyramiden 18, Kitteln 1 och Sländan 5 Snäckviken

Södertälje Kommun Stockholms län

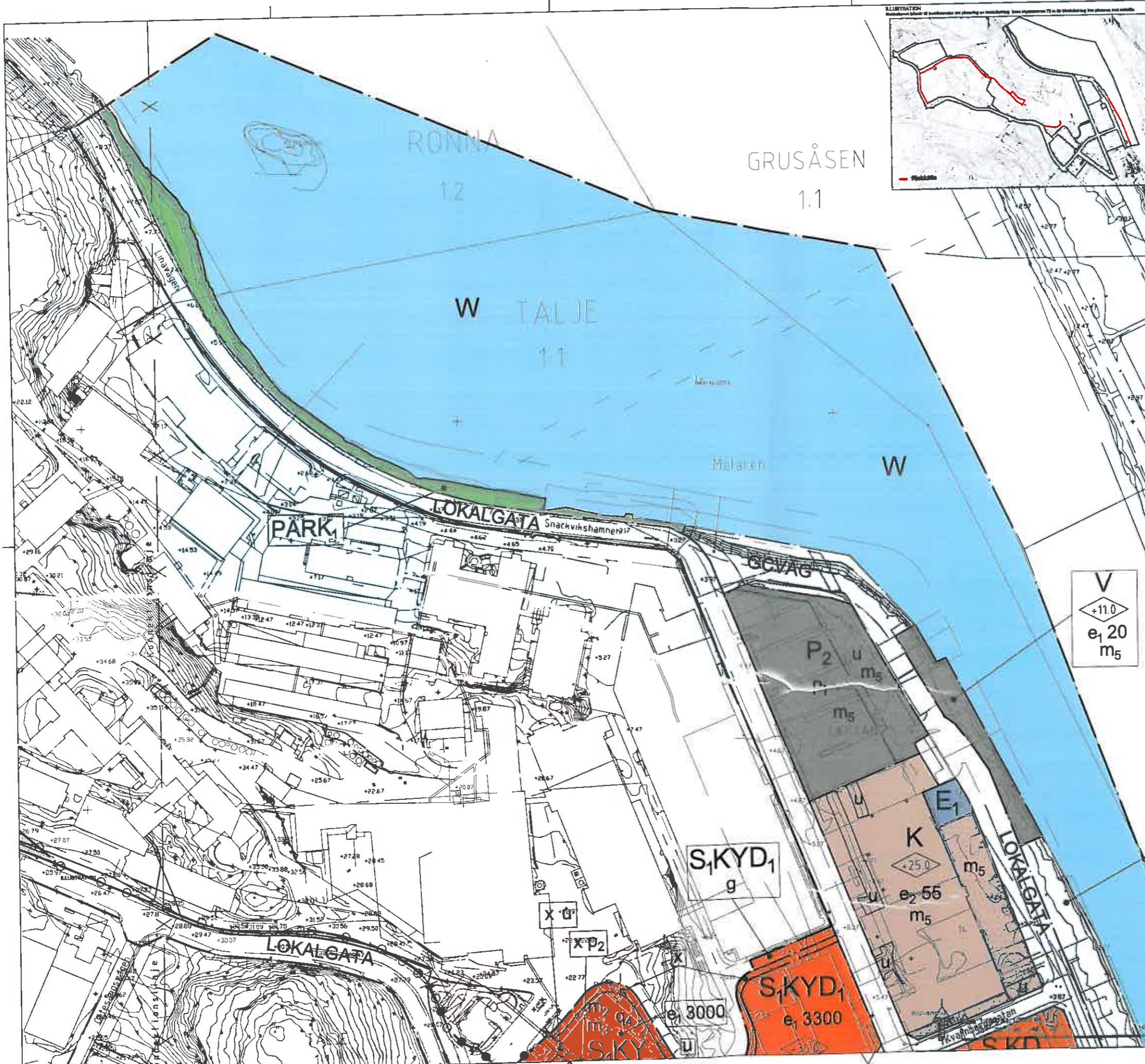
Antagandehandling

Upprättad 2013-05-06

Urban Dahlberg, planchef Isak Ericsson, planarkitekt

Beslutadatum	Instrerat
Antagandets	Lage brott

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast en given användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

- GRÄNSER**
 - Planbestämningens omfattning
 - Fastighetsgränser
 - Regulnegränser
- MARKANVÄNDNING**
 - LOKALGATA** Lokalgata
 - TORG** Torp
 - GCVAG** Gång-, cykel- och travväg
 - PARKERADE** Parkering för max 20 bilar/gata eller 10 parkeringsplatser, utom i
 - Kvarterstomt**
 - BHK: Skulle variera och bestämmandefaktor för utrymme på tomten
 - JK: Fasad och inbudsformulering med tydligt uttryck, se planbestämning 4.1.11
 - JK: Fasad
 - JK: Parkering
 - SK: Öppenhet, högskala, vårdutrustning och bänkar
 - SK: Öppenhet, högskala, vårdutrustning, bänkar och bänkar (i utrymme)
 - SK: Öppenhet, högskala, vårdutrustning, bänkar (i utrymme) och bänkar vid på planbestämning 4.1.11
 - K: Fasad utgående, karaktärs
 - K: Kvarter
- BEGRENSNINGAR AV MARKENS BEVÄGANDE**
 - Marken är inte öppen med byggare
 - Parkeringar, torg, bänkar och cykelvägar
 - Marken är öppen under två planbestämning 4.1.11
 - Marken ska vara tillgänglig för genomfart
 - Marken ska vara tillgänglig för bilar
 - Marken ska vara tillgänglig för andra gångare
- UTNYTTJANDEGRÄD**
 - Skiljeväg: Skiljeväg mellan byggnader
 - SK: Skiljeväg
 - SK: Skiljeväg
- MARKENS ANVÄNDNING**
 - Skiljeväg: Skiljeväg för bilar
 - Skiljeväg: Skiljeväg
 - Skiljeväg: Skiljeväg
- PLACERING, UTFORMNING, UTFÖRANDE**
 - K: Skiljeväg
 - SK: Skiljeväg
 - SK: Skiljeväg
- BYGGNADSBESTÄMMELSER**
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 och tillägg till PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14

ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER
Gästskedet är 18 år och den högsta åldern är 75 år.

INFORMATION
Söderställe 18, Kitteln 1 och Sländan 5 Snäckviken

- BEVÄGANDEN**
 - Skiljeväg: Skiljeväg
 - Skiljeväg: Skiljeväg
 - Skiljeväg: Skiljeväg
- BYGGNADSBESTÄMMELSER**
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 och tillägg till PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14
 - Byggnaden ska vara i enlighet med PBL 3:13-14 i den utsträckning som gäller för byggnaden. Detta gäller byggnaden utom för den del som är avsedd för utrymme. Se planbestämning 4.1.11-14

TEKNIK ☒ Planbestämning ☒ Planbestämning ☒ Bildbestämning ☒ Bildbestämning ☒ Bildbestämning		☒ Fastighetsförteckning ☒ Berrättsförteckning ☒ Bildbestämning ☒ Bildbestämning ☒ Bildbestämning		☒ Grundkarta ☒ Grundkarta ☒ Grundkarta	
Detaljplan för del av Pyramiden 18, Kitteln 1 och Sländan 5 Snäckviken					
Söderställe Kommun		Stockholms län		Beslutsdatum	
Antagandehandling		Anlagandehandling		Lagd datum	
Upprättad 2013-05-06					
Urban Dahlberg, planchef		Isak Ericsson, planarkitekt			

PLANBESKRIVNING

Dnr: 2012-00709-214

Detaljplan för
**DEL AV PYRAMIDEN 18, KITTELN 1,
SLÄNDAN 5 mfl (Snäckviken)**
i Södertälje

Upprättad 2013-05-06

ANTAGANDEHANDLING

Handlingar

Detaljplanen utgörs av en plankarta i skala 1: 2000 med planbestämmelser.

Till planen hör dessutom:

- Denna planbeskrivning
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning
- Samrådsredogörelse

Övrigt planeringsunderlag

Som underlag till planen har även en riskbedömning tagits fram (Brandskyddslaget, Juli 2012). Denna har kompletterats i form av en detaljerad riskanalys i november 2012. Vidare har även underlag använts gällande föroreningssituationen inom berörda fastigheter (ÅF Infrastructure AB 2012-06-08). Dessutom har en parkeringssammanställning gjorts i november 2012.

Planens syfte och huvuddrag

I samband med förestående förändring av AstraZenecas anläggning uppstår möjligheter att i samarbete med AstraZeneca och andra markägare ta viktiga steg mot att skapa ett attraktivt område för näringsverksamhet och förstärka områdets koppling till stadskärnan. Avsikten är möjliggöra en öppnare och mer attraktiv stadsmiljö parallellt med att AstraZenecas önskemål om utökad markanvändning och avyttringsmöjlighet tillgodoses. Den nya detaljplanen ska även möjliggöra för AstraZeneca att fortsätta att bedriva sin kvarvarande verksamhet.

Bilden visar i stora drag de delar av Snäckvikenanläggningen som kommer att avvecklas. Utöver dessa berörs flera större parkeringsanläggningar (se rubriken Parkering).

1. Den s.k. 200-delen (ca 3,3 ha) inrymmer lokaler för forskning och utveckling.

2. I den s.k. 400-delen (ca 2,7 ha) finns främst administrativa funktioner. Streckad linje visar Snäckvikenanläggningen i sin helhet.

Att skapa ett attraktivt område för näringsliv och företag

AstraZeneca bedriver verksamhet inom det område som benämns Snäckviken. Inom området bedrivs idag både forskning och produktion av nya läkemedel. Den del av verksamheten som omfattar forskning, samt även en del administration, kommer att läggas ned. Kvar inom området blir produktionen och viss administration. I och med nedläggningen av forskningsdelen kommer byggnader stå outnyttjade och AstraZeneca har därför lämnat in en ansökan om planändring för dessa fastigheter (Pyramiden 18, Kitteln I och Sländan 5).

Kommunens översiktsplan (2004) betonar både vikten av att ta till vara på Södertälje kommuns centrala placering i Stockholmsregionen och att konsekvent arbeta för att skapa goda förutsättningar för företag och företagskluster att etablera sig i kommunen.

"Tillgång till mark och lokaler är bara en av många förutsättningar för företagsetableringar [...] Starka lokala kluster (ansamling av företag med liknande och för varandra kompletterande verksamhet) är också viktigt vid val av etableringsort inom länet. Ett utvecklat cityliv kan vara en annan viktig faktor för attraktiviteten för "kunskapsförädlade" tjänsteföretag".¹

Södertälje kommun ser det därför som centralt att planförslaget skapar attraktiva områden där nya företag och relaterade verksamheter kan etablera sig. Det vill säga att i detaljplan möjliggöra för nya markanvändningar och möjliggöra för AstraZeneca att avyttra delar av sitt fastighetsbestånd. Den nya detaljplanen ska även möjliggöra för AstraZeneca att fortsätta att bedriva sin kvarvarande verksamhet.

Planförslaget bör även möjliggöra att de områden som berörs blir mer integrerade i Södertälje stadskärna och får en mer öppen karaktär. Det ger ett mervärde både till området som verksamhetsområde för företag och näringsverksamhet men öppnar också upp området för övriga södertäljeborna. Detta bör göras genom att förtydliga de offentliga stråken, att skapa nya mötesplatser, en större blandning av boende och verksamheter samt att förstärka kontakten med vattnet. De sydöstra delarna av planområdet bör även möjliggöra för ett högskolecampus. Vilket både är en positiv faktor för att skapa en attraktiv och kreativ miljö för kunskapsintensiva företag men också stärker banden till stadskärnan och ger området en öppnare karaktär.

Gällande detaljplan medger industri (samt en mindre del kontor) inom hela AstraZenecas område. Efter planuppdraget har möjligheterna till nya användningar undersökts, däribland skola, kontor, vård, industri samt handel och centrumverksamhet. Samhällsbyggnadskontoret har även sett över möjligheten att inrymma bostäder inom planområdet. Förutom ändrad användning önskas även att exploateringskravet ändras så att avstyckningar av fastigheterna blir möjligt.

¹ Översiktsplan 2004 för Södertälje kommun, sid 21

Offentliga rum och stadskvaliteter

Kommunen har en långsiktig strategi om att den del av centrala staden som avgränsas av Turingegatan i söder, Forskargatan i öster och Karlhov i norr ska på sikt bli en integrerad del av stadskärnan. Stadskärnan som helhet ska förtätas med attraktiva bostäder, arbetsplatser och handel. Antalet mötesplatser och utbudet av olika typer av mötesplatser i staden ska öka. Förtätning ska alltid ske med en god helhet som utgångspunkt. Området kring kanalen bör utvecklas med byggnation och offentliga gröna rum. Sammanhängande strandpromenader ska löpa längs Södertälje kanal och stränder.

Vidare ska de områden i staden som har goda förutsättningar att förstärka sina stadskvaliteter utvecklas till tyngdpunkter med en mångfald av urbana verksamheter. Från tyngdpunkterna in till stadskärnan ska stråk utvecklas. Stråken ska vara tydliga och intressanta, attraktiva för gångtrafikanter och cyklister, väl försörjda med kollektivtrafik och där det är möjligt kantas av bebyggelse med både bostäder och verksamheter. Gång- och gatunät bör utvecklas för bättre tillgänglighet mellan olika områden och till stadskärnan.

Bild: På sikt blir området en funktionsblandad, välintegrerad del av centrum. Observera att dett enbart är en översiktlig karta.

Miljöpåverkan

Allmänt

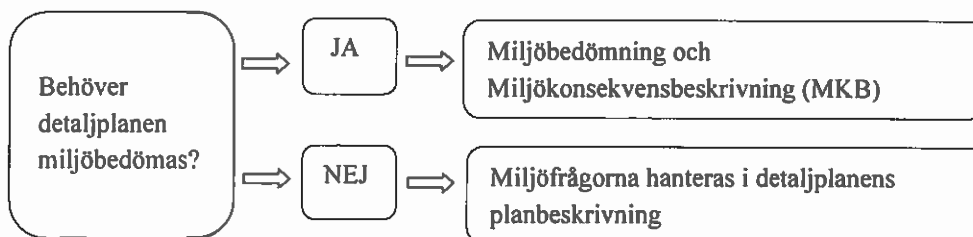
Planområdet är beläget i ett befintligt verksamhetsområde. Gällande markanvändning är industriverksamhet samt kontor. Föreslagna nya markanvändningar bedöms inte medföra någon påverkan på miljön men ställer krav på riskhantering i form av skyddsavstånd eller andra skyddsåtgärder för att dessa nya användningar ska vara möjliga.

I den norra delen bedrivs främst forsknings- och laboratorieverksamhet och i den södra delen främst kontorsverksamhet. De förändringar som föreslås i den norra delen (möjliggöra utökad) villkoras i detaljplanen. För att nya markanvändningar ska vara möjliga att genomföra skall av kommunen fastslagna skyddsåtgärder uppfyllas.

I det södra området bedrivs idag främst kontorsverksamhet. I planförslaget föreslås även kompletterande markanvändning, i form av campusområde, lättare vårdverksamhet, viss idrott och en mindre del bostäder. Ett antal skyddsåtgärder har införts i planen för att klara av de krav som finns gällande riskhänsyn. Dessa ska genomföras innan användningen får ändras.

Behovsbedömning

Vid detaljplaneläggning ska enligt Miljöbalken en behovsbedömning göras för att ta ställning till om planens genomförande kan antas leda till betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska Plan- och Bygglagen 5 kap 18 § och Miljöbalken 6 kap, tillämpas och miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas. Utförande av miljökonsekvensbeskrivning regleras i Miljöbalken (1998:808).

Ställningstagande

Den samlade bedömningen av utförd detaljerad riskanalys² samt befintligt utredningsmaterial för området³ är att detaljplanen inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan enligt PBL 5:18 och bilaga 2 och 4 till MKB-förordningen. En miljöbedömning behöver därför inte utföras.

Bedömningen grundar sig på att planområdet omfattar ett redan ianspråktaget industriområde och ingen av de nya markanvändningar som föreslås bedöms medföra någon betydande miljöpåverkan. I de områden där nya markanvändningar föreslås ställs krav antingen på att lämpligt skyddsavstånd upprätthålls eller att lämpliga skyddsåtgärder utförs genom villkorade planbestämmelser.

² Brandskyddslaget, Detaljerad riskanalys, (April 2013)

³ ÅF Infrastructure AB, Föreningssituationen inom AstraZenecas verksamhet i Snäckviken (2012) samt Mark- och grundvattenutredning, Snäckviken (2005)

Enligt tidigare utförda utredningar finns vissa markföroreningar inom området men dessa bedöms inte innebära några risker vid oförändrad markanvändning. Före eventuell ändring till känsligare markanvändning bör ny bedömning göras, vilket kan medföra saneringsbehov.

Förenlighet med 3 och 4 kap MB

Detaljplanens genomförande anses vara förenlig med 3 och 4 kapitlet i miljöbalken (hushållning av mark och vatten). I miljöbalken anges att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför god hushållning ur allmän synpunkt.

Planområdets centrala placering i Södertälje tätort och nära anslutning till själva stadskärnan gör att samhällsbyggnadskontoret anser att det är lämpligt att utöka markanvändningen i den södra delen (från i princip enbart kontor) till att även tillåta inrättande av campusområde, lättare vårdverksamhet, viss idrottsverksamhet samt i vissa delar även bostäder. I den norra delen av planområdet anser samhällsbyggnadskontoret att det är lämpligt att utöka markanvändningen (från i princip enbart industri med mindre inslag av kontor) så att det är möjligt att nyttja en större del till kontorsändamål. Planen möjliggör även för viss utbildningsverksamhet i norra området, exempelvis i form av forskning och laborationer. Närheten till föreslaget campusområdet och anpassade lokaler lämpar sig för detta.

I och med att planförslaget ställer krav på lämpliga skyddsåtgärder, alternativt skyddsavstånd till den intilliggande industriverksamheten (AstraZenecas kvarvarande verksamhet) anses planförslaget vara förenligt med 3 och 4 kapitlet i miljöbalken. Området bedöms inte heller vara känsligt ur ekologisk synpunkt eller ha betydelse från allmän synpunkt på grund av särskilda naturvärden eller kulturvärden.

Skyddsbestämmelser

I följande avseenden har krav på skyddsåtgärder införts i planen:

- Skyddsavstånd – farligt gods
- Placering av verksamheter
- Utformning av utrymme mellan byggnader
- Disposition av byggnad
- Skydd mot spridning av gas
- Skydd mot brandspridning
- Utrymningsvägar
- Markföroreningar ska ha avhjälppts på de tomter som avses för känslig markanvändning innan startbesked får ges

Kravet på skyddsåtgärder riktas både mot AstraZenecas fortsatta verksamhet, utanför plan och mot kommande verksamheter som efter avstyckning möjliggörs inom plan (J₁ forskning och laborieverksamhet gentemot kontor). Se vidare sid. 14-20.

Krav ställs även på AstraZenecas fortsatta verksamhet utanför föreslagen detaljplan. Detta regleras i en försäkran från AstraZeneca samt i ett avtal mellan AstraZeneca och Telge Fastigheter. Vidare har även ändringar gjorts i kommunens trafikföreskrifter för berörda lokalgator. Se vidare sid. 14-20.

Farligt gods

Farligt gods till och från AstraZenecas kvarvarande verksamhet påverkar omgivningen. I och med att planen möjliggör avstyckning och utökad markanvändning i anslutning till verksamheten prövas genom detaljplanen lämpligheten i detta. AstraZeneca har föreslagit nya trafikrörelser till och inom området för att säkra transporter ska kunna ske. Detta förslag har även utgjort förutsättning för den detaljerade riskutredning som utförts av Brandskyddslaget. På sidan 15 redovisas de trafikrörelser som farligt-gods-traffic ska använda sig av för att detaljplanens skyddsåtgärder ska kunna uppfyllas.

Transporter av farligt gods sker även på Södertälje kanal som angränsar den södra delen av planområdet där det idag främst bedrivs kontorsverksamhet och där planförslaget medger etablering av bostäder, campusområde, viss idrott samt lättare vårdverksamhet. Fördjupade riskutredningar har tagits fram för nu antagna detaljplaner som har varit placerade i liknande lägen vid kanalen. Den utredning som togs fram för Sillen 1 m.fl. (vann laga kraft 2010)⁴ visade att bostadsbebyggelse var möjlig att uppföra under förutsättning att vissa riskreducerande åtgärder genomförs⁵. Riskutredningen för Sillen 1 mfl var även föremål för samråd med Södertörns brandförsvärsförbund. Liknande planbestämmelser har införts i föreliggande detaljplan.

Med stöd i ovanstående anser samhällsbyggnadskontoret att det är möjligt att pröva bostadsbebyggelse, campusverksamhet, viss idrottsverksamhet samt lättare vårdverksamhet enligt planförslaget.

Buller

Vid nybyggnation av bostäder gäller Naturvårdsverkets riktlinjer för trafikbuller fastställda i regeringens infrastrukturproposition 1996/97:53. Dessa ska ses som vägledande.

Riktvärdena är följande:

- 30 dBA ekvivalentnivå inomhus
- 45 dBA maximalnivå inomhus nattetid
- 55 dBA ekvivalentnivå utomhus, vid fasad
- 70 dBA maximalnivå vid uteplats

Bilden visar kommunens sammanställning över vägtrafikbuller i södra delen av området

⁴ Sillen P1584 A (vann laga kraft 2010)

⁵ Införd planbestämmelse gällde att "Tillufsintag ska placeras bortvända från kanalen" samt att "Utrymningsvägar från byggnader ska inordnas i riktning bort från kanalen".

Markanvändningen Bostäder inryms på ett ställen inom planområdet (kv. Sländan). Här kan bullersituationen anses i stort likvärdig med intilliggande kv. Lampan. Inom ramen för "Detaljplan kvarteret Lampan, del 2" (bostadsändamål) utfördes i oktober 2005 en bullerberäkning. I denna förutsätts hastigheten på Storgatan ändras från 50 km/h till de 30 km/h som annars råder i stora delar av centrum. 30 km/h gav då en ljudnivå om 63 dB(A) vid den mest utsatta beräkningpunkten. Vidare konstateras att biltrafiken huvudsakligen är koncentrerad till för- och eftermiddagar. Under tiden 23-06 är trafiken närmast obefintlig. I utredningen anses det därmed befogat att godta något högre ekvivalentnivåer än vad som normalt brukar vara fallet. I kvarteret Sländan finns möjlighet att utforma bebyggelsen enligt principen för tyst sida vilket medför att man kan uppfylla gällande riktlinjer. Den trafik som alstras av AstraZenecas verksamhet bedöms också minska med de markanvändningar som föreliggande plan medger i södra delen av Snäckvikenanläggningen.

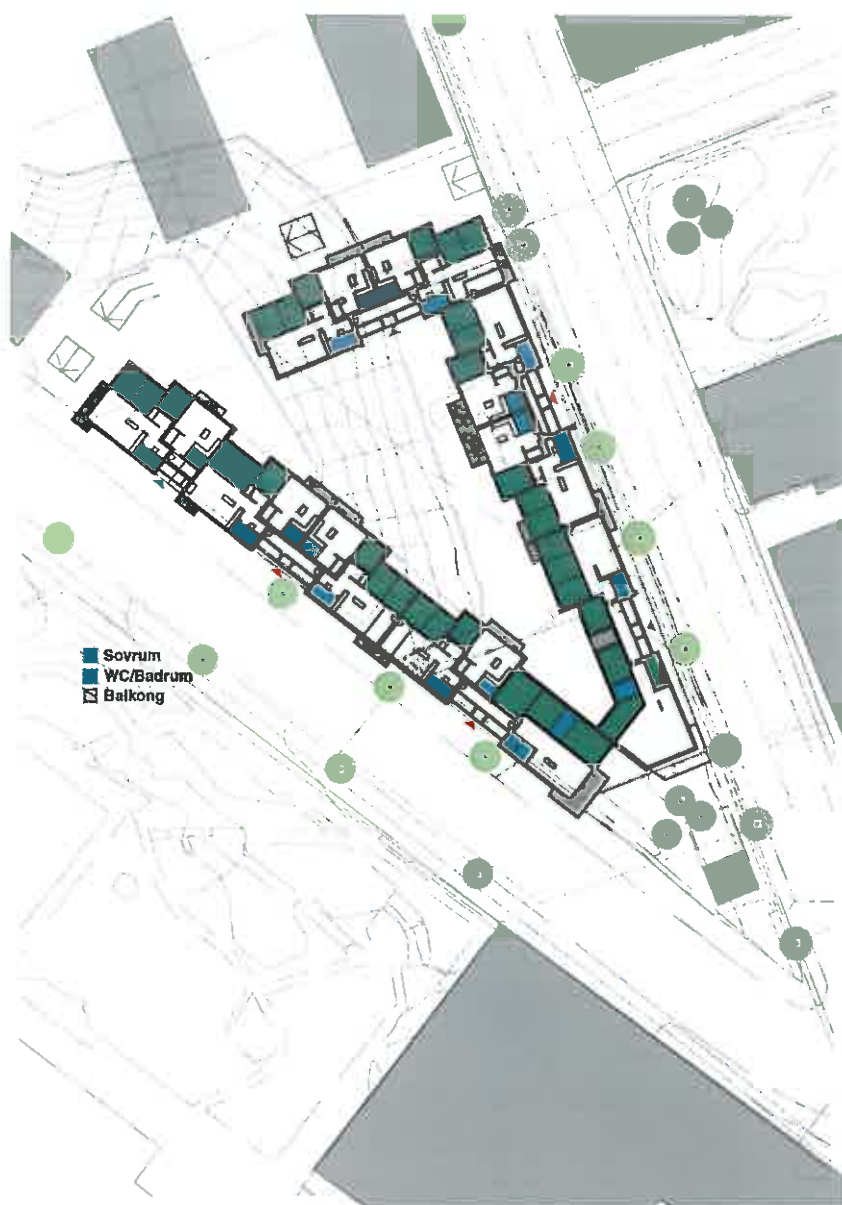

Bild: Exempel på hur lägenhetsdisposition kan lösas inom Kv. Sländan för att ska tyst sida för sovrum

Riktvärden som avser buller från trafikerande fartyg i farled saknas i dag. För denna detaljplan har bullret från Södertälje kanal bedömts i förhållande till de av riksdagen angivna riktvärdena för buller från trafikinfrastruktur. Vid planläggning av områden som har varit placerade i liknande lägen vid kanalen har en utredning tagits fram där bullernivåer beräknats⁶. Utredningen visar att bullernivåerna understiger riktvärdena för såväl ekvivalent som maximal ljudnivå inom planområdet. Lågfrekvent buller kan uppkomma då vissa av fartygen som trafikerar Södertälje kanal passerar planområdet. Socialstyrelsen har formulerat riktvärden för lågfrekvent buller inomhus, med utgångspunkt i buller från fläktar och andra fasta installationer. Den påverkan som kan uppkomma bedöms som ringa i och med korta tider vid fartygspassager som sker relativt få gånger per dygn.

Förenlighet med 5 kap i miljöbalken

Detaljplanens genomförande anses förenligt med 5 kapitlet i miljöbalken. Inga miljökvalitetsnormer (MKN) bedöms riskera att överskridas på grund av genomförande av planförslaget.

Miljökvalitetsnormer för luft

Planområdet är centralt beläget och har god försörjning av kollektivtrafik. De kompletterande markanvändningar som föreslås anses inte leda till ökade fordonsrörelser varför planförslaget inte bedöms leda till att MKN för luft överskrids. Möjligtvis kan etableringen av campus leda till en minskning då studenter nyttjar personbil mindre än heltidsarbetande inom kontorsverksamhet.

Miljökvalitetsnormer för yt- och grundvatten

Mälaren har idag god ekologisk status men inte god kemisk status⁷. Gränsvärden för kvicksilver överskrids, vilket det idag gör i alla Sveriges ytvattenförekomster. Planförslaget bedöms inte leda till någon ökad belastning på Mälarens ekologiska eller kemiska status. Den skyddade grundvattenförekomsten Södertäljeåsen angränsar planområdets södra del (den geometriska noggrannheten är endast översiktlig varför exakt avgränsning är oklar)⁸. Planförslaget bedöms inte påverka det skyddade området eller grundvattenförekomsterna negativt.

⁶ WSP, *Miljöutredning för Södertälje kanal – Buller från fartyg i farled* (2007)

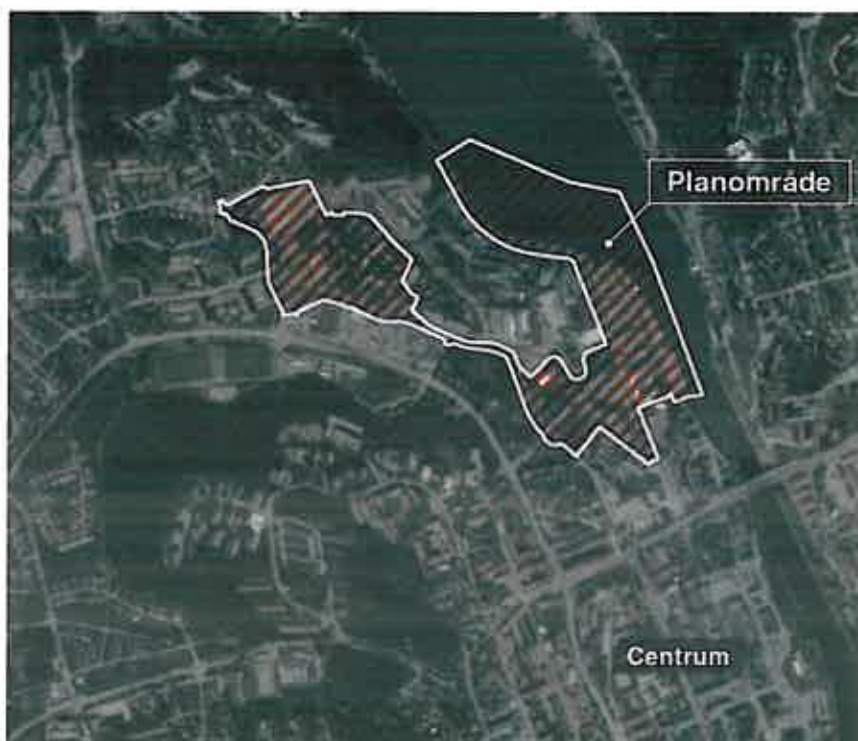
⁷ www.viss.lst.se

⁸ www.viss.lst.se

Plandata

Lägesbestämning och areal

Planområdet är beläget i norra delen av Södertälje centrum, vid Södertälje kanal och omfattar cirka 20 hektar.

Markägförhållanden

Planområdets markägförhållanden framgår av kartan nedan

Tidigare ställningstaganden

Riksintressen

Södertäljeleden är riksintresse för sjöfarten. Planen genomförande bedöms inte komma i konflikt med riksintresset. De delar av planområdet som ligger i anslutning till kanalen är idag ianspråktaga för främst kontorsverksamhet och de förändringar som föreslås i form av bostäder, campusverksamhet, viss idrott och lättare vårdinrättningar anses möjliga även med hänsyn till risker som finns gällande farligt gods och buller (se rubrikerna "Risker" och "Buller" på sid 14-20 respektive 6). Befintlig kaj föreslås ligga kvar som den är idag.

Strandskydd

Strandskydd gäller 100 m ifrån Södertälje kanal. Kommunen avser att upphäva strandskyddet i de delar inom planen som utgör kvartersmark. Se skraffering på nedanstående illustration.

Som skäl för upphävandet anför kommunen följande särskilda skäl:

- Den aktuella platsen är belägen på redan ianspråktagen mark.
- Den aktuella platsen är avskuren från stranden av en större väg och saknar betydelse för allmänhetens friluftsliv.

En administrativ planbestämmelse har införts på plankartan (a₁ – strandskyddet är upphävt).

Program för planområdet

Något särskilt planprogram har inte upprättats utan denna typ av övergripande frågor ingår i detaljplanens samrådsskede.

Översiktsplaner

Gällande *Översiktsplan 2004 för Södertälje kommun* antogs 2004 kommer inom kort att ersättas av *Framtid Södertälje - förslag till ny översiktsplan* kring vilken samråd hölls under sommaren 2012. När dessa dokument arbetades fram var intentionerna med föreliggande detaljplan fortfarande inte kända. AstraZenecas närvaro på platsen har sedan lång tid tillbaka setts som mer eller mindre självklar varför de översiktliga planerna inte för något utvecklat resonemang om alternativ markanvändning.

Dock fastslås i översiktsplanerna en generell utvecklingsriktning för centrala staden vad gäller bostadsförsörjning, förtätning och sammankoppling av stadsdelar som i och med AstraZenecas planansökan ges en ökad aktualitet (se även *Planens syfte och huvuddrag*, ovan). Denna utveckling har även stöd i programmet *Södertälje stadskärna 2009-2029 - Program för en hållbar stadsutveckling*. Programmet har visserligen sin geografiska avgränsning söder om Turingegatan men även här ligger syfte och innehåll mycket väl i linje med föreliggande detaljplan.

Kommunens översiktsplan (2004) betonar också vikten av att ta vara på Södertälje kommuns centrala placering i Stockholmsregionen och att konsekvent arbeta för att skapa goda förutsättningar för företag och företagskluster att etablera sig i kommunen. Översiktliga planeringsfrågor och samband har belysts i de analyser och skisser som utgjort underlag till detaljplanen.

Gällande detaljplaner

GÄLLANDE DETALJPLANER & DESS HUVUDMÅLMÅL

- 01. PYRAMIDEN o.m. - Industri
- 02. Nr. HÄGERN - Bostäder
- 04. Nr. MÅSEN - Bostäder
- 04. Del område (MÅSKÖPGEN) - Industri & handelsk
- 05. Nr. LÅKAN - Bostadsgrupp
- 06. NORRA 1:3 o.m. - Bostäder
- 07. PYRAMIDEN o.m. - Industri och kontor
- 08. Nr. KONKRETTEN o.m. - Bostadsområde
- 08. Del av Nr. KONKRETTEN - Skolor
- 10. TÄLJE 1:1 o.m. (Skolor) - Industri, Skolor
- 11. SJÄRSTA KONTORSPLOTT o.m. - Skola
- 12. Nr. LYKON o.m. - Industri, handelsk
- 13. STORA KVARNBEREDA - Skolor och kontor
- 14. Nr. ÖRNEN - Bostäder
- 15. Nr. SEPANGEN, Norta delar - Parkering
- 16. Nr. LAMPAN, del 2 - Bostäder
- 17. SEPANGEN o.m. (Södra) - Kontor
- 18. Nr. LAMPAN, del 1 - Bostäder och kontor

— Ny plangrän

Kommunala beslut i övrigt

Stadsbyggnadsnämnden fattade 2012-04-23 beslut om att påbörja detaljplanläggningen.

Förutsättningar och förändringar

Risker

I AstraZenecas produktion används en del farliga ämnen, däribland lösningsmedel och giftiga ämnen. Hanteringen är relativt omfattande och innebär både transporter till och från området samt hantering inom området. I anslutning till det studerade området finns även transportleder för farligt gods, väg och farled, samt en bensinstation som kan innebära risker mot omgivningen.

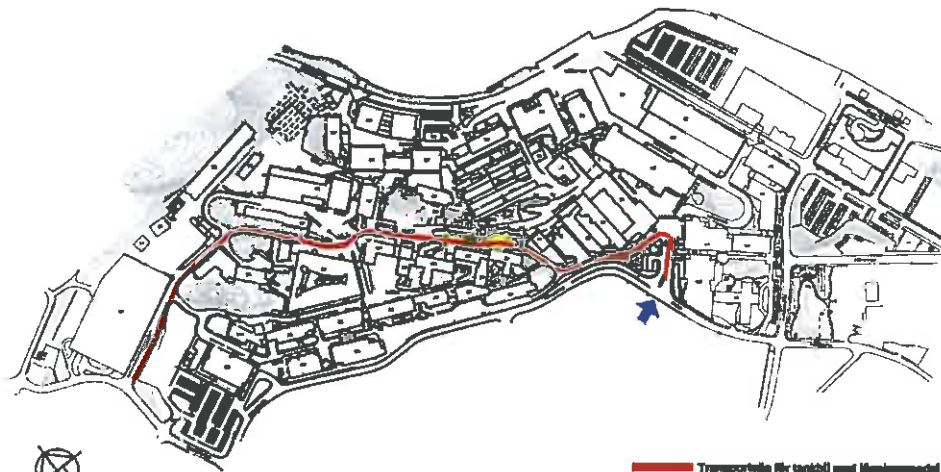
AstraZenecas verksamhet prövas regelbundet mot ett antal lagkrav och myndighetsrekommendationer, oberoende av detaljplanen. Den detaljerade riskanalys som tagits fram i och med planarbetet⁹ sammanfattar dessa. Detaljplaneläggning förutsätter i sin tur att Plan- och bygglagens och Miljöbalkens bestämmelser uppfylls. Bland annat ska detaljplaner vid behov kompletteras med en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som redovisar påverkan på bland annat hälsa. Utförande av miljökonsekvensbeskrivning regleras i Miljöbalken (1998:808). Se rubriken *Behovsbedömning*, ovan.

Länsstyrelsen i Stockholms Län anger i Rapport 2000:01 "Riskhänsyn vid ny bebyggelse" att om bebyggelse planeras inom ett avstånd mindre än 100 meter från väg för transport av farligt gods eller järnväg så skall en riskanalys utgöra ett av beslutsunderlagen i planärendet. Vidare rekommenderas olika skyddsavstånd. Hur detta hanteras i aktuell detaljplan beskrivs nedan. I dagsläget transporteras lösningsmedel enligt nedanstående redovisning. Utöver detta finns kvävgastankar finns på ett antal platser inom området. Transporter till dessa klassas som farligt gods i trafikhänseende men anses inte i detta fall påverka omgivningen så att åtgärder behöver vidtas¹⁰.

Nedanstående riskanalys behandlar inte specifikt eventuella risker med förorenad mark. Det har dock bedömts att inga kända risker finns med föreslagen markanvändning förutsatt att inga markarbeten utförs. Risker med förorenad mark hanteras enligt miljöbalken och i samråd med tillsynsmyndigheten. Ett krav på att markföroreningar ska ha avhjälppts på de tomter som avses för känslig markanvändning ska ske innan starbesked får ges har införts som planbestämmelse.

⁹ Brandskyddslaget, Detaljerad riskanalys, (April 2013)

¹⁰ Brandskyddslaget, Detaljerad riskanalys, (April 2013)

Transportväg för fordon och lösningssmedel

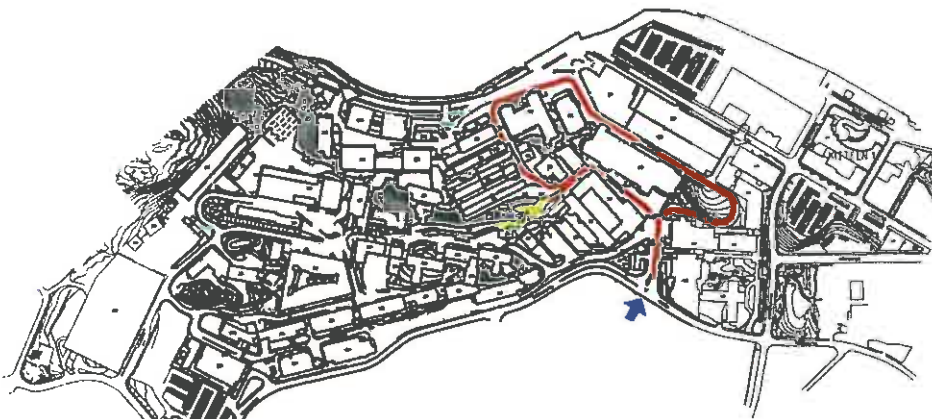
Snäckviken - nuvarande situation, del 1

Transport av lösningssmedel till övre tankgården
Grundskissa

Skala 1:2000 2013-11-22

Bilden visar hur lösningssmedel före planläggning transporteras till övre tankgården.

Transportväg för fordon och lösningssmedel

Snäckviken - nuvarande situation

Transport av lösningssmedel från nedre tankgården
Grundskissa

Skala 1:2000 2013-11-22

Bilden visar hur lösningssmedel före planläggning transporteras från nedre tankgården.

Risikanalyt

Ett flertal olika lagar reglerar när riskanalyser skall utföras. Enligt Plan- och bygglagen (2010:900) skall bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till boendes och övrigas hälsa. Sammanhållen bebyggelse skall utformas med hänsyn till behovet av skydd mot uppkomst av olika olyckor.

De risker som kan påverka den ändrade markanvändningen har beskrivits i *"Detaljerad riskanalys för kv Pyramiden 18 m.fl., Snäckviken, Södertälje"*, April 2013. Analysen omfattar plötsliga och oväntade händelser med akuta konsekvenser för liv och hälsa för människor som vistas inom, eller i angränsning till, det studerade området. I analysen har hänsyn inte tagits till långsiktiga effekter av hälsofarliga ämnen, buller eller miljöfarliga utsläpp. Dessa hanteras genom verksamhetens koncession. AstraZenecas kvarvarande verksamhet beskrivs också under rubriken *Läkemedelsindustri*.

Utifrån riskanalysen konstateras att identifierade riskkällor inte bedöms innebära några betydande risker för omgivningen. Viss hänsyn kan dock ändå vara nödvändig att iaktta vid ny bebyggelse och nya verksamheter i anslutning till dessa riskkällor. Behov av hänsyn och åtgärder har utifrån riskbedömningen bedömts föreligga i anslutning till följande riskkällor:

- Cisterner för förvaring av brännbara vätskor och giftigt ämne vid AstraZeneca
- Plats för lossning av brännbara vätskor och giftigt ämne vid AstraZeneca
- Lokalgator med förekomst av transporter med brännbara vätskor och giftigt ämne till/från AstraZeneca
- Strängnäsavägen/Ängsgatan med förekomst av transporter av farligt gods
- Södertälje kanal med förekomst av transporter med farligt gods

I områdets norra del finns verksamhetens egen panncentral där restlösningsmedel, el och eldningsolja används för produktion av bland annat fjärrvärme. Anläggningen i sig utgör ingen risk utanför själva anläggningen, men viss hänsyn måste ändå tas vid exploatering avseende skyddsavstånd.

Brandskyddslaget föreslår i riskanalysen hur **riskhänsyn** kan tas vid utformning av området så att inte människor utsätts för oacceptabla risker:

- Publika lokaler, omfattande handelsverksamhet samt bostäder ska inte uppföras inom 25 meter från identifierade riskkällor. Småhandel kan dock tillåtas i anslutning till lokalgata med transport av farligt gods.
Kommentar: Planen reglerar möjliga användningar så att detta uppfylls, se plankarta.
- Områden utomhus inom 25 meter från lokalgata med transport av farligt gods bör utformas så att de inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse. Exempelvis ska inte uteserveringar, lekplatser och liknande planeras inom detta område.
Kommentar: Planen reglerar möjliga användningar och utformning så att detta uppfylls, se plankarta.

- Byggnaders ventilationssystem ska utformas så att inläckage av giftig gas försvåras inom 75 meter från identifierade riskkällor.
Kommentar: Särskilt planbestämmelse är införd på plankartan, se plankarta samt förtydligande i ruta nedan under rubriken "Skydd mot spridning av gas".
- Fasader och fönster mot övre tankgården och lokalgata med transport av farligt gods ska utföras så att brandspridning in i byggnaden förhindras vid en brand i utsläckt lösningsmedel under den tid det tar att utrymma byggnaden.
Kommentar: Särskilt planbestämmelse är införd på plankartan, se plankarta samt förtydligande i ruta nedan under rubriken "Skydd mot brandspridning".
- I byggnader utmed lokalgata med transport av farligt gods samt mot tankgårdarna ska utrymning vara möjlig mot en trygg sida, d.v.s. bort från dessa riskkällor
Kommentar: Särskilt planbestämmelse är införd gällande detta, se plankartan.
- Skolverksamhet i anslutning till lokalgata med transport av farligt gods bör omfatta gymnasieskola och uppåt.
Kommentar: Planen reglerar möjliga användningar så att detta uppfylls, se plankarta.
- Ett avåkningsskydd bör uppföras som hindrar ett fordon att lämna Substansvägen/Labvägen i höjd med huvudporten. Detta för att förhindra att ett fordon kör in i den planerade högskolebyggnaden.
Kommentar: Regleras genom försäkran från AstraZeneca, se vidare sid 19.

Här nedan följer förtydliganden av planbestämmelser som förts in på plankartan för att säkerställa att riskhänsyn tas gällande spridning av gas samt brandspridning.

Skydd mot spridning av gas

Inläckage av giftig gas ska minimeras genom att frisk luft tas från en "trygg" sida, det vill säga en sida som inte är vänd mot riskkällan samt att ventilationen utförs så att den går att stänga av. Detta gäller i byggnader med stadigvarande verksamhet inom 75 meter från identifierade riskkällor.

Placering av luftintag

I nya byggnader, i samlingslokaler samt i byggnader där verksamheten ändras jämfört med nuläget rekommenderas att frisk luft tas från sida vänd bort från identifierade riskkällor.

I befintlig bebyggelse kan även en lösning med friskluftsintag 25 meter över identifierade riskkällor godtas, alternativt en lösning som säkerställer att detektion av epiklorhydrin sker på ett säkert sätt. Föreslagen lösning i riskutredningen (gasdetektorer i ventilationsintagen) eller likvärdig lösning kan därför accepteras.

Nödavstängning av ventilation

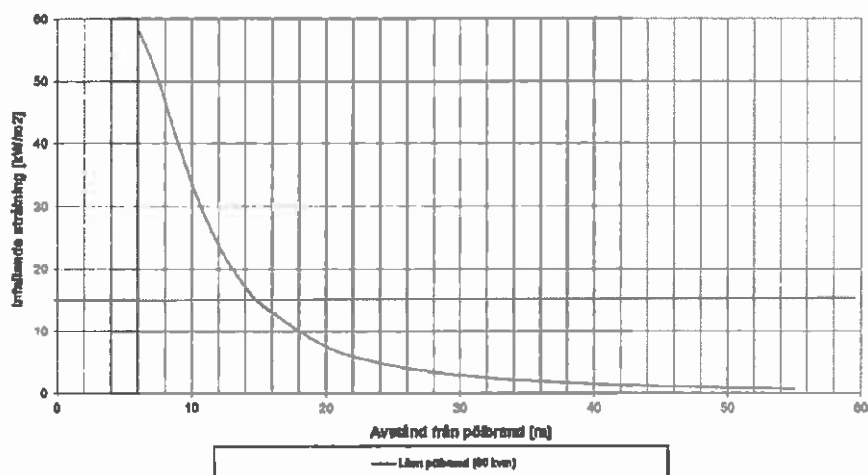
Möjlighet och ansvar att stänga av ventilationen åligger respektive verksamhetsutövare. Det kan innebära att de ansvariga (exempelvis fastighetsskötare) inte alltid är på plats. Åtgärden kommer därför inte att vara heltäckande, men i de fall ansvarig person finns på plats innebär åtgärden ett relativt stort skydd och kostnaden för anpassningen av systemet är låg.

Inom 75 meter från identifierade riskkällor kan en möjlig lösning vara att installera gasdetektorer i ventilationsintagen som stänger tilluften vid detektion. Eftersom epiklorhydrin är en tung gas förutsätter denna lösning dock att ventilationsintagen och gasdetektorerna är placerade på ett sådant sätt att detektion blir möjlig.

Skydd mot brandspridning

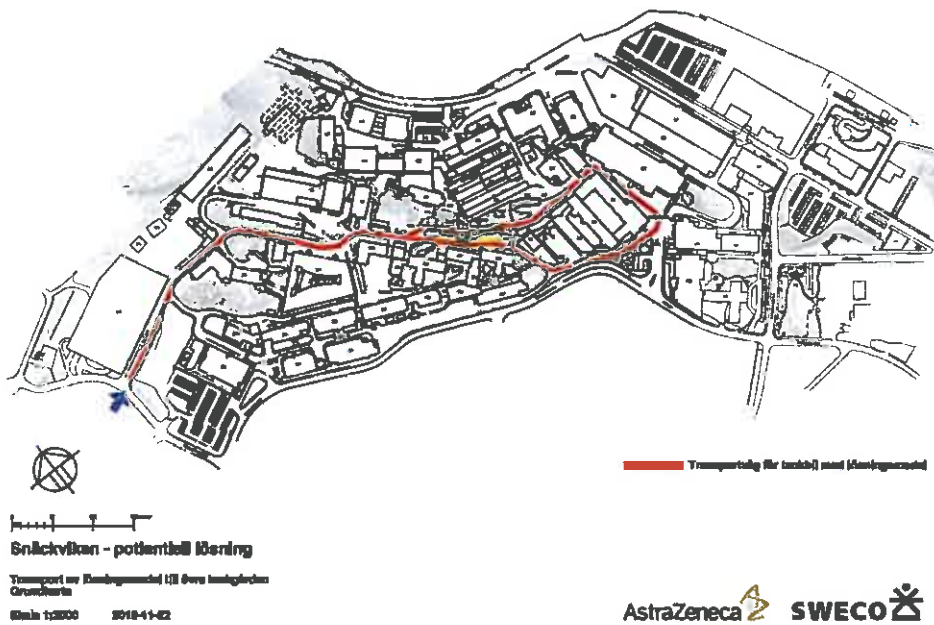
Fasader och fönster ska utföras så att de klarar strålningen från en pöl med arean 80 m^2 . I figur nedan redovisas beräknade strålningsnivåer på olika avstånd från en sådan pöl (pölkant = väggkant). Vid strålningsnivåer lägre än ca 15 kW/m^2 behövs inga särskilda åtgärder. Detta innebär t.ex. att fönster på avstånd över 15 meter från vägen inte behöver förses med brandglas eller likvärdigt.

Infallande värmestrålning mot bebyggelse

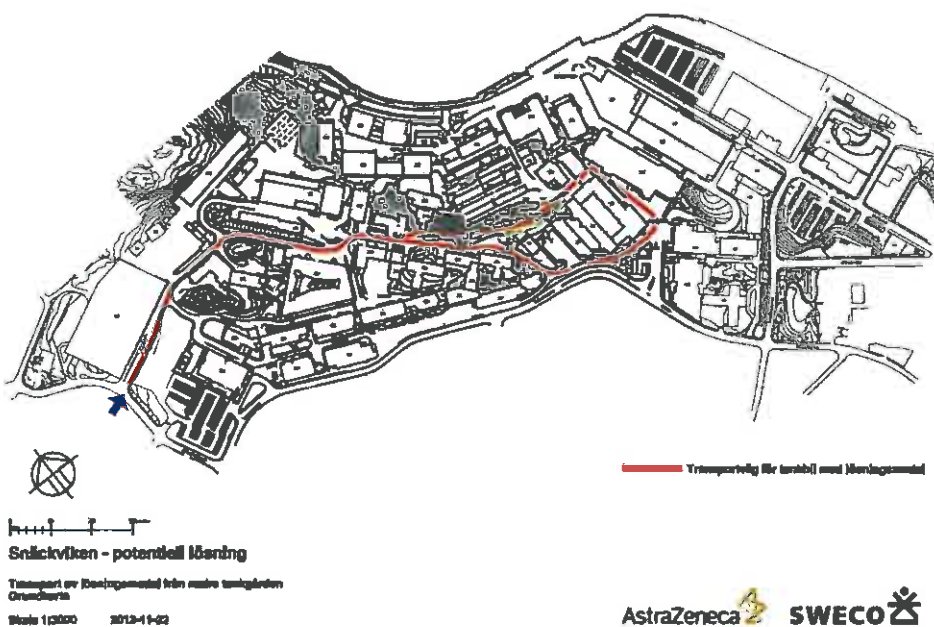

I enlighet med 4 kap § 12 och 4 kap § 14 Plan- och bygglagen har kommunen infört en planbestämmelse som villkorar föreslagna markanvändningar mot att nödvändiga skyddsåtgärder vidtas på fastigheten (Pyramiden 18) för att motverka olyckor, markförorening och störningar från omgivningen. Dessa skyddsåtgärder (enligt Brandskyddslagets rekommendation ovan) är specificerade som planbestämmelser eller genom att användningen inom vissa delar av planområdet är begränsad. Se även rubriken *Miljöpåverkan*, sid 5 samt detaljplanens plankarta.

Detta innebär bland annat att en omläggning av farligt- godstransporterna blir nödvändig. Som framgår av nedanstående redovisning kommer de efter planens genomförande enbart att anlända samt lämna området via den norra porten.

Framtida transportväg för lösningsmedel till övre tankgården

Framtida transportväg för lösningsmedel från nedre tankgården.

Föreslaget avåkningsskydd (Substansvägen/Labvägen) är ej möjligt att full ut genomföra på det sätt som riskutredningen föreslår. Detta då det förhindrar nödvändiga transporter för den kvarvarande verksamheten. Men inom kvarvarande verksamhetsområde kommer AstraZeneca att sätta upp ett antal trafikregler, rutiner och utbildningsföreskrifter¹¹ för sin personal samt riktlinjer för utformning av den fysiska miljön. Dessa syftar till att minska riskerna för olyckor och för att ett fordon ska köra in i högskolebyggnaden.

- Trafiken in till och på området begränsas till föranmälda transporter och behörig fordonstrafik
- Hastigheten begränsas till max 20 km/h
- Parkering får endast ske på anvisad plats
- Transporter av farligt gods ska alltid ledsagas av personal från AstraZeneca från det att de kör in på fabriksområdet. Undantag kan göras om chaffören har egen behörighet till området. För att få egen behörighet till området ska vederbörande ha genomgått en årlig utbildning i de säkerhetsrutiner som gäller inom fabriksområdet.
- Ett robust stängsel uppförs mellan AstraZenecas kvarvarande verksamhet och föreslaget campusområde. Detta för att försvåra att transporter med farligt gods, där föraren förlorat kontrollen över fordonet, kan köra in i campusbyggnaden.
- Uppförande av tydligare skyltning samt markering i vägbanan

För att ytterligare minska risker i samband med transporter av farligt gods i och med trafikomläggningen har begränsningar införts på berörd del av Karhovsbacken (kommunens trafikföreskrifter) till max 30 km/h. Hastigheten på infartsvägen (från Karslhovsbacken fram till AstraZenecas kvarvarande verksamhetsområde) reduceras även den till max 30 km/h genom den försäkran som undertecknats av AstraZeneca¹².

Utmed Karlshovsbacken finns idag en förskola. Det ökade antalet transporter på vägen som den ändrade leveransvägen innebär medför en ökad (om än låg) risknivå. Då barn kan ha svårt att förstå en olyckssituation samt tar längre tid att sätta i säkerhet, dvs. inrymma eller utrymma, anser kommunen det rimligt att ställa krav på extra säkerhetsåtgärder. Förskolan ligger utanför planområdet och därför går dessa säkerhetsåtgärder ej att reglera i föreslagen detaljplan. Ett avtal har därför upprättats mellan AstraZeneca och Telge Fastigheter AB (fastighetsägaren till förskolan) om uppförande av de skyddsåtgärder som föreslås i riskanalysen¹³, sid 39-40.

¹¹ Försäkran gällande skyddsåtgärder i samband med ny detaljplan för Pyramiden 18, Kitteln 1 och Sländan 5 mfl i Södertälje (undertecknad av Anders Ekblom, VD för AstraZeneca AB)

¹² Försäkran gällande skyddsåtgärder i samband med ny detaljplan för Pyramiden 18, Kitteln 1 och Sländan 5 mfl i Södertälje (undertecknad av Anders Ekblom, VD för AstraZeneca AB)

¹³ Brandskyddslaget, Detaljerad riskanalys. (April 2013)

Naturmark och friytor

Det kommunala dokumentet *Grönplan för Södertälje tätort 2011* beskriver områdets natur och parker samt anger en utvecklingsinriktning för dessa. Nedan följer en sammanfattning i text av angränsande och berörda områden samt en kartsammanställning över hela grönstrukturen.

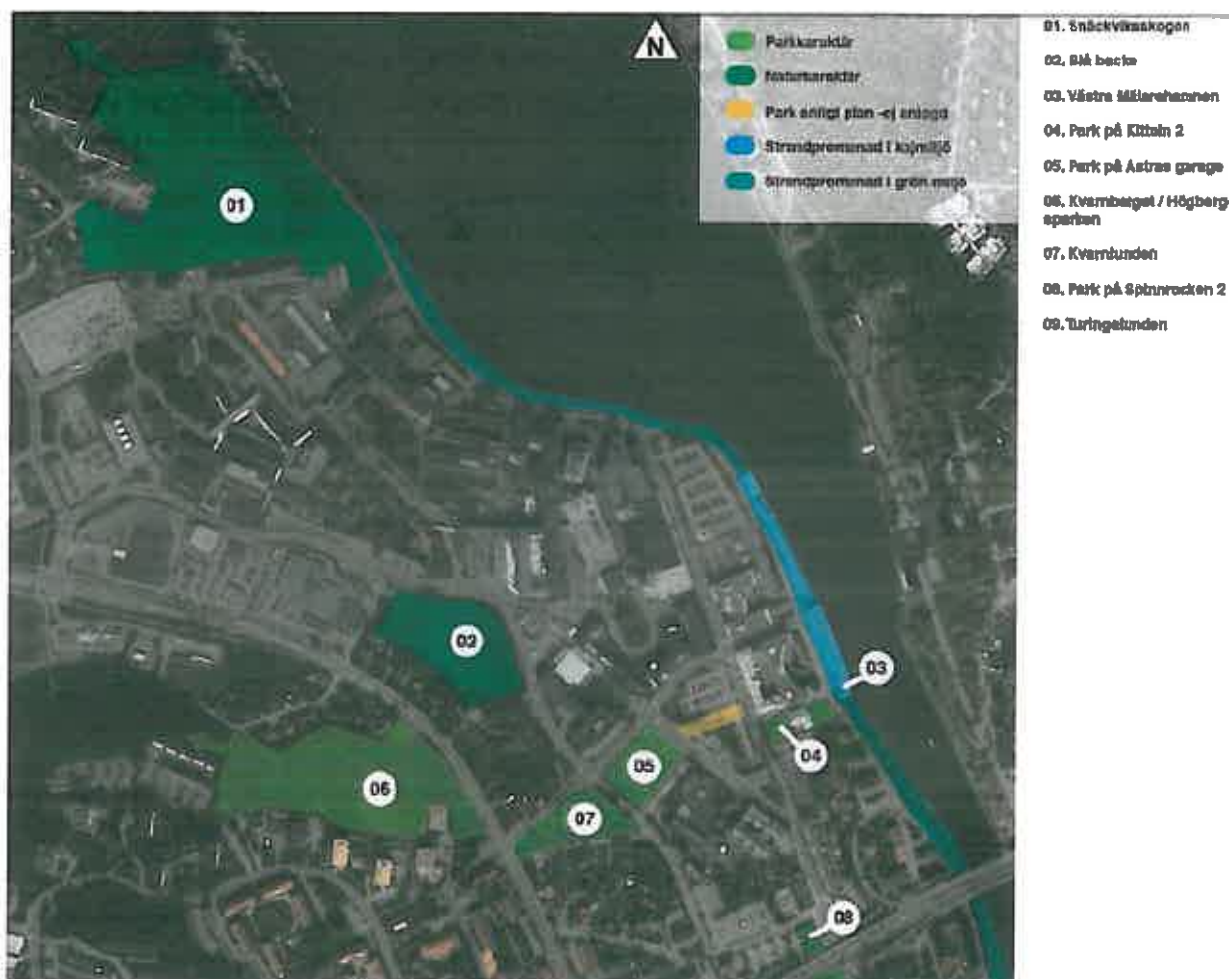

Bild: Identifierad grönstruktur i och kring planområdet. Detaljplanen möjliggör också ett visst stärkande av grönsamband.

Snäckviken och Karlhov

AstraZenecas anläggning i Snäckviken saknar allmän grönstruktur förutom den lilla grönremsan utmed mäljarstranden. I Snäckviken bör ett promenadstråk med gång- och cykelväg anläggas utmed stranden. Längs Mäljarhamnen föreslås en kajpromenad med förbindelse till kanalpromenaden söderut. Forskargatan kan utvecklas till en gen och attraktiv väg till stadskärnan för de boende i Karlhov. Även Ängsgatans gaturum bör utvecklas till en attraktiv infart från väster med bra miljö för gående och cyklister.

Stadsdelen Karlhov är småkuperat med sparade små närmaturområden. Bebyggelsen består av villor, radhus och flerbostadshus. Mellan husen finns mindre partier med sparad natur. Det är brist på anlagd parkmark och en central mötesplats saknas. Karlhovs kontakt med mäljarstranden bör om möjligt

förbättras och attraktiva gångstråk kan skapas längs vattnet. I nordost gränsar bostadsbebyggelsen mot Snäckviksskogen.

Snäckviksskogen (01)

Skogen är bitvis mycket brant ned mot Linavägen och flera fina utsiktsplatser finns här. Skogsområdet bör gallras och hållas gallrat. Utsiktsplatserna bör värnas och säkerheten säkerställas med stängsel. Stråk mot stranden bör skapas.

Blåbacke (02)

Blåbacke är en liten bergsknalle med sparad natur intill AstraZeneca. Tillgängligheten till berget är i övrigt dålig. Berget har begränsat värde som grönområde på grund av den dåliga tillgängligheten. Ur stadsbildssynpunkt bidrar det till att dela upp den storskaliga industribebyggelsen. Det är av stor vikt att möjligheterna att nå berget bibehålls och förbättras.

Kvarnlunden (07)

Kvarnlunden är en nyligen upprustad finpark som ligger i utkanten av stadskärnan. Parken innehåller en trädgårdsanläggning från 1950-talet med terrasser, dammar och en bäck, som byggdes i den branta slutningen. Kvarnlunden är en lugn, avsides belägen park vars höga kvalitet i material och växtlighet ska värnas. I den framtida stadsutvecklingen bör parken ingå i en länk mellan stadskärnan och Snäckviken och mellan Strängnäsavägen och Målarhamnen.

Kulturmiljö - byggnader exteriör

Inom planområdet finns några byggnader som bedöms som kulturhistoriskt intressanta och därför ges särskilda planbestämmelser.

Gamla Bryggeriet, Kitteln 1:

Bryggeribyggnaden uppfördes år 1896, i en karaktäristisk historiserande bryggeriarkitektur efter ritningar av Arvid Ahnberg vilken även ritat S:t Eriksbryggeriet i Stockholm. Typiskt för tiden är användandet av "äkta" material, som tegel i fasaderna, en delvis asymmetrisk utformning och att takfoten bryts upp av uppskjutande byggnadsdelar. Byggnaden är en av få bevarade äldre industribyggnader i den centrala staden. Till dess miljö hör även en tidigare stallbyggnad i Kitteln 2, uppförd 1906 i stil anpassad till bryggeribyggnadens formspråk.

Byggnaden har ett mycket högt kulturhistoriskt värde och skall underhållas med traditionella material och metoder. Dess kulturhistoriska värden är både av industrihistorisk, samhällshistorisk, arkitektonisk karaktär. Den har även ett betydande miljöskapande värde. De delar av byggnaden som skyddas och inte får förvanskas är: Exteriörens utformning med varierade takformer, fasader med spritputs inramade av slätputsade fält med dekorativa hörn, ursprungliga muröppningar, gesimser i tegel, ornamentfris av tegel på slätputs, tegelomfattningar, sockel i huggen granit, stenpartier kring portar, fönster i trä med spröjsindelning, skorstenar i tegel och plåt samt nedre delen av den tidigare pannskorstenen

AstraZenecas huvudkontor, Kitteln 1:

Byggnaden uppfördes som huvudkontor för Astras forskning år 1994 efter ritningar av arkitektkontoret Brunberg & Forshed. I väster är den sammanbyggd med genomsiktliga glaspartier med det gamla bryggeriet inom samma kvarter. Huvudkontoret har getts en medveten gestaltning med material i hög kvalitet. Den har en konkav form mot kanalen i öster och omsluter delvis den öppna platsen framför. Den är ett svenskt miniatyrlandskap skapat av arkitekten Sture Koinberg. Byggnadens arkitektur

anspelar på den "Svenska herrgården" i form och i den ljusgula släta fasadputsen. Anläggningen är ett representativt exempel på hur ett svenskt storföretag har valt att presentera sig, framför allt för internationella gäster. Byggnaden har höga arkitektoniska och miljöskapande värden som en tidstypisk påkostad postmodernistisk arkitektur av hög kvalitet kopplat till en viktig period av Astras betydelse i staden. Byggnaden sammanhänger med den öppna platsens trädgård och utgör tillsammans med den en arkitektonisk helhet. De delar av byggnaden som skyddas och inte får förvanskas är: Byggnadens exteriör med röd kalkstenssockel, gul fasadputs, fönster- och porttyper, entréparti och glaspartier mot bryggeribygnaden.

Gamla Bryggeriet. Kitteln 1

AstraZenecas huvudkontor. Kitteln 1

Kulturmiljö - byggnader interiör

Astra var under 1950-talet betydande för det samtida svenska konstlivet genom att anlita unga och lovande konstnärer att medverka till utformningen av företagsmiljön. Arkitekten Archiblad Fridh ritade Astras huvudbyggnad och kontaktade Karl Axel Pehrson för ett samarbete. De två först beskrivna nedanstående målningarna anses av konstkritiker och konsthistoriker tillhöra de allra främsta byggnadsknutna konstverken från 1950-talet av stort konstnärligt, arkitektoniskt och kulturhistoriskt värde. Den är en konst som representerar framtidsoptimismen som utmärks genom sina klara lekfulla färger. Konsten hade en framträdande och statusfylld plats i Sverige.

Stucco lustro-frisen för Astras matsal är utförd av några av de för 1900-talets mitt utmärkande konstnärerna som ingick i "1947 års män" och som deltog i utställningen "Ung konst" i Stockholm samma år. Utställningen omtalas i konsthistoriebeskrivningen som viktigaste faktorn för den konkreta konstens genombrott i Sverige.

Trapphuset – Pyramiden 18, B401

Trapphallen med dess berömda arkitekturbundna väggmålning, "Tempererad stigning" utförd av konstnären Karl Axel Pehrson är intimt förbundna med varandra. Det är en av de mest framträdande exemplen i Sverige på samspelet mellan konst och arkitektur på 1950-talet. Målningen bakom den särpräglade tidstypiska spiraltrappan binder samman våningarna och fick färgsätta väningsplanen. Målningen har i sitt tidstypiska formspråk fått sin stigande rörelse utifrån trappans rörelse och form och varje våning har en egen färgton.

Kulturhistoriska värde: Konstverket tillsammans med trappan är av både stort konst-, arkitektoniskt och samhällshistoriskt intresse. Statens konstråd värderar målningen högt och menar att den är av riksintresse och säger vidare "Det finns få exempel inom den svenska offentliga konsten som på ett lika

tydligt sätt manifesterar efterkrigstidens samhällsanda och näringslivets tilltro till arkitekturens och konstens betydelse för goda arbetsmiljöer”.

Stucco lustrofrisen – Pyramiden 18, B410

Stucco lustro-frisen för Astras matsal är utförd av de för 1900-talets mitt utmärkande konstnärerna som ingick i ”1947 års män” – Karl Axel Pehrson, Olle Bonnier, Pierre Olofsson, Lage Lindell och Lennart Rodhe.

Kulturhistorisk värde: Stucco lustrofrisen tillhör ett av de främsta byggnadsanknutna konstverken från sin tid och har ett stort konst-, kulturhistoriskt och samhällshistoriskt värde.

Matsalen – Pyramiden 18, B402

Matsalen har en frisa som målades av den svenske konstnären Harald Lyth 1995 och som representerar Astras fortsatta syn på konsten som en viktig del av arbetsmiljön. Harald Lyth som tidigare varit professor vid Kungliga Konsthögskolan är svensk målaren och grafiker.

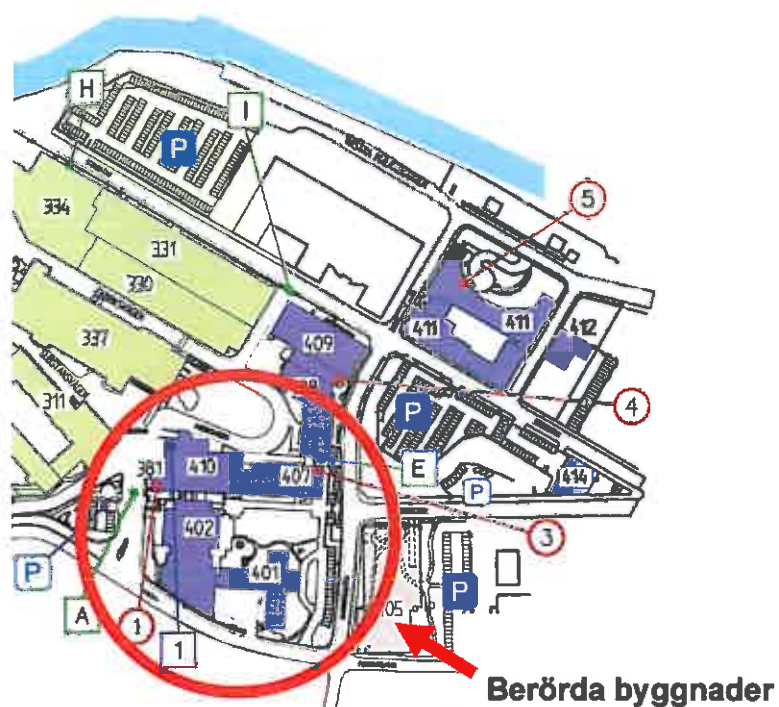

Bild: Markerar var byggnader där kulturhistoriska värden interiört finns placerade.

Skyddsbestämmelser

Byggnaden och dess interiöra konstverk har ett särskilt kulturhistorisk värde motsvarande kriterierna i plan- och bygglagen 8 kap § 13. Skyddsbestämmelse gällande ovan nämnda interiöra delar har därför införts på plankartan.

Kulturmiljö - övrigt

Transformatorstationen, Tälje 1:1:

Byggnaden uppfördes som transformatorstation på 1920-talet. Den har en klassicistisk stil med slätputsade ljusbruna fasader, kopparklätt falstak med förskjutna skarvar, markerade hörn med omvikta hörn, tandfris, en rusticerad sockel och en spegelindlad port. Den lilla byggnaden har i sin mycket välbevarade tidstypiska och omsorgsfullt utförda 1920-talsklassicistiska stil ett högt arkitektoniskt värde och är även av miljöskapande betydelse i anslutning till Tom Tits byggnader i kvarteret Separatorm. De delar av byggnaden som skyddas och inte får förvanskas är: Byggnadens exteriör med fasadindelning av rusticerad sockel, hörnmarkeringar, omvikta hörn, tandfris och koppartäckt falstak samt spegelport och trälucka på baksidan.

Transformatorstation, Tälje 1:1

Markbeskaffenhet

Geotekniska förhållanden och jordarter

Planområdet ligger inom befintlig stadsstruktur och är bebyggt sedan tidigare. Några grundläggningsproblem bedöms inte finnas på de platser där tillkommande byggrätter införs.

Markföroreningar

En översiktlig kartering har gjorts av eventuella markföroreningar i södra delen av planområdet. Redovisningen i branchklasser visar den potentiella risken för att verksamhetstyper som ingår i riskklassen, enligt Naturvårdsverkets generella indelning, kan orsaka markföroreningar av mer eller mindre allvarlig grad. Inventeringen visar således den potentiella risken för förekomst av föroreningar. Markundersökning krävs dock för att avgöra 1.) om det finns föroreningar 2.) typ av föroreningar 3.) spridning inom området samt 4.) hur allvarliga dessa är.

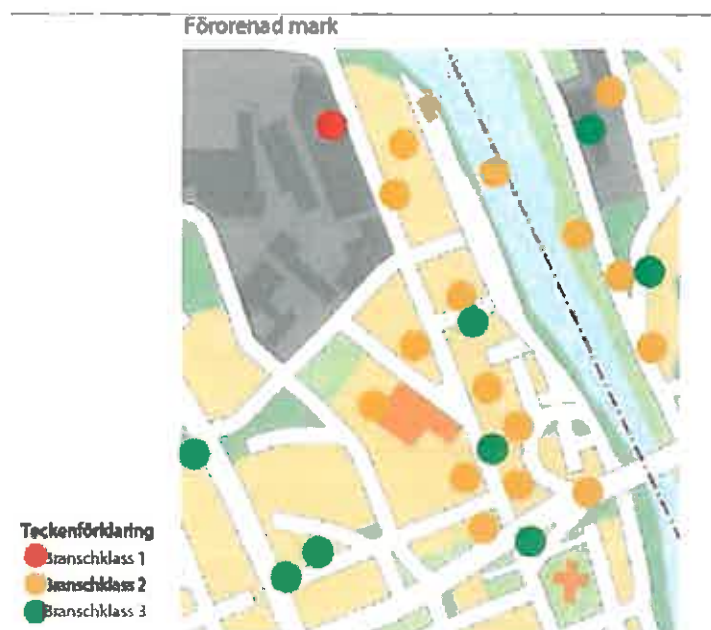

Bild: Kommunens sammanställning över förorenad mark (huvudsakligen i anslutning till området). Observera att bilden är schematisk och att prickarna redogör för förorenade områdens branschklasser och anger ej några exakta placeringar av föroreningar.

Utöver detta har ÅF Infrastructure AB 2012-06-08 upprättat *Bedömning av föroreningssituationen inom delar av berörda fastigheter inom AstraZenecas anläggning*. Rapporten i sin helhet bifogas planhandlingarna. Denna tvådelade rapport baserar sig på scenariot att företaget säljer av delar av fastigheten mot den svenska marknaden. De bedömningar som gjorts inriktar sig mot mark och grundvatten. Bedömning av byggnader, installationer eller berggrund ingår inte i rapporten. Sammanfattningsvis konstaterar rapporten att det inom det s.k. 200-området i nordväst (forskardelen) finns mindre förekomster av markföroreningar i de sydvästra delarna samt en möjlig mindre förorening i sydöstra hörnet.

När det gäller 400-delen, d.v.s. de administrativa delarna närmast Södertälje centrum antas det att de ombyggnader som skett under åren har lett till att eventuella föroreningar antingen har späts ut eller förts bort vid borttagande av massor. Det har utförts formell sanering inom berört område. Baserat på ovanstående bedöms det förekomma föroreningar i grundvattnet och i marken. De kan dock förväntas vara omrörda och sporadiskt förekommande.

ÅF har tidigare (2005-03-04) även på AstraZenecas uppdrag upprättat *Mark- och grundvattenutredning – Snäckviken*. Inom Snäckvikenanläggningen har genom åren ett antal undersökningar och efterbehandlingar av mark genomförts. ÅF:s samlade riskbedömning av området är att det ska ansättas till riskklass 2-3 (stor-måttlig risk) men man säger samtidigt att varken mark eller grundvatten utgör någon överhängande risk för människor eller miljö.

På plankartan har en planbestämmelse införts som reglerar att markföroreningar ska ha avhjälpits på de tomter som avses för känslig markanvändning innan starbesked får medges. Markundersökningar bör även utföras utanför dessa områden innan markarbeten påbörjas.

Det primära ansvaret för föroreningar enligt 10 kap MB åvilar enligt 10 kap 2 § verksamhetsutövaren. Med verksamhetsutövaren menas den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en

åtgärd som bidragit till föroreningen. I rättspraxis har begreppet ansetts innebära den som har haft faktisk eller rättslig möjlighet att vidta erforderliga skyddsåtgärder mm.

Ansvarsfrågan kan dock vara svår att avgöra när det rör fastigheter som har haft flera olika ägare, om schaktarbeten har utförts och om andra verksamhetsutövare kan ha verkat i närheten och därmed påverkat området i fråga om utsläpp. Ansvarsfrågan avgörs dock ej i detaljplaner utan hanteras genom ansvarsutredningar och eventuellt rättsprocesser i det fall ansvarsfrågan är omtvistad.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet.

Radon

Radonmätning ska göras vid nybyggnation.

Risk för skred och höga vattenstånd

Delar av planområdet är beläget längsmed Södertälje kanal (på Mälarsidan) som har en medelvattennivå på ca 0,8 m. 100-årsnivå ligger på ca 1,8 m och högsta dimensionerande nivå på ca 2,8 m¹⁴. Länsstyrelsen rekommenderar att viktiga samhällsfunktioner och sammanhängande bebyggelse ligger över nivå för det högsta dimensionerande flödet. Således har en planbestämmelse införts som reglerar att nya byggnader ska utformas så att översvämmande vatten upp till 2,8 inte skadar bebyggnaderna. Samtliga höjder i detta stycke är angivet i RH2000.

Ljusstörningar

Vid planering av eventuella fasta belysningspunkter ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation. Detta regleras med en bestämmelse på plankartan.

¹⁴ WSP, Översvämningsanalys för Södertälje kommun (2010), sid 11

Markanvändning

Analys

Som nämndes under rubriken *Syfte och huvuddrag* har staden en långsiktig strategi om att binda samman stadskärnan med ett antal tyngdpunkter i ytterområdena genom att etablera tydliga och attraktiva stråk. Stadsdelen Ronna nordväst om planområdet utgör en sådan tyngdpunkt vars koppling till centrum behöver stärkas. Planområdet utgör en viktig del i skapandet av ett sådant stråk och genom ett antal strategiska planeringsåtgärder bör det vara möjligt att i föreliggande detaljplan bereda en sådan utveckling. Det fysiska avståndet är kort men ett antal faktorer gör i dagsläget att Ronna och även Karlhov upplevs som avskilt från övriga staden.

Bild: En tydligare koppling mellan Ronna och centrum bör skapas liksom att hela Snäckviken blir en del av stadskärnan. Befintliga målpunkter kompletteras med nya. Delar av gång- och cykelstråken på kartan ligger inom allmän platsmark medan andra ligger inom kvartersmark.

Följande framgångsfaktorer har identifierats som centrala för etableringen av området som en funktionsblandad stadsdel och skapandet av attraktiva stråk.

- En mer varierad markanvändning och attraktivare miljöer för både transport och vistelse.
- Prioritering av gång- cykel och kollektivtrafik (goda biltrafikförbindelser finns parallellt).
- Fler målpunkter längs vägen.

Kopplingen mellan Snäckvikenanläggningens södra delar och stadskärnan behöver stärkas liksom kopplingen mellan de delar av anläggningen som nu avvecklas och på sikt omvandlas. Möjligheten uppstår nu att skapa en bättre öppenhet och tillgänglighet för allmänheten och öka genomströmningen av människor.

Bild: Identifierade framgångsfaktorer för skapandet av ett tydligare stråk mellan stadskärnan, via planområdet och upp mot stadsdelen Ronna. I planförslaget går delar stråken inom allmän platsmark men även inom kvartersmark.

Bild: På sikt kan området bli mer funktionsblandat och integrerat med Södertäljes stadskärna. Observera att kartan enbart är översiktlig. Delar av gång- och cykelstråken på kartan ligger inom allmän platsmark medan andra ligger inom kvartersmark.

Forskning och laborativ verksamhet

Det så kallade 200-området lämpar sig i delar för att fortsätta nyttjas för forskning och laborativ verksamhet liknande den nuvarande verksamheten. Detta inryms i planbestämmelsen J₁. Dock medges ingen annan industriverksamhet inom planområdet. Byggrätten i nu gällande detaljplan har utökats något för att möjliggöra viss expansion.

Skola

Många lokaler kan med mindre modifieringar vara väl lämpade för utbildningsändamål. En sådan etablering skulle även vara välgörande ur stadsutvecklingsperspektiv. Byggrätten i nu gällande detaljplan har utökats något för att möjliggöra viss expansion. Det är viktigt att den yttre miljön i gränslandet mellan industri och skola utformas på ett sätt som är attraktivt för brukarna samtidigt som industrins funktion också ska tillgodoses.

Bilder: Exempel på hur en attraktiv campusmiljö kan skapas och markytor kan ges flera funktioner.

Vård (lättare)

Planbestämmelsen möjliggör lättare vårdverksamhet t.ex. rehabilitering och annan behandling där patienter inte är sängliggande. Dimensionerande är att vårdtypen inte får vara sådan att den anses svårutrymd ur riskhänseende och att det parkeringstal som anges i föreliggande parkeringssammanställning kan uppfyllas.

Handel

Handel medges i bottenvåningarna längs de två huvudstråken för att stärka deras funktion.

Idrottsanläggning

Planen möjliggör en avstyckning av AstraZenecas motionsanläggning för idrottsändamål. Denna verksamhet får dock inte vara störande för omgivningen (exempelvis i form av ljus- eller ljudanläggningar).

Kontor

Stora delar av de avstyckningsbara fastigheterna lämpar sig väl för kontorsändamål då de i praktiken fungerar som sådana redan idag. Byggrätten i nu gällande detaljplan har utökats något för att möjliggöra viss expansion.

Bostäder

Inom planområdet möjliggörs bostadsbyggande på ytor som idag används som markparkering för AstraZeneca, i kvarteren Sländan. Samhällsbyggnadskontoret anser att det är fördelaktigt att möjliggöra kompletterande bostadsbebyggelse i det här kvarteret. Kombinationen av bostäder, handel och kontor ger en mer funktionsblandad stadsdel som har underlag för närservice, mindre restauranger och där det finns levande offentliga rum blir också attraktiv ur näringslivssynpunkt.

I Kv. Sländan kommer bebyggelsen att längs Storgatan utformas så att den i likhet med bebyggelsen i intilliggande Kv. Lampan betonar stadsstrukturen och stadsgatan. Det betyder bl.a. att byggnader ska placeras i gatuliv och att bottenvåningen ges en tydlig markering som sockelvåning. Långa fasader skall delas upp på ett sådant sätt, att de ger ett varierat intryck.

Detaljplanen är utformad på ett sådant sätt att de nationella riktvärdena för buller och avstegsfall kan uppnås. I skiss nedan samt sid 8 visas hur tyst sida kan uppnås.

För markanvändningen Bostäder gäller att behovet av lekyta ska tillgodoses inom användningsområdet.

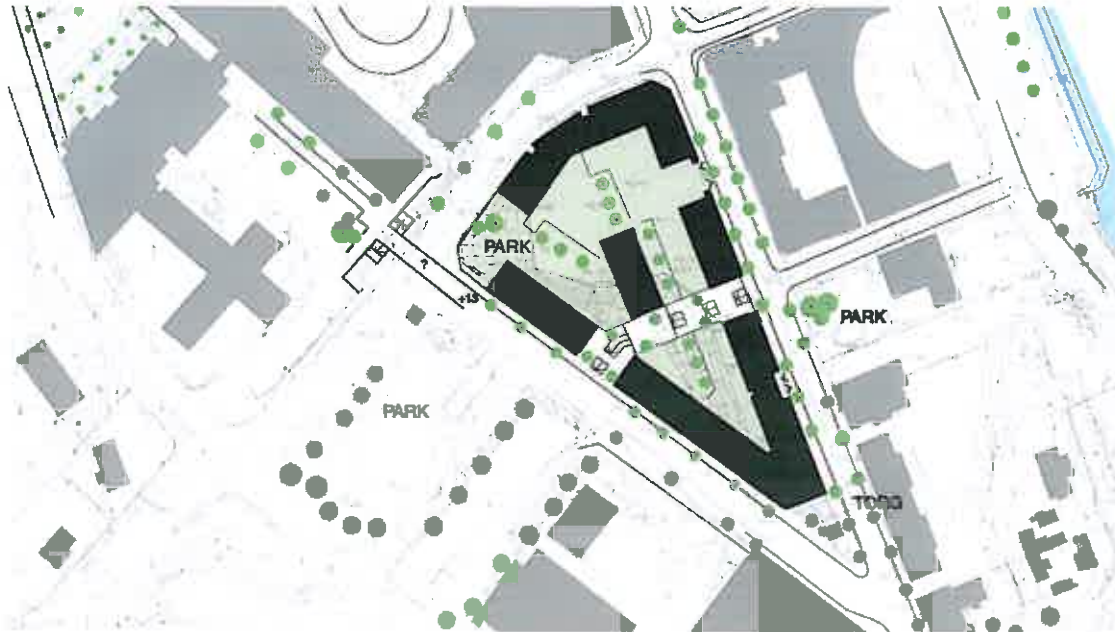
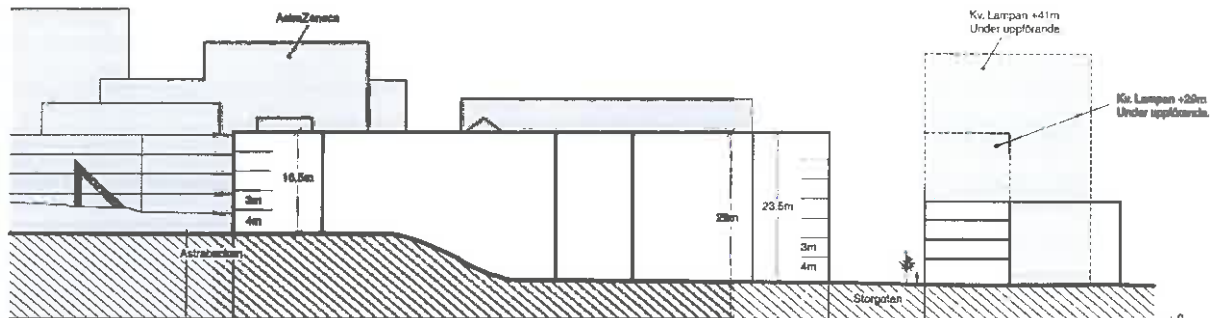

Bild: I kvarteret Slandan finns goda möjligheter att skapa bostadsbebyggelse som både läker stadsrummet och kan ge möjlighet till attraktiva studentbostäder vid ett eventuellt högskoleområde.

Sektion A:A
Kv. Slandan

--- Bådar om vånöden
— Nörr om sektion

Bilder: Topografen möjliggör parkering i flera plan. Bebyggelsen kan anta olika karaktär olika delar av kvarteret. Strikt mot Storgatan och friare mot Astrabacken/Kvarnbergagatan.

Hamn, stråk och öppet vattenområde

Gällande plan anger hamnändamål längs kanalen vilket haft koppling till AstraZenecas verksamhet. Idag förekommer dock inga sjötransporter till eller från företaget och man har inga planer på att återuppta dessa. Kajen bör därför utvecklas mot att bli strandtorg, promenadstråk med möjlighet till parkering. Kustbevakningen har verksamhet i norra delen av området, där kanalen mynnar ut i Snäckviken. Denna del behåller sitt hamnändamål och kustbevakningen ges också en viss utökningsmöjlighet söderut för att möjliggöra flytt av byggnader i framtiden.

Bild: Hamnområdet sett söderifrån. Området är redan iordningställt för vistelse mer än för industrihamn och kan utvecklas ytterligare för att bli en del av ett strandstråk som ansluter stadskärnan.

Entréen till AstraZenecas verksamhet (huvudporten) kommer även att bli en angöringsyta för den planerade skolverksamhet. Det är viktigt att denna yta utformas på ett sätt som gör den attraktiv och användbar för allmänheten samtidigt som den ska vara välfungerande med tanke på AstraZenecas fortsatta verksamhet. Med relativt små ingrepp i framförallt markens utformning bör detta kunna åstadkommas.

Ett öppet vattenområde ingår i planen för att detaljplanen ska ansluta mot intilliggande planer och fastighetsgränser.

Läkemedelsindustri (huvudsakligen angränsande markanvändning)

AstraZenecas verksamhet i Snäckviken förändras under 2012 då företaget lägger ner den forsknings- och utvecklingsverksamhet som tidigare varit lokaliserat där. Den del som kommer att fortgå består huvudsakligen av tillverkningsverksamhet vilken kommer fortsätta bedrivas på oförändrat sätt mot tidigare. Man tillverkar i Snäckviken aktiv läkemedelssubstans, det aktiva "läkande" ämnet i produkterna. Resultatet blir ett pulver som i nästa steg (tillverkning av slutprodukt, formulering) förädlas till tabletter och kapslar (vid Gärtuna-anläggningen), inhalationspulver eller i flytande form för bland annat injektioner och infusioner. Verksamheten innebär också tillverkning, formulering och förpackning av slutprodukt. Läkemedel i flytande form samt fyllning av inhalatorn Turbuhaler.

Vid tillverkningen utnyttjas ett flertal olika ämnen och kemikalier. Kemikalierna förvaras i två tankgårdar (övre B357 och nedre B343) respektive ett bergrumslager B344. Av enheterna på Snäckvikenanläggningen är det inom API (framställning av aktiv substans) som den helt dominerande andelen kemikalier utnyttjas. Inom verksamheten kan 1 500-2 000 ton hanteras och lagras. Det är till största delen fråga om brandfarlig vara men även giftiga ämnen förekommer.

När det gäller tillverkningens påverkan på omgivningen finns en rad myndighetskrav avseende hantering av kemiska ämnen, farligt gods, farligt avfall, buller etc. som styr verksamheten. Dessa kommer att vara styrande även fortsättningsvis.

En liten del av föreliggande detaljplan har markanvändningen J – industri. Denna del ingår för att möjliggöra transporter till och från tillverkningsindustrin. Nedan redovisas hur dessa transporter i praktiken ska fungera.

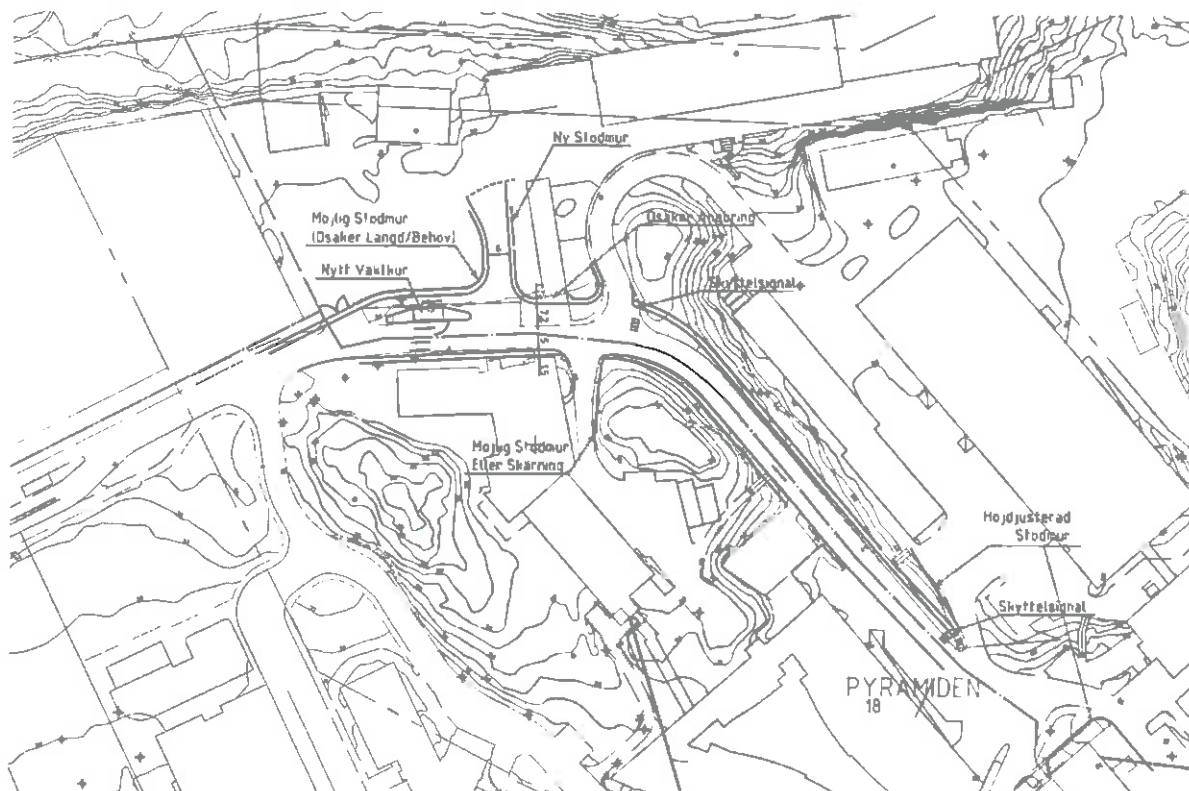

Bild: Kommande avstyckning av områdets norra del samt hur transporter till och från avstyckad fastighet samt kvarvarande AstraZeneca ska ske (Sweco)

Bild: Foto norrifrån mot övre tankgården och visar Substansvägen som kommer att avdelas i mitten med staket där AstraZencas farligt-gods-transporter går på den vänstra sidan medan den högra försörjer avstyckade fastigheter.

Offentlig och kommersiell service

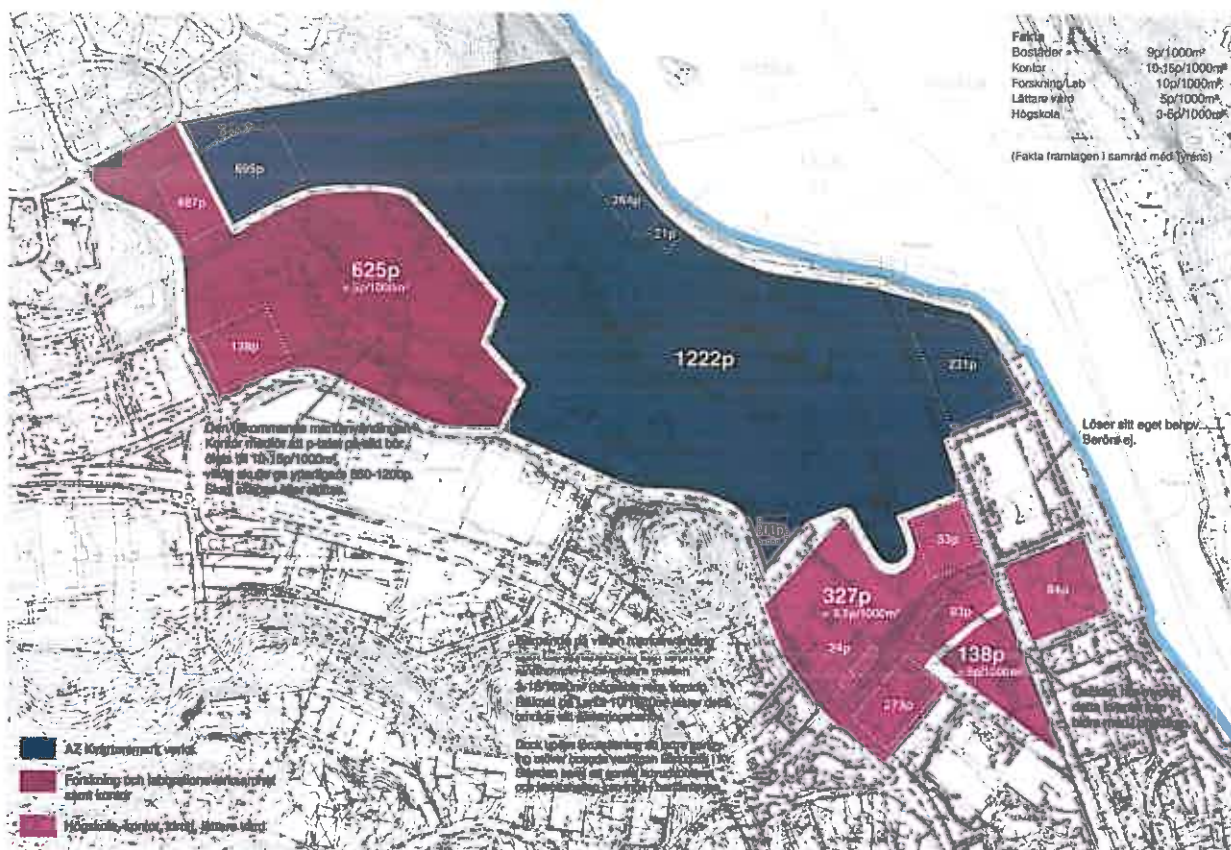
Offentlig och kommersiell service finns i stadskärnan strax söder om planområdet. Planen medger handel och kontor i bottenvåningarna inom delar av området vilket bidrar till en funktionsblandning och utvidgning av stadskärnan. Det är också en viktig del i etableringen av attraktiva stadsmässiga stråk genom området som följer av planens syfte.

Tillgänglighet

Tillgängligheten för funktionshinderade på allmänplatsmark ska uppfylla gällande normer.

Parkering, angöring, varumottagning, utfarter

Planområdets parkeringsbehov är idag omfattande och löses genom ett antal större markparkeringar och parkeringsgarage. Ändrad/utökad markanvändning kräver en samlad bedömning av kommande parkeringsbehov utifrån olika scenarier. Planens genomförande möjliggör att ett antal nya markanvändningar kan inrymmas i befintliga lokaler och därutöver kompletteras med ytterligare verksamheter. Detta ställer krav på ett helhetstänkande kring parkeringsfrågan. Nedanstående sammanställning är tänkt att visa var eventuella över- och underskott som kan uppstå med de markanvändningar som planen möjliggör.

Skyddsrum

En skyddsrumplan är sedan tidigare upprättad för Snäckvikenområdet. Ett stort antal skyddsrum finns i AstraZenecas lokaler. Behovet inför framtiden anses vara tillfredsställt inom hela planområdet.

Gatunät, gång- och cykeltrafik

Astrabacken, som förbinder Storgatan med Kvarnbergagatan utgör en viktig entré in mot området i den del som i planen avsätts för skola eller kontorsverksamhet. Gatan utgör ett viktigt stråk för gående, cyklister och busstrafikanter. Dessa trafikslag kräver gena och lättframkomliga dragningar och närhet till målpunkter för att ge hög användningsgrad.

Bild: Astrabackens avslutning bör omformas för att förbättra för gång- och cykeltrafikanter

Storgatans betydelse som stråk in mot centrum stärks i och med planläggningen och i detta sammanhang är det viktigt att den utformas som en attraktiv stadsgata med säkra och effektiva gång- och cykelmöjligheter.

Den ändrade ägarbild som förväntas möjliggör en ökad öppenhet för allmänheten både för passage och för vistelse. Fastighetsbildning och inhägnad av kvarvarande tillverkningsindustri kommer att sättas så att nya stråk kan skapas.

Bilden visar ny staketgräns kring AstraZenecas område (heldragen linje) och stråk som kan skapas i enlighet med planen (streckad linje). Delar av gång- och cykelstråken på kartan ligger inom allmän platsmark medan andra ligger inom kvartersmark.

Kollektivtrafik

Området trafikförsörjs idag av linje 754, 755, 780 och 787. Alla linjer utom linje 756 trafikerar Forskargatan- Kvarnbergagatan- Astrabacken. Linje 756 trafikerar Forskargatan- Kvarnbergagatan- Ängsgatan.

Teknisk försörjning

Inom Snäckvikenanläggningen finns en omfattande infrastruktur för teknisk försörjning. AstraZeneca har dels egna system dels påkoppling mot de allmänna näten. För att möjliggöra avstyckning och försäljning enligt planen har en överenskommelse fattats mellan AstraZeneca och Telge Nät¹⁵ (kommunens infrastrukturbolag). Grundtanken i överenskommelsen är att dessa frågor löses från fall till fall i och med att fastighetsbildning görs. Detta kan ske antingen genom servitut, ledningsrätter eller genom nya anslutningar.

Vatten och avlopp

Inom planområdet finns VA-infrastruktur som idag ägs av AstraZeneca samt allmänna ledningar som förvaltas av Telge Nät. Telge Nät förser AstraZeneca med vatten och avloppstjänster. AstraZeneca och Telge Nät AB har träffat avtal om avstyckade fastigheters anslutning till allmänna va-nätet. I samband med försäljningen av fastigheterna i Snäckviken löses berörd infrastruktur för vatten och avlopp genom ledningsrätter eller servitut. Telge Nät kommer även i fortsättningen att hantera vatten och avloppstjänster till nya fastighetsägare. Vatten-, avlopps- och dagvattenledningar finns i Kvarnbergagatan och i Storgatan. AstraZeneca omhändertar allt processvatten från egen verksamhet i eget reningsverk via underjordisk ledning till anläggningen i Gärtuna. Renvattnet tas huvudsakligen från det allmänna nätet.

Dagvatten

Områdets dagvatten och hushållspillvatten är anslutet till det kommunala nätet och kommer så att vara även efter avstyckning.

Kylvatten

AstraZeneca förser idag sina byggnader inom Snäckviken med egen sjökyla från Mälaren. Försörjningen samägs med Telge Nät fram till pumpstation som ägs av AstraZeneca. AstraZeneca äger idag och ansvarar för kylförsörjning inom området och kommer, efter överenskommelse, att förse ny ägare med fjärrkyla. Telge Nät äger och ansvarar för ledningar utefter kajen och kommer att ansluta vissa byggnader till sitt nät.

Fjärrvärme

Telge Nät ansvarar idag för primärledningar inom AstraZenecas område fram till fjärrvärmecentraler och kommer att ha möjlighet att sköta fjärrvärmeleveranser även till avstyckade fastigheter. Dock behöver dessa kompletteras med nya fjärrvärmecentraler vilket åligger respektive fastighetsägare.

El

Telge Nät distribuerar idag elkraft till aktuellt område via befintligt högspänningsnät, 20 kV. Från mottagningsstationen Blombacka levereras huvudmatningen av elkraften. Därutöver finns en reservmatning (10 MVA) till området från mottagningsstationen Bockhöjden, vid Oxelgrensvägen. AstraZeneca har 4 st. egna transformatorer inbyggda i byggnaderna B209, B324, B334 och 410 med inkommande högspänningsmatning (20 kV) från Telge Nät. Från dessa stationer matar sedan AstraZeneca sitt eget interna elnät.

¹⁵ Avsiktsförklaring mellan AstraZeneca och Telge Nät AB, daterad 2012-07-04

Företaget har för avsikt att sälja/överlåta sina egna elnätsstationer till framtida fastighetsköpare. Vi ny fastighetsägare kommer nytt avtal att tecknas med Telge Nät med önskad elleverans (högspännings- alt. lågspänningsavtal).

Ett antal nya transformatorer möjliggörs genom plankartans bestämmelser.

Avfall/Återvinning

Avfall ska hanteras i enlighet med kommunala riktlinjer.

Fiberkabel

AstraZeneca använder idag både egen fiber och kanalisation inom området i Snäckviken. AstraZeneca hyr fiberförbindelser fram till avlämningspunkter i Snäckviken från Telge Nät. AstraZeneca har för avsikt att sälja/ta ut servitut/ledningsrätter inom området.

AstraZenecas interna infrastruktur

AstraZenecas interna infrastruktur, som omfattar ånga, gas, tryckluft, reservkraft och processavlopp kommer inom planområdet att avvecklas och nedmonteras. Det åligger således ny hyresgäst/fastighetsägare att ordna detta om verksamheten så kräver. Intern teledragning i fastighet överläts till ny ägare medan anslutning till befintlig växel kopplas bort.

Ekonomiska frågor

Genomförandeavtal upprättas mellan Södertälje kommun och AstraZeneca där kostnadsfördelningen för genomförandet av planen fastställs. Avtalet ska vara påskrivet före planens antagande.

Ekonomiska villkor för åtgärd av markföreningar på kvartersmark är av AstraZeneca tänkt att regleras vid eventuella marköverlåtelse i avtal med köpare.

AstraZeneca ska ombesörja och bekosta skyddsåtgärder för förskolan i Kv Lärkan. Skyddsåtgärderna ska genomföras innan markanvändning får ändras. Det ska ske på ett sådant sätt som kommunen, fastighetsägaren (Telge Fastigheter AB) och berörd personal kan godta. Avtal upprättas mellan AstraZeneca och Telge Fastigheter AB om hur uppförandet av planket praktiskt ska lösas. Detta avtal ska vara undertecknat innan planens antagande.

Parkeringsgaraget under kv. Separatorn har AstraZeneca låtit uppföra med med servitutsrätt (officialservitut 0181K-38/1998:1). I samband med planens genomförande kommer garaget att övergå i AstraZenecas ägo genom tredimensionell fastighetsdelning.

Inom kvarteren Lyktan, Sländan samt inom Separatorn ska eventuell flytt av ledningar till allmän plats ske före byggstart. Detta bekostas av exploitören.

Genomförandefrågor

Organisatoriska frågor

Planförfarande

Detaljplanen upprättas enligt reglerna för normalt planförfarande i Plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Tidplan

Granskning av detaljplanen hölls under januari och februari 2013. Efter granskningen har inkomna synpunkter sammanställts i ett granskningsutlåtande och planen reviderats i enlighet med denna.

Genomförandetid

Genomförandetid är 10 år från den dag planen vunnit laga kraft.

Huvudmannaskap

Kommunen är huvudman för allmänplatsmark inom planområdet.

Fastighetsrättsliga frågor

Markägoförhållanden

Avtal ska skrivas mellan AstraZeneca och Södertälje kommun som möjliggör överförande av kvartersmark till LOKALGATA där planen så kräver.

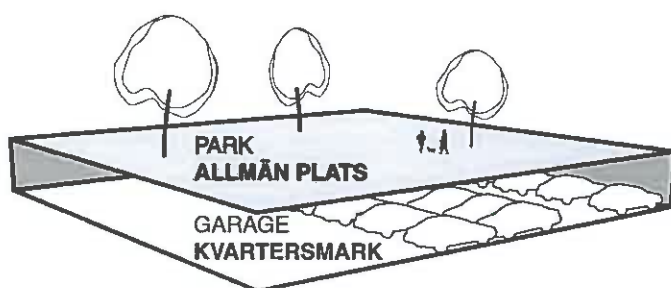
Enligt genomförandeavtal med kommunen skall AstraZeneca överlåta de delar av Pyramiden 18, som i detaljplanen utlagts som allmän plats, till kommunen utan ersättning. Genomförandeavtalet reglerar också en mindre markreglering vid kv. Lyktan.

Fastighetsbildning och servitut

Kommunen ansöker om den fastighetsbildning som krävs enligt genomförandeaftalet. Genomförandeaftalet reglerar vilken/vilka parter som ska stå för förämningskostnaderna.

Servitut och ledningsrätt för teknisk försörjning kan komma att behöva skapas efterhand som avstyckning och fastighetsbildning sker.

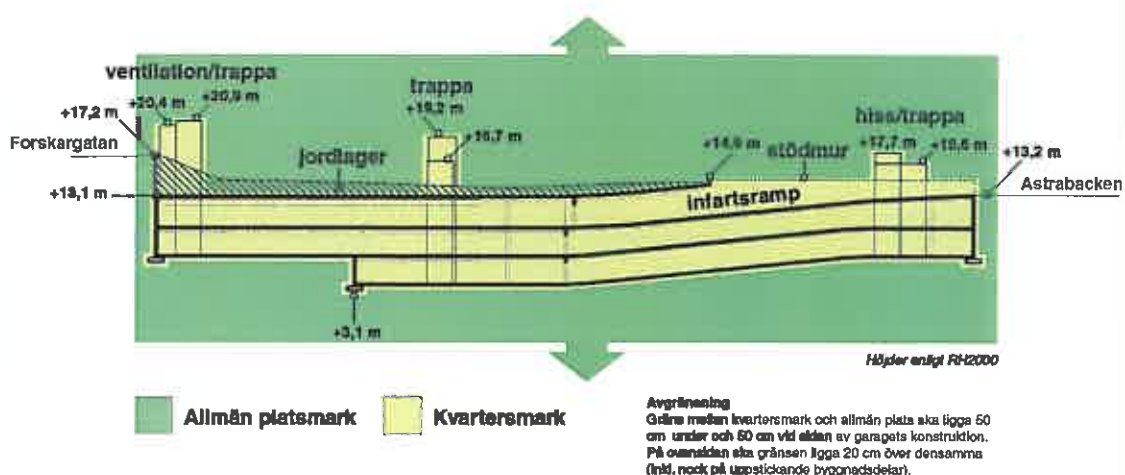
Det underjordiska garaget och ovanpå liggande park (kv. Separatoren) ska ges tredimensionell fastighetsindelning så att garaget utgör kvartersmark medan parken utgör allmän plats. Se illustration samt ruta nedan.

Här nedan följer förtydliganden av planbestämmelser som förts in på plankartan för att säkerställa att riskhänsyn tas gällande spridning av gas samt brandspridning.

Parkområde med 3D-fastighet under

Principen för avgränsning av kvartersmark är att undre gränser ligger 50 cm under grundläggningsnivån, övre gränser ligger 20 cm över garagekonstruktionen (tätskikt under mark och nock på uppstickande byggnadsdelar) samt vertikala gränser 50 cm utanför konstruktionen. Se exempel på sektion nedan.

Tekniska frågor

Allmänna och privata ledningar samt u-områden

AstraZeneca har inom Snäckvikenanläggningen etablerat ett omfattande ledningsnät som tillsammans med allmänna ledningar av olika slag påverkas av föreliggande detaljplan. Ett antal u-områden har införts på kartan för att säkerställa möjligheten att upprätta ledningsrätter för befintliga ledningar. En separat avsiktsförklaring har underteckats mellan AstraZeneca och Telge Nät gällande den överlåtelseprocess av ledningar som kommer att ske från AstraZeneca till nya fastighetsägaren samt Telge Nät AB.

Teknisk försörjning

För att möjliggöra avstyckning och försäljning enligt planen har en överenskommelse fattats mellan AstraZeneca och Telge Nät (kommunens infrastrukturlag). Grundtanken i överenskommelsen är att dessa frågor löses från fall till fall i och med att fastighetsbildning görs. Detta kan ske antingen genom servitut, ledningsrätter eller genom anslutningar. En mer utförlig beskrivning över detta finns under rubriken Teknisk försörjning på sidan 38.

Konsekvenser

Miljö och hälsa

Den samlade bedömningen av utförd riskanalys¹⁶ samt befintligt utredningsmaterial för området¹⁷ är att detaljplanen inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan enligt PBL 5:18 och bilaga 2 och 4 till MKB-förordningen. En miljöbedömning behöver därför inte utföras.

För AstraZenecas verksamhet sker koncessionsprövning kontinuerligt. Riskerna när det gäller utsläpp till omgivande luft förutsätts klarläggas och beaktas i samband med erforderlig koncessionsprövning.

Risker för explosioner och större bränder är klarlagda och åtgärdas i enlighet med instruktioner, som återfinns i "Astra brandskyddspolicy".

Markföroreningar inom planområdet bedöms ej utgöra någon risk för människa eller miljö vid oförändrad markanvändning. En planbestämmelse har dock införts om att markföroreningar ska ha avhjälpats på de tomter som avses för känslig markanvändning innan startbesked får ges.

Stadsbild

Snäckvikenanläggningens omfattning och skala gör att den har stor påverkan på stadsbilden i Södertälje. Planens genomförande möjliggör i viss mån att en större variation kan skapas i stadsbilden i första hand genom förändringar i gatu- och parkmiljö. Tillkommande bostadsbebyggelse kommer också att sätta sin prägel på området.

¹⁶ Brandskyddslaget, *Detaljerad riskanalys* (April 2013)

¹⁷ ÅF Infrastructure AB, *Föroreningssituationen inom AstraZenecas verksamhet i Snäckviken* (2012)

Medverkande tjänstemän

Detaljplanen har upprättats av TOTAL arkitektur och urbanism AB genom Tor Hagman och Åke Nygren. Under planarbetet har överläggningar skett i första hand med planchef Urban Dahlberg, planarkitekt Isak Ericsson på Södertälje kommun samt Kenneth Bundy och Niklas Borg för AstraZenecas räkning.

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

Plan

Urban Dahlberg

Isak Ericsson

Planchef

Planarkitekt

Detaljerad riskanalys för kv Pyramiden 18 m fl, Snäckviken i Södertälje - avseende transport och hantering av farligt gods

April 2013

Stockholm • Karlstad • Falun • Gävle • Örebro • Malmö

Brandskyddslaget AB
Box 9196
Långholmsgatan 27, 10 tr
102 73 Stockholm

Telefon/Fax
08-588 188 00
08-588 188 62

Internet
www.bandskyddslaget.se
info@bandskyddslaget.se

Organisationsnummer
556634-0278
Innehar F-skattebevis

PROJEKTNUMMER 105627	PROJEKTNAMN RISKANALYS KV PYRAMIDEN 18 M FL, SNÄCKVIKEN
PROJEKTLEDARE Rosie Kvål	PROJEKTANSVARIG Martin Olander
UPPDRAGSGIVARE Södertälje kommun	REFERENS UPPDRAGSGIVARE Isak Ericsson
DOKUMENTTYP Analys av olycksrisker	
ÖVRIGT Detljerad riskanalys avseende olycksrisker som underlag för planering av nya verksamheter inom planområdet.	
UPPRÄTTAT AV Rosie Kvål	INTERNKONTROLL Erik Hall Midholm (riskbeskrivning) Lisa Åkesson (detaljerad riskanalys)

2013-04-12	Detaljerad riskanalys, ver 3	LÅn
2012-11-26	Detaljerad riskanalys, ver 2	LÅn
2012-11-07	Detaljerad riskanalys, ver 1	LÅn
2012-07-17	Riskbeskrivning, samrådshandling	EMm
DATUM	STATUS	INTERNKONTROLL (IK)

SAMMANFATTNING

AstraZeneca bedriver verksamhet inom området Snäckviken i Södertälje kommun. Verksamheten omfattar forskning och produktion av nya läkemedel. Den delen av verksamheten som omfattar forskning kommer att läggas ner, kvar inom området blir produktionen och viss administration. I och med nedläggningen av forskningsdelen kommer byggnader stå outnyttjade och markområden att frigöras. AstraZeneca har därför lämnat in en önskan om planändring för dessa fastigheter. Södertälje kommun har utarbetat ett planförslag för delar av området. Den nya planen medger bland annat kontor, forskning, laboratorieverksamhet, skola och bostäder.

I AstraZenecas produktion används en del farliga ämnen, däribland lösningsmedel och giftiga ämnen. Hanteringen är relativt omfattande och innebär både transporter till och från området samt hantering inom området. I anslutning till planområdet finns även Södertälje kanal med relativt omfattande fartygstransporter med farligt gods.

Syftet med riskanalysen är att utvärdera identifierade risker samt vid behov föreslå åtgärder så att en acceptabel säkerhet uppnås inom planområdet.

I analysen har inga beräkningar av frekvensen för identifierade olyckor gjorts. En uppskattning är att risknivån i området är låg men att det finns händelser som kan medföra betydande konsekvenser inom planområdet. Med anledning av detta har möjliga skadeområden och konsekvenser för identifierade olycksscenarier därför studerats. Genomförda beräkningar visar att olyckor som innebär läckage av epiklorhydrin vid lossning, läckage av ammoniak vid transport på Södertälje kanal samt läckage av lösningsmedel vid transport på lokalgata kan innebära påverkan mot planområdet. Hänsyn till dessa olyckor bör därför tas för att säkerställa en acceptabel säkerhet inom planområdet. Nedanstående åtgärder föreslås därför för bebyggelse inom planområdet.

- Publika lokaler, omfattande handelsverksamhet samt bostäder ska inte uppföras inom 25 meter från identifierade riskkällor. Småhandel kan dock tillåtas i anslutning till lokalgata med transport av farligt gods.
- Områden utomhus inom 25 meter från lokalgata med transport av farligt gods bör utformas så att de inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse. Exempelvis ska inte uteserveringar, lekplatser och liknande planeras inom detta område.
- Byggnaders ventilationssystem ska utformas så att inläckage av giftig gas försvåras inom 75 meter från identifierade riskkällor.
- Fasader och fönster mot övre tankgården och lokalgata med transport av farligt gods ska utföras så att brandspridning in i byggnaden förhindras vid en brand i utläckt lösningsmedel under den tid det tar att utrymma byggnaden.
- I byggnader utmed lokalgata med transport av farligt gods samt mot tankgårdarna ska utrymning vara möjlig mot en trygg sida, dvs. bort från dessa riskkällor.

- Skolverksamhet i anslutning till lokalgata med transport av farligt gods bör omfatta gymnasieskola och uppåt.
- Ett avåkningsskydd bör uppföras som hindrar ett fordon att lämna Substansvägen/Labvägen i höjd med torget. Detta för att förhindra att ett fordon kör in i den planerade högskolebyggnaden.

Förslag på hur ovanstående åtgärder kan genomföras i aktuell bebyggelse redovisas i avsnitt 6 i analysen.

Det är upp till kommunen att besluta om slutgiltiga åtgärder. De åtgärder som man beslutar om ska sedan formuleras som planbestämmelser på ett sådant sätt att de är förenliga med Plan och bygglagen och samtidigt uppfyller syftet med åtgärden utan att låsa fast åtgärden vid en viss metod eller tekniskt utförande.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	6
1.1	Bakgrund	6
1.2	Syfte.....	6
1.3	Omfattning	6
1.4	Underlag	7
1.5	Metod.....	7
1.6	Revideringar	7
1.7	Förutsättningar.....	7
2	OMRÅDESBESKRIVNING	12
2.1	Nuläge	12
2.2	Framtida utveckling av området.....	12
2.3	Detaljplan för kv Pyramiden 18 m fl	13
2.4	Omgivande planer/byggprojekt	14
3	RISKINVENTERING	15
3.1	Allmänt.....	15
3.2	AstraZeneca AB.....	16
3.3	Södertälje kanal	19
4	INLEDANDE RISKANALYS	22
4.1	Identifiering av olycksrisker.....	22
4.2	AstraZeneca	23
4.3	Södertälje kanal	26
4.4	Slutsats inledande riskbedömning	28
5	DETALJERAD RISKANALYS	29
6	ÅTGÄRDER	33
6.1	Allmänt.....	33
6.2	Allmänna åtgärder	33
6.3	Byggnadstekniska åtgärder	34
6.4	Räddningstjänstens insatsmöjligheter.....	38
6.5	Åtgärder för befintlig bebyggelse utmed Karlhovsbacken.....	39
7	SLUTSATS	41
8	REFERENSER	42
 BILAGA A KONSEKVENSBERÄKNINGAR		

1 INLEDNING

1.1 Bakgrund

AstraZeneca bedriver verksamhet inom Snäckviken i Södertälje kommun. Inom området bedrivs idag både forskning och produktion av nya läkemedel. Den delen av verksamheten som omfattar forskning kommer att läggas ner, kvar blir produktion och viss administration. AstraZeneca äger de fastigheter som verksamheten upptar. I och med nedläggningen av forskningsdelen kommer byggnader stå outnyttjade och markområden att frigöras. AstraZeneca har därför lämnat in en önskan om planändring för dessa fastigheter. Idag tillåter gällande detaljplaner industri, men AstraZeneca vill möjliggöra även andra verksamheter. Södertälje kommun i samarbete med AstraZeneca har därför tagit fram en ny detaljplan för de aktuella fastigheterna. Detaljplanen medger bland annat bostäder, kontor, skola och lätt sjukvård.

I AstraZenecas produktion används en del farliga ämnen, däribland lösningsmedel och giftiga ämnen. Hanteringen är relativt omfattande och innebär både transporter till och från området samt hantering inom området. Hanteringen av farliga ämnen kan medföra risk för omgivningspåverkan vid en olycka. Behov av anpassning av verksamheter inom planområdet kan därför vara nödvändig.

I anslutning till det studerade området finns även en farled där sjötransporter med farligt gods förekommer.

Med anledning av förekommande riskkällor har Brandskyddslaget fått i uppdrag av Södertälje kommun att analysera möjliga risker. Analysen baseras på den inledande riskbedömning som gjorts för området /1/.

1.2 Syfte

Syftet med den detaljerade riskanalysen är att undersöka möjligheten att genomföra detaljplanen enligt studerat förslag genom att utvärdera vilka risker som människor inom det aktuella området kan komma att utsättas för samt beskriva hur dessa risker kan hanteras så att människor inte utsätts för oacceptabla risker.

1.3 Omfattning

I analysen studeras det område som idag upptas av AstraZenecas verksamhet i Snäckviken i Södertälje. Området avgränsas i stort av Södertälje kanal i öst och nordost, befintliga verksamheter i söder, Forskargatan i sydväst och ett grönområde i norr. Planområdets avgränsning redovisas i figur 2.1. Ytterligare områden i anslutning till detta kan också bli aktuellt för en framtida exploatering. Dessa områden hanteras dock ej i denna analys.

Analysen omfattar endast plötsliga och oväntade händelser med akuta konsekvenser för liv och hälsa för människor som vistas inom, eller i angränsning till, det studerade området. I analysen har hänsyn inte tagits till långsiktiga effekter av hälsofarliga ämnen, buller eller miljöfarliga utsläpp.

1.4 Underlag

Som underlag till analysen används bland annat material från Total arkitektur samt information från AstraZeneca. Använt underlag redovisas löpande samt i avsnitt 8 *Referenser*.

1.5 Metod

Inledningsvis görs en inventering och identifiering av möjliga olycksrisker både inom och utanför planområdet. En bedömning görs sedan av identifierade händelsers möjliga påverkan mot omgivningen. För de risker som bedöms kunna medföra konsekvenser för människor och byggnader inom planområdet görs en detaljerad analys. I den detaljerade analysen beräknas skadeområden av dimensionerande scenarier. Utifrån detta redovisas möjliga konsekvenser.

Ingen frekvens av identifierade olyckor redovisas. En bedömning görs av risknivån. Vid behov föreslås säkerhetshöjande åtgärder.

1.6 Revideringar

Denna version av riskanalysen har reviderats jämfört med tidigare version (version 2). Revideringar har bland annat utförts utifrån erhållna remissynpunkter. Ändringar har markerats i marginalen. Revideringarna har inneburit en omformulering och förtydligande av föreslagna åtgärder men har i övrigt inte resulterat i några större förändringar

1.7 Förutsättningar

1.7.1 Riskhänsyn vid ny bebyggelse

Ett flertal olika lagar reglerar när riskanalyser skall utföras. Enligt Plan- och bygglagen (2010:900) skall bebyggelse lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till boendes och övrigas hälsa. Sammanhållen bebyggelse skall utformas med hänsyn till behovet av skydd mot uppkomst av olika olyckor. Översiktsplaner skall redovisa riskfaktorer och till detaljplaner ska vid behov en miljökonsekvensbeskrivning tas fram som redovisar påverkan på bland annat hälsa. Utförande av miljökonsekvensbeskrivning regleras i Miljöbalken (1998:808).

Länsstyrelsen i Stockholms Län anger i Rapport 2000:01 "Riskhänsyn vid ny bebyggelse" att om bebyggelse planeras inom ett avstånd mindre än 100 meter från väg för transport av farligt gods så skall en riskanalys utgöra ett av beslutsunderlagen i planärendet. Vidare rekommenderas olika skyddsavstånd vilka redovisas i /2/. För att undvika risker förknippade med olyckor med petroleumprodukter rekommenderas dessutom att 25 meter närmast väg med transport av farligt gods lämnas byggnadsfritt.

Rekommenderade skyddsavstånd omfattar markområden som ej är skymda av topografi eller annan bebyggelse. Dessa parametrar kan påverka, både öka och minska, behovet av skyddsavstånd.

Tabell 1.1. Av Länsstyrelsen i Stockholms län rekommenderade skyddsavstånd till vägar med transporter av farligt gods.

Typ av bebyggelse	Avstånd
Bebyggelsefritt	25 m
Tål kontorsbebyggelse	40 m
Sammanhållen bostadsbebyggelse	75 m
Personintensiv verksamhet	75 m

De angivna skyddsavstånden anger det minsta avstånd som bör hållas mellan bebyggelse och riskobjekt. När det gäller bensinstationer räknas avståndet huvudsakligen från lossningsplatsen. Avsteg kan göras om risknivån bedöms som låg eller om man genom att tillämpa säkerhetshöjande åtgärder kan sänka risknivån.

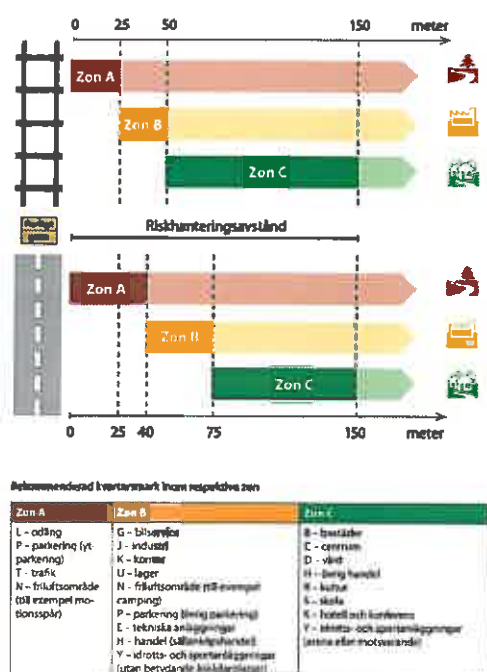
Länsstyrelserna i Skåne län, Stockholms län och Västra Götalands län har tillsammans arbetat fram en riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods /3/. Riskpolicyn innebär att riskhanteringsprocessen ska beaktas i framtagandet av detaljplaner inom 150 meter från en transportled för farligt gods, jämfört med tidigare 100 meter.

En ny rapport från Länsstyrelsen har varit på remiss under hösten 2012 /4/. I denna redovisar Länsstyrelsen rekommenderade skyddsavstånd mellan transportled för farligt gods och olika verksamheter. I figur 1.1 redovisas förslaget på skyddsavstånd som redovisas i den nya rapporten. *Observera att dessa eventuellt kan komma att ändras till följd av bland annat inkomna remissynpunkter och vidare bearbetning av rapporten.*

I rapporten tydliggör även Länsstyrelsen sin syn på skyddsavståndet 25 meter från transportled för farligt gods.

"Länsstyrelsen anser att det, i princip oberoende av den aktuella risknivån och andra säkerhetsåtgärder, bör finnas ett skyddsavstånd på minst 25 meter mellan vägar och järnvägar med transporter av farligt gods och kvartersmark i zon B eller C.

Att upprätthålla skyddsavståndet på 25 meter anses vara särskilt viktigt för kvartersmark i zon C.

Figur 1.1. Sammanfattning av Länsstyrelsens rekommendationer avseende skyddsavstånd till led för farligt gods från respektive kvartersmark, remissutgåva 2012.

1.7.2 Övriga riktlinjer/lagstiftning

Förutom ovanstående lagar och riktlinjer förekommer ytterligare ett antal lagar och föreskrifter avseende risk och säkerhet som kan vara relevanta i planärenden. Dessa berör i första hand hantering och rutiner för olika typer av riskkällor som kan vara värda att beakta.

I Boverkets skrift *Bättre plats för arbete 15/* anges riktvärden för skyddsavstånd till olika miljöstörande verksamheter. Skyddsavstånden utgör rekommendationer och utgör en sammanvägning av flera olika faktorer däribland buller, ljus- och luktstörningar, risk m m.

Bland annat hanterar *Lag (2003:778) om skydd mot olyckor* olika verksamheters ansvar för att upprätthålla ett tillfredsställande skydd mot olyckor. En konsekvens av denna lag som kan vara av särskilt intresse i planärenden är om det i anslutning till planområdet finns anläggningar vilka klassas som "farliga verksamheter" enligt kap 2:4 i denna lag. Sådana verksamheter är ålagda att vidta nödvändiga åtgärder för att hindra eller begränsa olyckor och de är även skyldiga att analysera risker och påverkan på närområdet. AstraZenecas anläggning i Snäckviken är klassad som en farlig verksamhet enligt denna lagstiftning.

Hantering brandfarlig vara

I *Lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor* sägs att byggnader och andra anläggningar där brandfarliga eller explosiva varor hanteras skall vara inrättade så att de

är betryggande ur brand- och explosionssynpunkt och förlagda på sådant avstånd ifrån omgivningen som behövs med hänsyn till hanteringen (6 §). Den som bedriver verksamhet, i vilken ingår yrkesmässig hantering av brandfarliga varor, skall se till att det finns tillfredsställande utredning om riskerna för brand eller explosion i verksamheten och om de skador som därvid kan uppkomma (9 §).

För att uppfylla LBE finns föreskrifter upprättade av Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, MSB (tidigare Räddningsverket och innan dess Sprängämnesinspektionen), vilka ska uppfyllas vid hantering av brandfarliga varor. Med avseende på hantering av brandfarliga gaser och vätskor behöver bl.a. följande föreskrifter beaktas:

1. SÄIFS 2000:2 om hantering av brandfarliga vätskor /6/
2. SRVFS 2004:7 om explosionsfarlig miljö vid hantering av brandfarliga gaser och vätskor /7/

Till ovanstående föreskrifter finns tillhörande allmänna råd, vilka omfattar rekommendationer för utförande m.m. som normalt innebär att kraven enligt föreskrifterna uppfylls. I de allmänna råden till SÄIFS 2000:2 /8/ anges bland annat rekommenderade minsta avstånd mellan cisterner och olika skyddsobjekt (se tabell 1.2).

Tabell 1.2. Rekommenderade avstånd mellan olika skyddsobjekt och brandfarlig vätska i cistern eller lös behållare (V är volym i m^3).

Objekt	Klass 1 och 2a			Klass 2b och 3		
	$V \leq 3$	$3 < V \leq 100$	$V > 100$	$V \leq 12$	$12 < V \leq 100$	$V > 100$
Byggnader av obrännbart material, icke brandfarlig verksamhet	9	12	25	6	9	12
Material med stor brandbelastning	12	25	50	9	12	25
Byggnader av brännbart material, brandfarlig verksamhet, A-byggnad	25	50	50	9	12	25
Svårutrymda lokaler, sjukhus, skolor m m, annan verksamhet med farliga ämnen	25	50	100	12	25	50

Utöver de allmänna råden har MSB dessutom upprättat en *Handbok för hantering av brandfarliga gaser och vätskor på bensinstationer* som mer tydligt redovisar hur bl.a. riskkällor m.m. ska beaktas vid sådana eller liknande anläggningar /9/. Avstånden kan även vara tillämpliga vid exempelvis lossningsplatser vid cisterner för brandfarlig vätska.

I handboken redovisas minsta avstånd mellan olika verksamhetsdelar inom bensinstationen och omgivande bebyggelse. I detta fall aktuella minsta avstånd

redovisas i tabell 1.3. Avstånden kan minskas om betryggande säkerhet kan uppnås på annat sätt.

Tabell 1.3. Minsta avstånd mot omgivningen från olika delar inom bensinstationens område.

Objekt	Lossningsplats för tankfordon (m)	Avluftningsrörs mynning till cistern (m)
Plats där människor vanligen vistas (A-byggnad), gatukök, butik, servering m m	25	12
Förråd, garage o.dyl.	9	6
Starkt trafikerad väg eller gata	3	3
Parkeringsplatser	6	6
Miljöstation	12	12

1.8 Värdering av risk

1.8.1 Principer för riskvärdering

Generellt vid bedömning av huruvida en risk kan accepteras eller ej bör hänsyn tas till vissa faktorer. Exempelvis bör riskkällans nytta vägas in, likaså vilken som är den exponerade gruppen samt huruvida risk för katastrofer föreligger. De principer som vanligen anges är:

- **Principen om undvikande av katastrofer.** Katastrofer ska undvikas.
- **Fördelningsprincipen.** Riskerna bör vara skäligt fördelade inom samhället i relation till de fördelar som verksamheten medför.
- **Rimlighetsprincipen.** En verksamhet bör inte innebära risker som med rimliga medel kan undvikas.
- **Proportionalitetsprincipen.** De totala risker som en verksamhet medför bör inte vara oproportionerligt stora jämfört med de fördelar (intäkter, produkter och tjänster, etc.) som verksamheten medför.

Dessa principer indikerar att hänsyn bör tas till kostnader för säkerhetshöjande åtgärder, att en riskkällans nytta skall vägas in samt att olika värderingar kan göras beroende på om den exponerade gruppen har en personlig nytta av riskkällan eller ej. Vidare skall risker ej accepteras om de på ett enkelt tekniskt och icke kostsamt sätt kan undvikas.

2 OMRÅDESBESKRIVNING

2.1 Nuläge

AstraZeneca bedriver verksamhet i Snäckviken, norr om Södertälje centrum. Området som är 43 hektar stort, upptas av byggnader och anläggningar för bland annat kontor, forskning, produktion och parkering. Den forskning och produktion som bedrivs inom området omfattar nya läkemedel. Inom området finns även en panncentral och en idrottshall för de anställda. AstraZeneca äger de fastigheter som verksamheten ligger på.

Det studerade området gränsar i öster mot Södertälje kanal/Snäckviken och i väster mot Forskargatan. I norr och söder avgränsas området av ett grönområde och befintliga verksamheter. Ungefärlig avgränsning av det område som studeras redovisas i figur 2.1. Ytterligare fastigheter utanför Astrazenecas nuvarande område kan också komma att exploateras i samband med utveckling av Snäckvikenområdet. Även områden där fastigheter som omfattas av en möjlig framtida exploatering redovisas i figur 2.1.

Figur 2.1. Ungefärlig avgränsning av studerat område (blå heldragen linje). Avgränsning av kvarvarande verksamhet inringat med röd streckad linje. Områden för möjlig framtida exploatering inringat med ljusblå streckad linje.

Astrazenecas område är relativt kuperat med stora höjdskillnader mot kanalen och upp mot den norra delen av området.

2.2 Framtida utveckling av området

Astrazeneca har ansökt om en planändring i de delar av området där verksamheten kommer att läggas ned. Gällande detaljplan anger industriändamål inom hela området. Kommunen vill i samband med att dessa relativt centrala markområden frigörs skapa ett

attraktivt område för näringsverksamhet samt förstärka kopplingen till stadskärnan. Även fastigheter i anslutning till AstraZenecas område kan komma att exploateras som en del av utvecklingen av centrala Södertälje.

Området kan komma att utvecklas i flera etapper varav aktuell detaljplan utgör den första etappen.

Befintliga byggnader inom de delar av AstraZenecas område som får en ändrad markanvändning kommer till stor del att bevaras i den mån det är möjligt.

2.3 Detaljplan för kv Pyramiden 18 m fl

Inom planområdet, som omfattar ca 20 hektar, planeras för kontor, forskning- och laborierverksamhet i den nordvästra delen, kontor, högskolecampus, bostäder samt lättare vård i den södra delen och kontor och bostäder utmed Södertälje kanal (se figur 2.2). Med lättare vård menas exempelvis rehabilitering och behandling där patienten inte är sängliggande.

Handel kommer att medges i bottenvåningarna utmed de två huvudstråken. Planen möjliggör även en avstyckning av AstraZenecas motionsanläggning för idrottsändamål samt ytor för parkering i norr och söder.

Figur 2.2. Placering av verksamheter inom planområdet.

Detaljplanen ska möjliggöra för nya markanvändningar och även möjliggöra för AstraZeneca att avyttra delar av sitt fastighetsbestånd. Planförslaget bör även möjliggöra att de områden som berörs blir mer integrerade i Södertälje stadskärna och får en mer öppen karaktär. Detta bör göras genom att förtydliga de offentliga stråken, att skapa nya mötesplatser, en större blandning av boende och verksamheter samt att

förstärka kontakten med vattnet. Genom att möjliggöra för ett högskolecampus stärks bland annat banden till stadskärnan och ger området en öppnare karaktär.

Befintliga byggnader inom planområdet kommer enligt tidigare att bevaras och anpassas för ny verksamhet. Befintliga lokaler för forskning och laborativ verksamhet kommer i huvudsak att få samma användningsområde som i nuläget. Persontätheten inom dessa verksamheter är betydligt lägre, ca 1/5, jämfört med exempelvis kontor.

Ingen ny bebyggelse är i nuläget planerad i direkt anslutning till AstraZenecas verksamhet. Ny bebyggelse planeras i huvudsak i form av bostäder. Befintliga byggnader består i huvudsak av tegelbyggnader med fyra till fem våningar.

2.4 Omgivande planer/byggprojekt

I centrala Södertälje finns flera pågående plan- och byggprojekt som ligger i det studerade områdets närhet. Dessa redovisas kortfattat nedan. Information om projekten har hämtats från Södertälje kommuns hemsida (www.sodertalje.se).

2.4.1 Tom Tit

Området kring Tom Tit står inför ett antal större förändringar. Många olika verksamheter och intressen finns i området och påverkar det. Ett program för området kommer därför att göras.

Programområdet ligger direkt söder om studerat område.

2.4.2 Bårstafältets förskola

Ett program för en ny förskola var ute på samråd 2009. I programmet studerades tre olika förslag. Vid programsamrådet inkom ytterligare förslag. Två av förslagen är i anslutning till Bårsta IP. Förslagen innebär en placering ca 200 respektive 350 meter från det studerade området.

2.4.3 Nya bostäder

Mellan det studerade området och Turingegatan pågår två byggprojekt för två nya bostadskvarter inom kv Lampan och kv Spinnrocken. Kvarteret Lampan ligger direkt i anslutning till den södra delen av det studerade området medan kv Spinnrocken ligger ca 150 meter från den södra delen.

Inget av de pågående plan- och byggprojekten bedöms innebära någon påverkan mot det studerade området avseende olycksrisker.

3 RISKINVENTERING

3.1 Allmänt

Riskinventeringen omfattar de riskobjekt (transportleder för farligt gods, verksamheter som hanterar farligt gods etc.) som kan innebära plötsliga och oväntade olyckshändelser med konsekvens för det aktuella planområdet.

Ämnen klassade som farligt gods är det som till stor del kan ge upphov till oväntade och plötsliga olyckshändelser och kunskap om dessa är därför viktigt i en riskanalys.

Farligt gods kan delas in i olika klasser för ämnen med liknande egenskaper. De olika ämnesklasserna delas i sin tur in i underklasser. I tabell 3.1 redovisas de olika klasserna samt typ av ämnen.

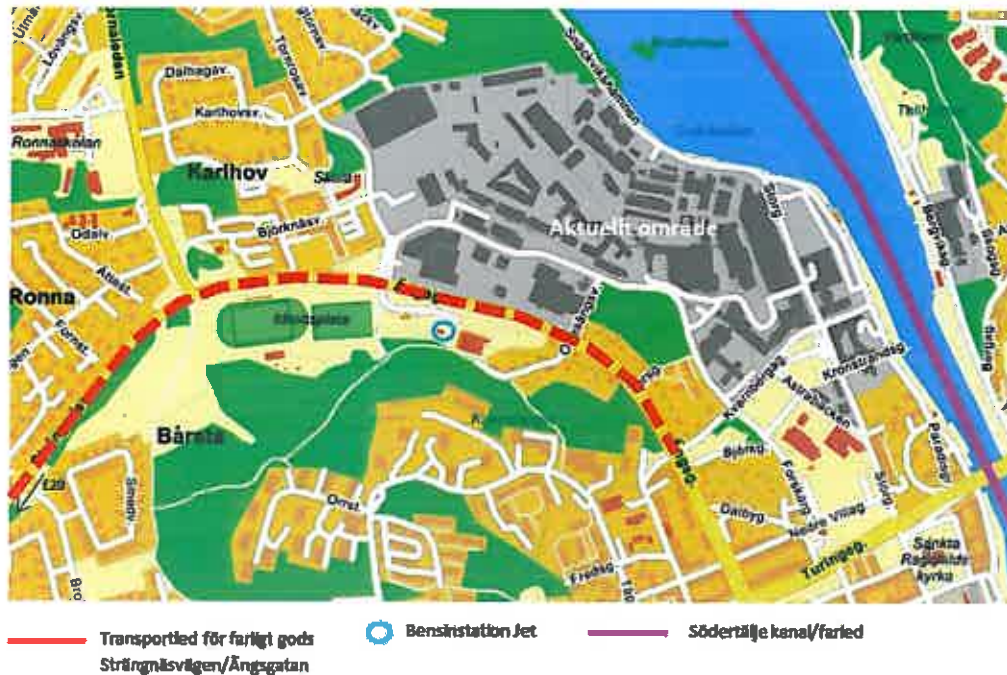
Tabell 3.1. Farligt gods indelat i olika klasser enligt ADR.

Klass	Ämne	Beskrivning
1	Explosiva ämnen	Sprängämnen, tändmedel, ammunition, krul, fyrverkerier etc.
2	Gaser	Inerta gaser (kväve, argon etc.), oxiderande gaser (syre, ozon, kväveoxider etc.), brännbara gaser (acetylen, gasol etc.) och icke brännbara, giftiga gaser (klor, svaveldioxid, ammoniak etc.)
3	Brandfarliga vätskor	Bensin, diesel- och eldningsolja, lösningsmedel och industrikemikalier.
4	Brandfarliga fasta ämnen m.m.	Kiseljäm (metallpulver), karbid, vit fosfor etc.
5	Oxiderande ämnen och organiska peroxider	Natriumklorat, väteperoxider, kaliumklorat etc.
6	Giftiga ämnen	Arsenik, bly- och kvicksilversalter, cyanider, bekämpningsmedel etc.
7	Radioaktiva ämnen	Medicinska preparat. Transporteras vanligen i mycket små mängder.
8	Frätande ämnen	Saltsyra, svavelsyra, salpetersyra, natrium, kaliumhydroxid (lut) etc.
9	Magnetiska material och övriga farliga ämnen	Gödningsämnen, asbest, magnetiska material etc.

I aktuellt projekt har AstraZenecas hantering av farliga ämnen inom det studerade området samt transporter med farligt gods på lokalgator till och från AstraZeneca samt på Södertälje kanal identifierats som möjliga riskkällor i det studerade områdets närhet.

I planområdets närhet finns även Strängnäs vägen/Ängsgatan som är klassad som transportled för farligt gods (se figur 3.1). Avståndet till vägen är som minst ca 90-100 meter. Merparten av transporterna ska till, eller kommer från, AstraZeneca och kommer således att studeras avseende trafikering på andra vägar.

Utmed Ängsgatan finns en bensinstation. Avståndet till denna från planområdet är som minst ca 200 meter (se figur 3.1). Bensinstationen kommer inte att studeras avseende olyckors påverkan på planområdet eftersom avståndet bedöms vara tillräckligt stort.

Figur 3.1. Riskkällor i anslutning till studerat område.

3.2 AstraZeneca AB

AstraZeneca AB är ett dotterbolag till AstraZeneca PLC. AstraZeneca har två anläggningar i Södertälje, Snäckviken och Gärtuna. Anläggningen i Snäckviken omfattar idag enheter för forskning, produktion och marknadsföring. Bland annat tillverkas aktiva läkemedelssubstanser, flytande läkemedelsberedningar och Turbohaler.

I nuläget upptas hela det studerade området av AstraZenecas anläggning i Snäckviken. Delar av verksamheten kommer enligt tidigare att läggas ner. Kvar inom området kommer främst själva produktionen att vara. Hur denna kommer att utvecklas på sikt är mycket osäkert.

Figur 3.2. Översiktsbild AstraZeneca i Snäckviken.

I produktionen används olika kemikalier, bland annat lösningsmedel och epiklorhydrin. Flertalet ämnen är klassade som farligt gods och indelade i klasser enligt ADR (se tabell 3.1). Hanteringen av dessa ämnen innebär att verksamheten omfattas av de krav som anges i *Lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor*, den s.k. SEVESO-lagen. AstraZeneca omfattas också av den högre kravnivån enligt Seveso-lagstiftningen. Detta innebär bland annat att verksamheten måste identifiera och analysera de olycksrisker som föreligger och presentera detta i en säkerhetsrapport. Senaste versionen av AstraZenecas säkerhetsrapport är från 2012 /10/. I det följande görs en beskrivning av AstraZenecas hantering av miljö- och hälsofarliga ämnen vid anläggningen i Snäckviken. Beskrivningen utgår från säkerhetsrapporten samt företagets miljörapport från 2011 /11/.

3.2.1 Hantering av farliga ämnen

I det laborativa utvecklingsarbetet används ett stort antal kemikalier men i relativt små mängder. Inom tillverkningen av flytande beredningar och Turbohaler används främst etanol 95 % och i substansfabrikerna används ett tiotal olika organiska lösningsmedel i tillverkningsprocesserna. Totalt förbrukas ca 1 135 ton icke klorerade lösningsmedel varje år.

I tabell 3.2 redovisas merparten av de ämnen som hanteras samt i vilka mängder de kan förvaras vid anläggningen i Snäckviken. Utöver ämnen som redovisas i tabell 3.2 förekommer hantering av gaser ur klass 2.2 som exempelvis kvävgas och syrgas.

Tabell 3.2. Förvarade mängder farliga ämnen vid AstraZenecas anläggning i Snäckviken - 10.

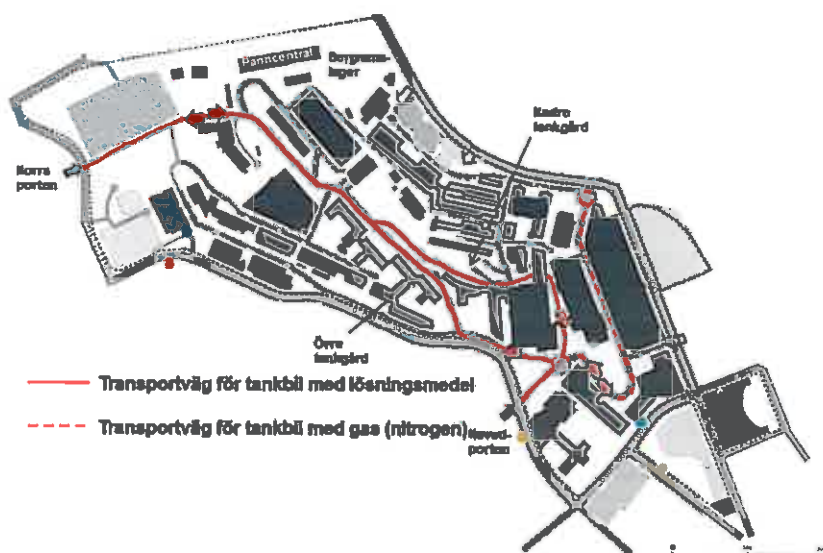
Farligt gods klass	Ämnen	Mängd (ton)
2.3 Giftig gas	Ammoniak	0,8
3 Brännbara vätskor	Metanol, Acetonril, Etanol, Aceton, Toluol m fl	586
	Vätska för destruktion/återvinning	540
6.1 Giftiga ämnen	Epiklorhydrin	60
8 Frätande ämnen	Tionylklorid, Klorvätesyra, Ättiksyra	34

Samtliga ämnen som redovisas i tabell 3.2, med undantag av ammoniak, förvaras i flytande form i cisterner placerade på den övre och den nedre tankgården (se figur 3.3). På den övre tankgården förvaras de ämnen som ska användas i produktionen. På den nedre tankgården förvaras restlösningsmedel som antingen ska förbrännas i den egna panncentralen eller tas om hand av SAKAB för bortforsling och destruktion. Restlösningsmedel kommer både från den egna produktionen i Snäckviken och i Gärtuna. Leveranser från Gärtuna sker till den övre tankgården.

Ammoniak används i kylmaskiner. Vid behov av påfyllning görs detta från flaskor (47 kg).

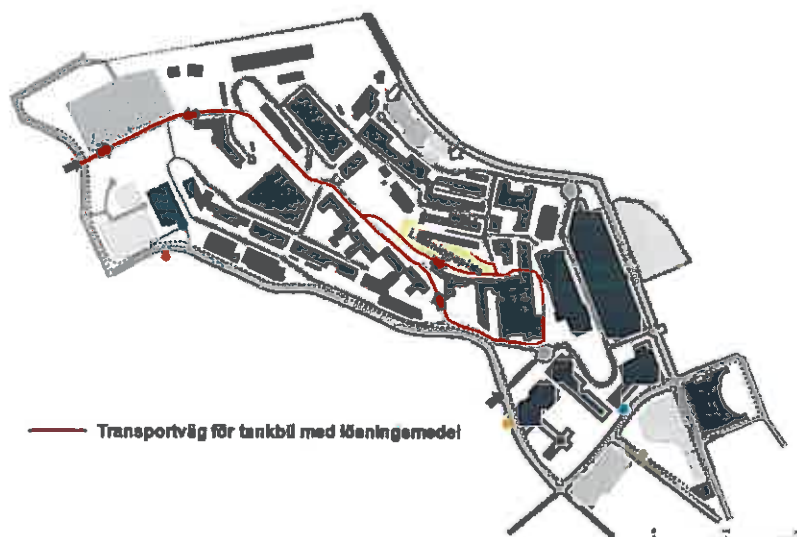
Leveranser av farliga ämnen sker med tankbil utan släp. Leveranser av lösningsmedel till anläggningen sker 5 gånger per vecka. Hämtning av lösningsmedel sker 1 gång per vecka. Leveranser av epiklorhydrin sker ca 1-2 gånger per kvartal.

Leveransväg idag: Leveranser till den övre tankgården kör i nuläget in vid huvudporten och ut vid den norra grinden (se figur 3.3).
Leveranser till den nedre tankgården kör in och ut via huvudporten.

Figur 3.3. Karta över aktuellt område med nuvarande körvägar m m markerat.

Ny leveransväg: För att möjliggöra en bra struktur inom planområdet samt samla de riskfyllda transporterna har ett förslag på ny körväg för leveranser till övre och nedre tankgården tagits fram (se figur 3.4). Lösningen innebär att samtliga leveranser kör in och ut via den norra grinden.

Figur 3.4. Karta över aktuellt område med framtida körväg markerad.

Leveranser kan även ske via snäckviksporten mot Södertälje kanal.

Transporter med lösningsmedel och epiklorhydrin förekommer utifrån ovanstående vid ca 320 tillfällen per år till och från anläggningen i Snäckviken. Transporterna kör Strängnäs vägen/Ängsgatan för att komma till eller från E20. Transporter till/från den norra porten kör Karlhavsbacken. Vilken väg transporter till/från huvudporten idag kör från Strängnäs vägen/Ängsgatan är osäkert. Den nya leveransvägen kommer att innebära att samtliga transporter kör via Karlhavsbacken. Detta innebär ett ökat antal transporter på Karlhavsbacken. Idag passerar huvudsakligen tomma transporter.

Cisterner för förvaring av brännbara vätskor samt lossningsplatsen antas vara utförda i enlighet med gällande föreskrifter. Cisternernas volym är 10, 25, 33 respektive 40 m³. AstraZeneca har även genomfört ett antal åtgärder och upprättat rutiner för att öka säkerheten vid lossning. Vid lossning av epiklorhydrin är exempelvis AstraZenecas industribrandkår närvarande, i första hand för att skumbelägga ett eventuellt läckage.

Förvaring av farliga ämnen sker också i ett bergtrum i områdets norra del (se figur 3.3). I bergtrummet förvaras dock enbart ämnen på fat eller mindre förpackningar.

I den norra delen av området finns även en ångcentral som togs i drift 2003. Ångcentralen producerar processånga till farmaceutiska fabriker, substansfabriker och kolfilteranläggning samt fjärrvärme till vissa fabriker och laboratorier. I ångcentralen finns tre pannor, varav en elpanna och två oljepannor. Den ena oljepannan kan även använda lösningsmedel som bränsle. Restlösningsmedel levereras till ångcentralen via ledning från den nedre tankgården. Den tillförda effekten är 100 MW. Eldningsoljan (EO1) levereras med tankbil. Bränslet lossas och förvaras i cisterner väster om ångcentralen. Förbrukningen av eldningsolja varierar och har de senaste åren varit mellan 1 800 m³ och 3 800 m³. Detta motsvarar ca 100-200 transporter med tankbil utan släp varje år. Sker leveranser med tankbil med släp blir antalet transporter ca 30-70 per år. Transporterna till panncentralen kör sannolikt in och ut genom den norra porten.

Det kortaste avståndet mellan planerad bebyggelse och cisterner vid den övre tankgården samt panncentralen är ca 50 meter. Avståndet mellan bebyggelse och lossningsplats är som minst 85 meter.

3.3 Södertälje kanal

Södertälje kanal omfattar farleden genom Södertälje mellan Saltsjön och Mälaren från en linje i höjd med yttersta delen av piren vid kanalmyningen i Igelstaviken till en linje dragen norr om Linasundet. Kanalen används enligt VTS Södertälje för de flesta transporter som ska till och från Mälaren och trafikeras årligen av ca 2 700 fartyg med transponderutrustning /12/. Av dessa utgjordes merparten (ca 2 000) av cargofartyg och ca 300 av tankerfartyg. Utöver detta trafikeras kanalen av ca 10 000 fritidsbåtar/år, huvudsakligen under sommarhalvåret. Merparten av handelssjöfarten sker nattetid. Högsta tillåtna hastighet genom Södertälje kanal är enligt föreskrifterna 6 knop.

Den norra delen av Södertälje kanal mynnar i Snäckviken som ligger i höjd med aktuellt område. Utmed den västra delen av kanalen, söder om studerat område, finns enligt tidigare ytterligare möjliga framtida exploateringsområden.

Avståndet mellan farleden och planerad bebyggelse är som minst ca 85 meter.

3.3.1 Transport av farligt gods

På Södertälje kanal förekommer även transporter med farligt gods. Möte mellan fartyg lastade med farligt gods får endast ske i Snäckviken, inte i övriga delar av kanalen, samt förutsatt att befälhavarna/lotsarna haft kontakt med varandra och att alla faktorer och förutsättningar medger säkert möte där.

Det finns ingen samlad bild över vad som transporteras i kanalen och hur stora mängder det rör sig om. Sedan december 2005 finns en rapporteringsskyldighet till Sjöfartsverket gällande farligt gods, dock omfattar detta inte vad som transporteras genom Södertälje kanal. Merparten av allt gods i Mälaren ska till hamnarna i Västerås eller Köping. Transporter till och från dessa hamnar passerar Södertälje kanal. I tabell 3.2. redovisas ungefärliga mängder och ämnen av farligt gods till dessa hamnar. Informationen kommer från tidigare genomförda inventeringar /13, 14, 15/.

Tabell 3.2. Transporterade ämnen och mängder på Södertälje kanal.

Klass	Förekommande ämnen	2004 /13/ (ton/år)	2005 /Farligt godsmärket är inte definierat/ (ton/år)	2007 /15/ (ton/år)
1	Raketer	-	0,7	8
2	Ammoniak Dimetyleter	182 500	181	68 112
3	Aceton Bensin, diesel, brännolja	520-936 000*	348	149
4	Ferrosilicon	-	7 091	2 508 797
5	Ammoniumnitrat	520-1 040 containrar/år	18 717	1 060 470
6	Giftigt oorganiskt ämne	-	-	13
7	Radioaktiva ämnen	-	70,3	122
8	Salpetersyra Fosforsyra	24-36 000	6,7	1 798 282
9	Miljöfarliga ämnen	-	151,3	462

Innefattar även transporter mellan olika hamnar i Mälaren, dvs. fartygen går inte via Södertälje kanal. Dessa transporter utgör dock en mycket liten andel.

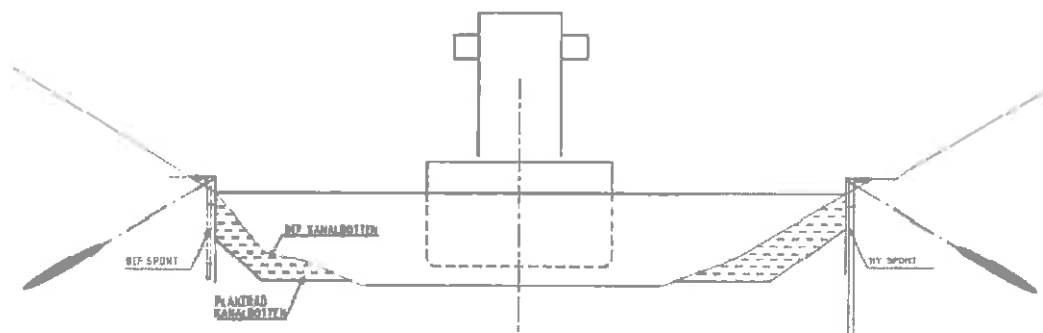
Under åren 1985-2003 inträffade enligt Sjöfartsinspektionens statistik 33 olyckor med fartyg i farleden vid Södertälje, varav 25 olyckor med sk torrlastfartyg. De flesta av dessa olyckor var kollision med annat föremål (ej fartyg) och maskinhaveri. De vanligaste olycksorsakerna var den mänskliga faktorn eller tekniskt fel på utrustningen. En av olyckorna resulterade i personskada.

3.3.2 Framtid

Enligt Sjöfartsverket är det inte troligt att trafiken på Södertälje kanal kommer att öka mer än marginellt den närmaste tiden. Trafiken har varit relativt konstant de senaste åren, till och med minskat lite. Trafiken har varierat mellan ca 3 300 och 4 000 passager per år /13/.

Planering pågår för att öka säkerheten och tillgängligheten ibland annat Södertälje kanal. De planerade arbetena innebär att slussen breddas och förlängs för att öka kapaciteten. Kanalslänterna stabiliseras och delar av slänterna kommer att muddras bort.

Breddningen sker huvudsakligen under vattenytan (se figur 3.5). Breddningen möjliggör för större fartyg att passera. Även djupet på kanalen kommer att göras större vilket innebär att sannolikheten för grundstötning minskar. Hur den totala risknivån kommer att påverkas av de planerade arbetena är inte fastställt men kommer att utredas av Sjöfartsverket /16/.

Figur 3.5. Farledsytan i Södertälje kanal breddas genom att kanalslänterna stabiliseras och delar av kanalslänterna muddras bort /16/.

4 INLEDANDE RISKANALYS

4.1 Identifiering av olycksrisker

Utifrån riskinventeringen är bedömningen att det är hantering av farliga ämnen vid AstraZenecas anläggning, transporter av farligt gods till/från AstraZeneca samt Södertälje kanal som kan innebära olyckshändelser med möjlig konsekvens för omgivningen och som är relevanta att beakta vad gäller risknivån för området.

Samtliga identifierade riskkällor innebär hantering av farliga ämnen klassade som farligt gods som enligt tidigare delas in i nio olika klasser. I tabellen nedan görs en kortfattad beskrivning av vilka ämnen som tillhör respektive klass och grovt vilka konsekvenser en olycka med respektive ämne kan leda till. I tabellen redovisas samtliga klasser enligt ADR.

Tabell 4.1. Konsekvensbeskrivning för olycka med respektive ADR-klass.

Klass	Ämne	Konsekvensbeskrivning
1	Explosiva ämnen	Riskgrupp 1.1: Risk för massexlosion. Konsekvensområden kan vid stora mängder (≥ 2 ton) överstiga 50-200 meter. Begränsade områden vid mängder under 1 ton. Riskgrupp 1.2-1.6: Ingen risk för massexlosion. Risk för splitter och kaststycken. Konsekvenserna normalt begränsade till närområdet.
2	Gaser	Klass 2.1: Brännbar gas: jetflamma, gasmolnsexplosion, BLEVE. Konsekvensområden mellan ca 20-200 meter. Klass 2.2: Inert och oxiderande gas: Konsekvenserna vanligtvis begränsade till närområdet kring olyckan. Klass 2.3: Icke brännbar, giftig gas: Giftigt gasmoln. Konsekvensområden över 100-tals meter.
3	Brandfarliga vätskor	Brand, strålningseffekt, giftig rök. Konsekvensområden vanligtvis inte över 40-50 m.
4	Brandfarliga fasta ämnen m.m.	Brand, strålningseffekt, giftig rök. Konsekvenserna vanligtvis begränsade till närområdet kring olyckan.
5	Oxiderande ämnen och organiska peroxider	Självantändning, explosionsartade brandförlopp om väteperoxidlösningar med konc. > 60 % eller organiska peroxider kommer i kontakt med brännbart, organiskt material. Skadeområde ca 70 m radie.
6	Giftiga ämnen	Giftigt utsläpp. Konsekvenserna vanligtvis begränsade till närområdet. Vid gasbildning kan de giftiga gaserna spridas med vinden och få motsvarande konsekvensområde som klass 2.3 särskilt vid förvaring i flytande form.
7	Radioaktiva ämnen	Utsläpp av radioaktivt ämne, kroniska effekter mm. Konsekvenserna begränsas till närområdet.
8	Frätande ämnen	Utsläpp av frätande ämne. Konsekvenser begränsade till närområdet.
9	Magnetiska material och övriga farliga ämnen	Utsläpp. Konsekvenser begränsade till närområdet.

I det följande avsnittet kommer möjliga olycksrisker vid respektive riskkälla att studeras översiktligt. En uppskattning görs av möjliga skadeområden, utifrån bland annat tabell 4.1, samt frekvens för respektive olycksrisk

4.2 AstraZeneca

4.2.1 Hantering av farliga ämnen

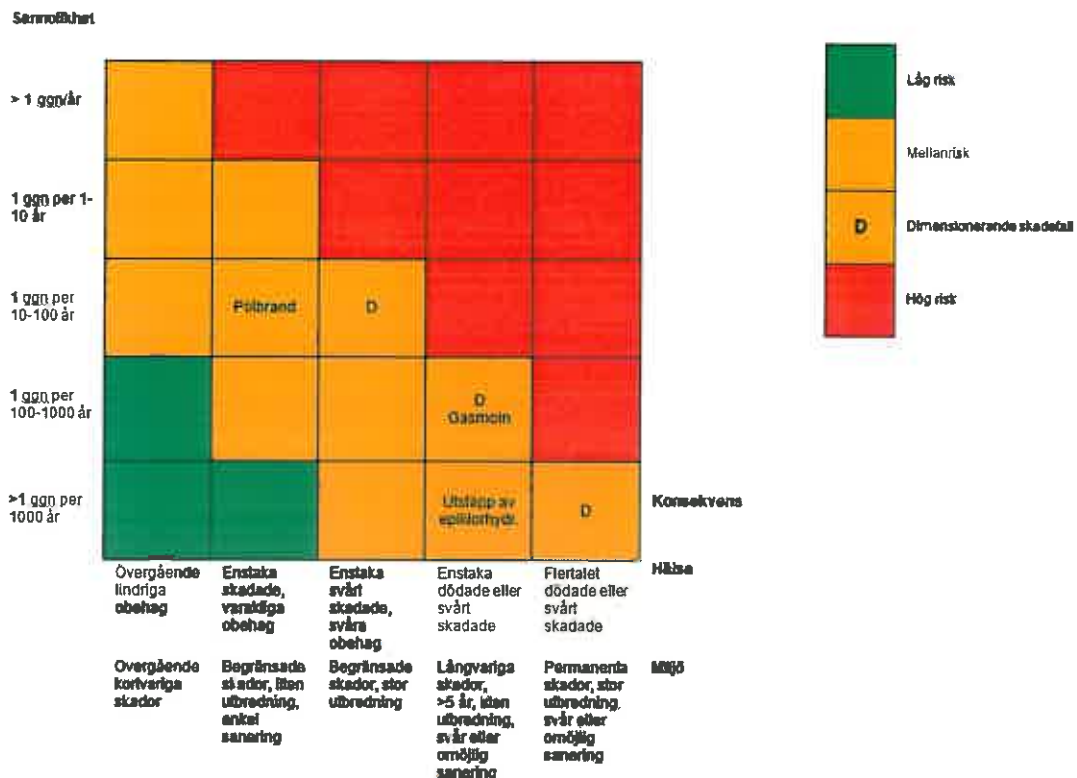
Vid anläggningen i Snäckviken hanteras enligt tidigare främst lösningsmedel (klass 3) och epiklorhydrin (klass 6). Även förvaring av kondenserad kvävgas samt syrgas förekommer. Kvävgas är klassat som farligt gods vid transport och tillhör då klass 2.2 (se tabell 4.1). Riskerna med ämnet är dock små och omfattar huvudsakligen risk för kvävning vid läckage i slutna utrymmen samt risk för köldskador vid direktkontakt av kondenserad gas. Riskerna med kvävgas bedöms därför vara små och kommer inte att studeras vidare.

Enligt AstraZenecas egen säkerhetsrapport /10/ har tre dimensionerande skadefall valts. För de tre dimensionerade scenarierna har noggrannare riskberäkningar genomförts i säkerhetsrapporten. De dimensionerande händelserna har valts utifrån att de skulle kunna leda till en allvarlig kemikalieolycka samt att sannolikheten inte bedöms vara helt försumbar. Samtliga scenarier omfattar läckage vid lossning. Avståndet till planområdet från tankgården är som minst ca 50 meter till område för kontor och laboratorieverksamhet norr om tankgården samt ca 200 meter till område för skola, kontor och vård söder om tankgården.

De dimensionerande scenarier som studerats är:

1. *Brand i samband med lossning av lösningsmedel till övre tankgården*
2. *Gasmolnsexplosion vid läckage av isopropylamin*
3. *Utsläpp av större mängd epiklorhydrin i samband med lossning vid övre tankgården*

För bedömning av risker använder sig AstraZeneca av den riskmatris som redovisas i figur 4.1. i vilken också genomförd riskbedömning av studerade scenarier redovisas.

Figur 4.1. Riskmatris ur AstraZenecas säkerhetsrapport /10/.

Av de studerade scenarierna bedöms läckaget av epiklorhydrin vara det som bedöms ha störst påverkan på samhället enligt AstraZenecas säkerhetsrapport. Ett antal åtgärder för att förhindra läckage, begränsa ett eventuellt utsläpp samt förhindra antändning har införts, däribland hastighetsbegränsning, bommar vid lossningsplats, påkörningsskydd, alla tankar ventilerade med kolfilter, hårdgjord markyta med uppsamling, skumsprinkler vid lossningsplats m m.

I berggrummet förvaras kemikalier separerade med bland annat peroxider i ett rum med tryckavlastningar. Berggrummet är även försett med brandlarm, automatiskt sprinklersystem och gaslarm.

Även om sannolikheten för olycka är låg bedöms hanteringen och då framförallt lossningen av lösningsmedel och epiklorhydrin innebära att viss riskhänsyn är nödvändig vid exploatering av markområden i anslutning till verksamheten. Krav på åtgärder kan bli nödvändiga eftersom verksamheter inom planområdet inte har någon koppling till den farliga verksamheten. Byggnader inom möjliga skadeområden ligger idag inom AstraZenecas anläggning, vilket innebär att de som vistas i byggnaderna känner till och förstår förekommande hantering av farliga ämnen.

4.2.2 Transporter till/från anläggningen

I AstraZenecas säkerhetsrapport analyseras inte transporter till eller från anläggningen. Eftersom dessa också utgör en risk mot omgivningen görs därför en beskrivning av möjliga risker med dessa transporter i detta avsnitt.

Transporterna kör enligt tidigare huvudsakligen in och ut genom den norra porten samt huvudporten. Transporterna till bergrummet kör utmed Snäckvikshamnen.

Med den nya leveransvägen kommer transporterna köra Karlhavsbacken mellan Strängnäs vägen/Ängsgatan till den norra porten och sedan vidare på Labvägen (se figur 3.4).

En olycka som leder till läckage av ämne kan uppstå till följd av trafikolycka eller fel på fordonet, exempelvis otäta ventiler etc. Den väg som leveranser kommer att köra utgörs av lokalgator med låga trafikflöden och hastigheter som inte överstiger 50 km/tim. Inom AstraZenecas område är hastigheten begränsad till max 20 km/h /17/.

Hastighetskontroller genomförs regelbundet. Transporter av farligt gods skall alltid ledsagas av personal från det att de kör in på fabriksområdet så tillvida chauffören inte har egen behörighet till området. För att få egen behörighet skall vederbörande ha genomgått en årlig utbildning i de säkerhetsrutiner som gäller inom området.

Även om olycksfrekvensen normalt är relativt hög på mindre vägar så är sannolikheten för läckage till följd av olycka liten till följd av den låga hastigheten. Om ett läckage ändå sker kan omgivningspåverkan bli möjlig och människor inom planområdet kan skadas och till och med i värsta fall omkomma. Antalet transporter till AstraZeneca är dock mycket begränsat och omfattar ca 1 transport per dag. Sannolikheten för en olycka med sådan transport bedöms därför vara mycket låg.

Det totala riskbidraget från olycka vid transport till eller från anläggningen bedöms vara mycket begränsat. Eventuellt kan dock behov av skyddsavstånd samt säkerhetshöjande åtgärder ändå vara nödvändigt.

Den nya leveransvägen kommer att innebära att antalet transporter på Karlhavsbacken ökar. Detta medför en ökad riskexponering för de som vistas utmed aktuell sträcka av vägen. Detta bör också studeras i det fortsatta analysarbetet.

4.2.3 Panncentral

I områdets norra del finns verksamhetens egen panncentral där restlösningsmedel, el och eldningsolja används för produktion av bland annat fjärrvärme. Anläggningen i sig utgör ingen risk utanför själva anläggningen, men förvaring av bränsle väster om panncentralen kan innebära påverkan mot omgivningen vid ett cisternhaveri eller läckage vid lossning. Eldningsolja utgör normalt brännbar vätska, av de lägre klasserna, vilket innebär att den är svårantändlig. Restlösningsmedel från produktionen är dock mer lättantändligt.

Sannolikheten för en olycka är mycket liten och påverkan mot omgivningen omfattar ett begränsat område på ca 30-40 meter från cisterner och lossningsplats.

Bidraget till risknivån bedöms vara mycket begränsat. Viss hänsyn måste ändå tas vid exploatering i anslutning till panncentralen. Främst gäller det att uppfylla gällande föreskrifter (se tabell 1.2 och 1.3).

4.3 Södertälje kanal

Avståndet till farleden i Södertälje kanal och Snäckviken är som minst ca 50 meter till den södra delen av det studerade området.

Transporter ur samtliga farligt godsclasser förekommer på kanalen (se tabell 3.3). Utifrån tabell 4.1 är det främst olyckor med explosivämnen, gaser och organiska peroxider som skulle kunna påverka delar av området eftersom övriga olyckor har betydligt kortare skadeområden.

En olycka som leder till läckage av farligt ämne på Södertälje kanal kan orsakas av trasiga ventiler eller skadade behållare. Fartyg får inte mötas i själva kanalen, där avståndet till planområdet är som minst, och en eventuell grundstötning bedöms inte ge upphov till sådana skador att farligt ämne läcker ut. Läckage av ämne bedöms därför inte ske till följd av kollision eller grundstötning.

4.3.1 Olycka med explosivämnen

Mängden explosivämne som transporteras på Södertälje kanal är mycket begränsat. Enligt tabell 3.3 transporterades 2007 ca 8 ton fyrverkerier genom kanalen. Transporter av explosivämnen omfattas av strikta krav som syftar till att begränsa sannolikheten för kraftiga påfrestningar på lasten. Sannolikheten för att en explosion ska inträffa i anslutning till studerat område bedöms därmed vara mycket låg.

Konsekvenserna av en explosion med stora mängder explosivämnen kan generellt bli mycket omfattande. Detta omfattar då huvudsakligen massexplosiva ämnen och inte fyrverkerier, vilket är aktuellt i detta fall. Eftersom en eventuell explosion troligen inträffar inuti fartyget, till följd av exempelvis brand, begränsas eventuell omgivningspåverkan av fartyget. Flygande fartygsdelar kan dock förekomma vid kraftiga explosioner. Några större mängder bedöms dock utifrån ovanstående inte förekomma förbi området vid ett och samma tillfälle och någon stor explosion borde därför inte kunna bli aktuell.

Den sammanvägda risknivån förknippad med transporter av explosivämnen bedöms vara mycket begränsad. Risknivån bedöms inte vara så omfattande att olycksrisken innebär en oacceptabel risknivå inom planområdet. Ingå åtgärder bedöms nödvändiga för tillkommande bebyggelse eller nya verksamheter.

4.3.2 Giftiga gaser

På Södertälje kanal passerar ett relativt stort antal fartyg lastade med giftiga gaser. Gaserna fraktas väl inneslutna och under tryck. Ett läckage av giftig gas kan ske till följd av att gas läcker ut genom ventiler eller att behållaren på något sätt skadas, genom exempelvis en brand eller yttre påverkan. Sannolikheten för ett läckage av giftig gas i höjd med studerat område bedöms dock vara mycket låg.

Ammoniak, vilket är en gas det transporteras mycket av på kanalen, är en mycket giftig gas som kan driva med vinden och på stora avstånd orsaka allvarliga skador hos

människor som exponeras för gasen. Ju mindre mängd som läcker ut desto snabbare späds koncentrationen ut och området med dödlig koncentration blir mindre. Om giftig gas läcker ut i höjd med studerat område kan den driva med vinden in över området. Skador på människor inom området kan i sådant fall inte uteslutas.

Den sammanvägda risknivån förknippad med giftiga gaser bedöms vara mycket begränsad. Risknivån bedöms inte vara så omfattande att olycksrisken innebär en oacceptabel risknivå inom planområdet. Åtgärder kan ändå vara nödvändiga med hänsyn till att en olycka kan leda till mycket omfattande konsekvenser.

4.3.3 Brännbara vätskor

Ett par gånger per vecka passerar fartyg med flera tusen ton bensin, diesel och brännolja. Läckage av brännbar vätska kan ske till följd av exempelvis brand ombord på fartyget. Om ett läckage sker kommer ämnet att läcka ut och lägga sig som en hinna över vattnet i kanalen. Att utläckt ämne hamnar utanför kanalen bedöms inte kunna inträffa. Fartyg är som regel utrustade med olika typer av fasta släcksystem vilket minskar sannolikheten för att en större brand utbryter ombord. Exempelvis utrustas tankfartyg med tungskumsanläggning som ska kunna skumlägga hela lastdäcksområdet och begjuta läckande tankar./18/ Utöver fasta släcksystem ställs även krav på viss handhållen utrustning som till exempel slang med strålrör och handbrandsläckare samt teoretisk och praktisk utbildning av personal.

Om utläckt bensin antänds eller om det börjar brinna i lasten på fartyget kan rökgaser driva in över planområdet och skada människor som exponeras för dessa. Avståndet är tillräckligt stort för att värmestrålning från en brand på kanalen inte kan orsaka skada på människor eller byggnader inom studerat område.

Sannolikheten för att rökgaser driver in över planområdet till följd av brand på fartyg i kanalen bedöms som låg då den förhärskande vindriktningen i området är sydvästlig följt av västlig, nordlig och sydlig vind. En brand på fartyg anses inte innebära större risk för planområdet än en brand i närliggande byggnader. Bidraget till risknivån bedöms därför vara begränsat och inga säkerhetshöjande åtgärder vara nödvändiga inom studerat område.

4.3.4 Oxiderande ämnen och organiska peroxider

På kanalen fraktas varje vecka upp till 20 containrar med ammoniumnitrat. Ammoniumnitrat kan om det blandas med brännbart ämne, består av orent ammoniumnitrat eller utsätts för brand självantända explosionsartat. Sannolikheten för att ammoniumnitrat ska läcka ur containern som det fraktas i och blandas med brännbar vätska från exempelvis annan last eller fartygets drivmedel bedöms som mycket liten. Skadeområdet får en begränsad utbredning och påverkan mot studerat område bedöms huvudsakligen kunna omfattas av enstaka krossade fönster i byggnader närmast kanalen.

Utifrån ovanstående beskrivning bedöms den sammanvägda risknivån förknippad med transporter av oxiderande ämnen och organiska peroxider på kanalen vara mycket begränsad. Risknivån bedöms inte vara så omfattande att olycksrisken innebär en

oacceptabel risknivå inom planområdet. Inga åtgärder bedöms heller nödvändiga med hänsyn till risken för olycka med ammoniumnitrat.

4.4 Slutsats inledande riskbedömning

Utifrån den inledande riskbedömningen konstateras att identifierade riskkällor inte bedöms innebära några betydande risker för omgivningen. Viss hänsyn kan dock ändå vara nödvändig att iaktta vid ny bebyggelse och nya verksamheter i anslutning till dessa riskkällor. Behov av hänsyn och eventuellt åtgärder bedöms utifrån den inledande analysen föreligga i anslutning till följande riskkällor samt för redovisade scenarier:

- AstraZeneca
 - Lossningsplats och cisterner på övre och nedre tankgården
 - Brand i utläckt lösningsmedel
 - Gasmolnsexplosion till följd av läckage av lösningsmedel
 - Läckage av epiklorhydrin
 - Transportvägar inom området samt på lokalgator
 - Läckage av lösningsmedel
 - Läckage av epiklorhydrin
 - Panncentralen
- Södertälje kanal
 - Läckage av giftig gas

Genom att göra en mer detaljerad analys av dessa risker erhålls en tydligare bild över risknivån i det aktuella området. I avsnitt 5 och i bilaga A redovisas den detaljerade analysen.

Utöver ovan redovisade olycksscenarier bör även det ökade antalet transporter i och med ändrad väg för leveranser via Karlhovsbacken studeras vidare avseende omgivningspåverkan.

5 DETALJERAD RISKANALYS

5.1 Allmänt

Den detaljerade analysen omfattar de riskkällor och de scenarier som redovisas i avsnitt 4.4. Analysen utförs i två delar där den första delen omfattar en jämförelse med rekommenderade skyddsavstånd i de föreskrifter som omfattar förvaring och hantering (ej transport) av brännbara vätskor och som ges ut av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), se även avsnitt 1.6.1. Den andra delen omfattar en deterministisk analys av ett antal dimensionerande scenarier. Analysen omfattar en studie av möjliga skadeområden samt omfattningen av antalet omkomna till följd av studerade scenarier.

I den detaljerade analysen görs således ingen studie av frekvensen för olycka vilket är vanligt när det gäller transport av farliga ämnen. Anledningen till detta är att frekvensen för olycka troligtvis är mycket låg eftersom antalet transporter på studerade vägar endast omfattar transporter till och från AstraZenecas anläggning, dvs. ca en transport om dagen. Det finns heller ingen information om trafikflöden på lokalgator inom det studerade området, vilket innebär att det är svårt att beräkna den totala olycksfrekvensen. Bedömningen är att risknivåerna kommer att bli låga eller till och med mycket låga, vilket i detta fall bedöms ge en inte helt korrekt bild av risknivån i området. Fokus kommer därför att läggas på möjliga konsekvenser.

5.2 Riskvärdering enligt MSB

I detta avsnitt studeras huruvida planerade verksamheter inom planområdet uppfyller rekommenderade minsta avstånd till cisterner för brandfarlig vätska samt lossningsplats enligt Föreskrifter från MSB (se även avsnitt 1.6.2). Om rekommenderade avstånd uppfylls anses risken med hänsyn till förvaringen av brännbara vätskor vara hanterad. Samtliga cisterner för brandfarlig vätska har enligt tidigare en volym på mellan 10 och 40 m³.

I tabell 5.1. redovisas minsta rekommenderade avstånd samt planerade avstånd enligt detaljplanen.

Tabell 5.1. Minsta rekommenderade avstånd i förhållande till avstånd till planerade verksamheter.

Objekt	Cistern med volym $3 < V \leq 100$	Lossningsplats för tankfordon (m)	Avstånd till planerade verksamheter (m)
Byggnader av obrännbart material, icke brandfarlig verksamhet	12	9	-
Byggnader av brännbart material, brandfarlig verksamhet, A-byggnad	50	25	ca 50
Svarutrymda lokaler, sjukhus, skolor m m, annan verksamhet med farliga ämnen	50	-	165
Parkeringsplatser	-	6	> 200

Utifrån jämförelsen med MSB:s föreskrifter om placering av verksamheter i anslutning till cisterner för brandfarliga vätskor görs bedömningen att verksamheter inom planområdet håller ett tillräckligt stort avstånd till cisterner inom AstraZenecas område. Inga ytterligare åtgärder avseende detta erfordras därför.

5.3 Beräkning av konsekvens

I bilaga A redovisas de dimensionerande scenarier som har valts samt beräknade skadeområden för dessa scenarier. En uppskattning av antalet omkomna inom planområdet till följd av dessa olyckor har också gjorts. Resultatet visas i tabell 5.2 och utgör en grov bedömning avseende persontätheter, exponering m m. Samtliga antaganden redovisas i bilaga A.

Tabell 5.2. Uppskattat antal omkomna inom planområdet till följd av respektive skadescenario förknippade med olyckor i planområdets närhet.

	Skadeområde (m)		Drabbad yta inom planområdet (m ²)		Andel omkomna (%)		Antal omkomna		
	Ute	Inne	Ute	Inne	Ute	Inne	Ute	Inne	Totalt
Olycka vid lossning vid AZ									
Brand i lösningsmedel	10 20	20	0	0	100 1	10	0	0	0
Gasmolnexplosion i lösningsmedel	25	25	0	0	50	50	0	0	0
Läckage av epiklorhydrin	550x150	550x150	20 000	30 000	50	5	200	38	238
Olycka vid transport till AZ									
Läckage av lösningsmedel	< 1 6 18	15	3 113 230	3 500	100 50 1	10	0 1 0	9	10
Läckage av epiklorhydrin	25x5	25x5	125	375	100	5	3	0	3
Olycka på Södertälje kanal									
Läckage av ammoniak	100x50 170x100 225x130	- 15x10 70x30	750 2 800 650	- 0 2 250	100 50 5	100 50 5	15 28 1	- 0 3	47

När det gäller det ökade antalet transporter på Karlhavsbacken har inga konsekvensberäkningar genomförts utmed denna sträcka. Befintlig bebyggelse utmed sträckan utgörs av ett radhus i två våningar och en förskola (se figur 5.1). Bostadshuset ligger med kortsidan mot vägen på ett avstånd av som minst 12 meter. Förskolan ligger på samma avstånd från vägen. Den huvudsakliga delen av gården ligger skyddad från vägen sett. Utmed vägen är det enbart trädbevuxna ytor.

Figur 5.1. Översikt över bebyggelse utmed Karlhovsbacken. Norra porten markerad med röd pil.

5.3.1 Riskvärdering

Enligt tidigare uppskattas sannolikheten för en olycka både vid transport till och från AstraZenecas anläggning samt vid hantering och lossning vid anläggningen vara mycket låg. Även en olycka på Södertälje kanal bedöms inträffa med låg sannolikhet. Någon detaljstudie har dock enligt tidigare inte genomförts avseende olycksfrekvenser.

Den studie som har gjorts av identifierade olyckors konsekvens visar att störst påverkan mot planområdet bedöms en olycka som innebär läckage av epiklorhydrin vid lossning medföra. AstraZenecas rutiner vid lossning med bl.a. personal närvarande innebär minskad sannolikhet för att stora läckage inträffar. Epiklorhydringas är tyngre än luft vilket innebär att spridningen i höjddled blir mindre och att byggnader eller andra objekt i omgivningen skyddar mer effektivt mot vidare spridningen än för t.ex. lätta gaser. Avståndet till närmaste verksamhet inom planområdet från lossningsplatsen är ca 120 meter till industri och kontor samt 200 meter till skola och lättare vård. Dessa avstånd överstiger de som Länsstyrelsen rekommenderar för ny bebyggelse utmed transportleder för farligt gods. Även om det inte är helt jämförbart har man vid lossning vid verksamheten större kontroll än under transport.

Även en olycka med giftig gas på Södertälje kanal bedöms få relativt omfattande konsekvenser. Utmed kanalen planeras kontor, skola och lättare vård på som minst ca 50 meters avstånd.

Läckage av lösningsmedel bedöms få relativt begränsad påverkan, men kan ändå innebära att personer inom planområdet omkommer om en olycka inträffar under transport.

Beräknade konsekvenser utgör en grov uppskattning av påverkan vid en olycka. Skadeområdet kan bli större eller mindre och konsekvensen kan bli både mer och

mindre omfattande. Det är många faktorer som spelar in där en grov uppskattning av de viktigaste faktorerna gjorts som underlag till beräkningar.

Sammanfattningsvis bedöms risknivån avseende studerade olycksrisker överlag vara låg, vilket till stor del beror på den uppskattningsvis låga frekvensen för olycka. Viss hänsyn till identifierade risker kan ändå behövas eftersom konsekvenserna av en olycka med kan bli relativt omfattande samt att känslig verksamhet (t.ex. skola) planeras nära riskobjekt.

6 ÅTGÄRDER

6.1 Allmänt

Utifrån den inledande analysen görs bedömningen att det finns ett antal händelser som kan innebära att människor kan omkomma eller skadas allvarligt inom planområdet.

Bedömningen är att risknivån avseende studerade risker är låg men att det finns händelser som kan medföra stora konsekvenser.

När det gäller hanteringen av brandfarliga vätskor vid AstraZeneca hålls rekommenderade avstånd enligt föreskrifterna till planerad bebyggelse inom planområdet. Behov av ytterligare hänsyn avseende detta bedöms därför ej föreligga.

När det gäller transporter med farligt gods i planområdets närhet kan en olycka leda till att människor inom området omkommer. Av dessa olyckshändelser innebär en olycka med giftig gas på Södertälje kanal särskilt stor påverkan. Även vid olycka med transport av lösningsmedel kan människor inom planområdet omkomma.

Av de händelser som AstraZeneca identifierat i sin säkerhetsrapport är det läckage av epiklorhydrin vid lossning som innebär störst omgivningspåverkan.

I nedanstående avsnitt studeras möjliga åtgärder avseende ovanstående olyckor.

6.2 Allmänna åtgärder

6.2.1 Skyddsavstånd

De av Länsstyrelsen i Stockholm rekommenderade skyddsavstånd till framförallt transportleder för farligt gods redovisas i tabell 1.1 och figur 1.1. Dessa utgör enbart rekommendationer och avsteg kan i vissa fall göras om risknivån är låg eller säkerhetskänsliga åtgärder kan tillämpas som innebär att risknivån blir acceptabel. Rekommendationen på 25 meter bebyggelsefritt utgör dock i princip ett krav och är generellt mycket svårt att motivera avsteg från.

Om Länsstyrelsens rekommenderade skyddsavstånd frångås kan byggnadstekniska åtgärder bli nödvändiga även om risknivån bedöms vara låg. Exempel på sådana redovisas i avsnitt 6.3.

I direkt anslutning till planområdet finns ingen väg klassad som transportled för farligt gods. Förekomsten av farligt gods sker på oklassade lokalgator. Eftersom förekomsten av transporter med farligt gods är frekvent och kommer att finnas på dessa vägar så länge som AstraZeneca bedriver verksamhet inom Snäckviken kan transporterna inte bortses från. Vid ny bebyggelse bör därför rekommenderade skyddsavstånd eftersträvas. Befintliga byggnader inom planområdet verksamheten kommer till stor del att omfatta liknande verksamhet som tidigare, dvs. laboratorier, forskning och kontor. Dock kommer personer i byggnaderna inte vara kopplade till AstraZeneca och därmed kan de inte förutsättas ha insikt i de risker som AstraZenecas verksamhet medför.

En bedömning är att avsteg kan göras från rekommenderade skyddsavstånd, dels eftersom det rör sig om transporter på lokalgator där sannolikheten för olycka är mycket låg, dels eftersom planerade verksamheter utmed lokalgata med transport av farligt gods innebär vakna människor. För att hantera den eventuellt ökade risken med

det korta avståndet till vägen föreslås att säkerhetshöjande åtgärder genomförs. Dessa redovisas nedan samt i följande avsnitt.

Föreslagen åtgärd

Publika lokaler, omfattande handelsverksamhet eller bostäder ska inte uppföras inom 25 meter från lokalgata med transport av farligt gods.

Utöver Länsstyrelsens rekommendationer finns rekommenderade skyddsavstånd i föreskrifter från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Dessa omfattar hantering av brandfarlig vätska (se tabell 1.2 och 1.3).

- Dessa avstånd efterlevs enligt tidigare

Enligt Boverkets Allmänna Råd /5/ rekommenderas ett skyddsavstånd på 200 meter till ny bebyggelse i anslutning till panncentralen. Detta utgör dock ett riktvärde som förutom risk baseras på miljöpåverkan, buller och andra störningar.

- Det kortaste avståndet till panncentralen är ca 50 meter vilket bedöms vara tillräckligt stort med hänsyn till akuta olycksrisker

6.2.2 Disposition av byggnad och områden utomhus

Byggnader bör planeras på ett sådant sätt att utrymmen med lägre persontäthet, exempelvis personalutrymmen, lager etc., placeras mot riskkällan. Samlingslokaler eller andra persontäta utrymmen bör placeras mot en trygg sida. Detta gäller oskyddade byggnader nära riskkällan.

Områden utomhus inom 25 meter från identifierade riskkällor ska utformas på ett sådant sätt att de inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse. Exempelvis ska inte uteserveringar eller lekplatser planeras i detta läge.

Föreslagen åtgärd

Områden utomhus inom 25 meter från lokalgata med transport av farligt gods bör utformas så att de inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse. Exempelvis ska inte uteserveringar, lekplatser och liknande planeras inom detta område.

6.3 Byggnadstekniska åtgärder

6.3.1 Skydd mot spridning av gas

För att försvåra spridning av utläckt gas kan träd och buskar planteras nära en riskkälla där risk för läckage av gas kan förekomma. Växtligheten gör att gasen lättare skingras och koncentrationerna minskar. Den riskreducerande effekten är dock begränsad men utgör en av de få åtgärder som kan minska koncentrationen av giftig gas utomhus. Åtgärden kan vara extra lämplig utmed Södertälje kanal.

För att reducera sannolikheten för att brandgaser samt giftiga gaser tar sig in i byggnader kan ventilationssystemet utformas så att:

- det på ett enkelt sätt kan stängas, av t.ex. fastighetsskötare eller brandförsvaret, genom exempelvis central nödavsättning
- friskluftintag för lokaler där personer vistas stadigvarande placeras mot en trygg sida, det vill säga bort från riskkällan.

En sådan åtgärd medför att skada på personer inomhus minimeras. Det förutsätter dock att de som vistas inomhus håller fönster och dörrar stängda.

Åtgärderna kan vara svåra och dyra att genomföra i befintliga byggnader, beroende på hur befintligt ventilationssystem är utformat.

En möjlig lösning kan också vara att installera gasdetektorer i ventilationsintagen. Vid detektion stängs i sådant fall tilluften, vilket minskar inläckage av farliga gaser i byggnaderna. På så sätt fungerar det även som nödavstängning av ventilationen. Åtgärden lämpar sig bättre i anslutning till hantering vid AstraZeneca där använda gaser är kända och begränsade i antal. Vilka gaser som förekommer på Södertälje kanal är inte känt och kan röra sig om många olika sorters gaser. Det blir därför svårt att installera gasdetektorer för att hantera gasläckage på kanalen.

Gaser som verksamheten vid, och transporter till, AstraZeneca kan ge upphov till är epiklorhydrin och brännbara gaser från lösningsmedel. Störst risk avseende gaspåverkan mot människors hälsa bedöms epiklorhydrin medföra eftersom sannolikheten är relativt stor att ångor från lösningsmedel antänds och därmed snarare utgör påverkan främst genom brandpåverkan. Epiklorhydrin är en tung gas och spridningen i höjdlid blir därför begränsad. Enligt genomförda spridningsberäkningar för läckage vid transport (se bilaga A) framkom att gasmolnet når en höjd av ca 50 meter och att koncentrationer över 10 ppm inte når över ca 25 meter. Det är således inte säkert att hälsoskadliga nivåer når luftintagen.

Föreslagen åtgärd

Byggnaders ventilationssystem ska utformas så att inläckage av giftig gas försvaras inom 75 meter från identifierade riskkällor.

Möjliga lösningar

Inläckage av giftig gas kan minimeras genom att ta frisk luft från en "trygg" sida, dvs. en sida som inte är värd mot riskkällan samt att utföra ventilationen så att den går att stänga av. Detta gäller i byggnader med stadigvarande verksamhet (t.ex. ej garage) inom ca 75 meter från identifierade riskkällor.

Placering av luftintag

I nya byggnader, i samlingslokaler samt byggnader där verksamheten ändras jämfört med nuläget rekommenderas att friskluft ska tas från sida värd bort från lokalgata med transport av farligt gods, övre tankgården samt Södertälje kanal.

I befintlig bebyggelse utmed lokalgata med transport av farligt gods samt övre tankgården kan en alternativ lösning vara att placera friskluftsintag på tak på en minimum höjd av ca 25 meter högre än dessa riskkällor. Finns befintliga luftintag i fasad mot övre tankgården eller lokalgata med transport av farligt gods kan en möjlig lösning vara att placera gasdetektorer som detekterar epiklorhydrin i luftintagen om det är komplicerat att flytta ventilationsintagen.

Nödavstängning av ventilation

Möjlighet och ansvar för att stänga av ventilationen åligger respektive verksamhetsutövare. Det kan innebära att den ansvarige (ex. fastighetskötare) inte alltid är på plats. Åtgärden kommer därför inte att vara heltäckande, men i de fall

ansvarig person finns på plats innebär åtgärden ett relativt stort skydd och kostnaden för anpassningen av systemet är låg.

Utmed transportväg till AstraZeneca samt i anslutning övre tankgården kan en möjlig lösning med motsvarande funktion vara att installera gasdetektorer i ventilationsintagen som stänger tilluften vid detektion. Detta förutsätter i sådant fall att luftintag sitter i fasad direkt mot riskkällan eftersom epiklorhydrin är en tung gas och detektion på trygg sida respektive på tak kanske inte är möjlig med hänsyn till spridning av gaser.

6.3.2 Skydd mot brandspridning

Med hänsyn till risken för olycka med lösningsmedel vid transport till och från AstraZenecas anläggning kan fasader mot transportvägen utföras så att brandspridning in i byggnaden inte är möjlig. Beräknat skadeområde är ca 15 meter inom vilket brännbart material kan antändas.

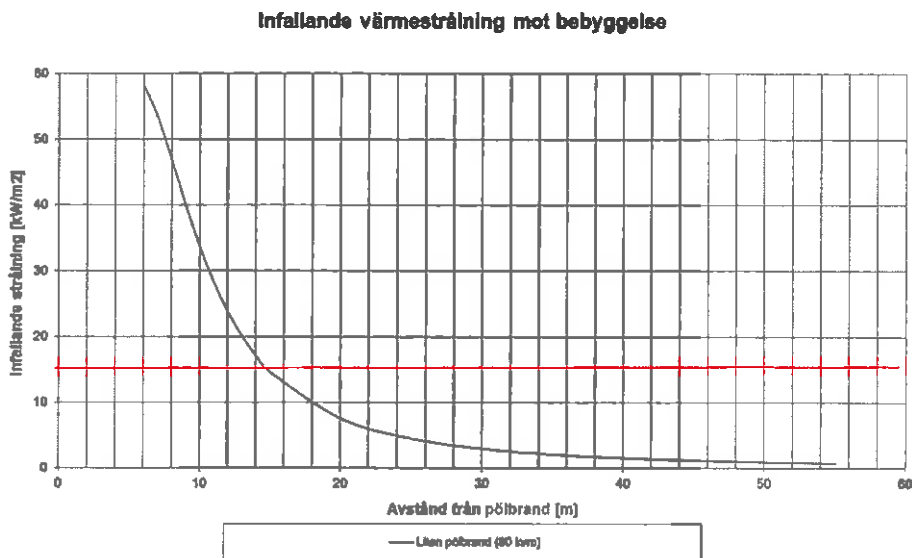
Befintlig bebyggelse är utförd med tegelfasad, vilken klassas som obrännbar. Brandspridning via dessa fasader är således inte möjligt. Däremot kan en brand spridas in via fönster i dessa fasader. Fönster mot transportväg för farligt gods kan utföras på ett sådant sätt att de är intakta och sitter kvar under hela brandförloppet genom att använda brandklassade, härdade eller laminerade glas. Ett sådant krav kan också komma att innebära att fönster ej får göras öppningsbara.

Föreslagen åtgärd

Fasader och fönster mot övre tankgården och lokalgata med transport av farligt gods ska utföras så att en brandspridning in i byggnaden förhindras vid en brand i utläckt lösningsmedel under den tiden det tar att utrymma.

Möjlig lösning

Fasader och fönster ska utföras så att de klarar strålningen från en pöl med arean 80 m². I figur 6.1 redovisas beräknade strålningsnivåer på olika avstånd från en sådan pöl (pölkant = vägkant). Vid strålningsnivåer lägre än ca 15 kW/m² behövs inga särskilda åtgärder. Det innebär t.ex. att fönster på avstånd över 15 meter från vägen inte behöver förses med brandglas eller likvärdigt.

Figur 6.1. Infallande strålning som funktion av avståndet från pölbrand inkl. pölradie

Den riskreducerande effekten av dessa åtgärder är stor för människor inuti byggnader. Det är också viktigt att de kan utrymma byggnaderna på säkert sätt (se nedan).

6.3.3 Utrymningsvägar

Utrymningsstrategin för byggnader i anslutning till vägar med förekomst av transporter med brännbara vätskor och giftiga ämnen samt vid de båda tankgårdarna eller panncentralen ska utformas med beaktande av möjliga olyckor. Detta innebär att utrymningsvägar ska dimensioneras och utformas så att utrymning kan ske tillfredställande även vid en olycka vid dessa riskkällor.

Detta innebär att bostäder, publika lokaler och lokaler nära riskkällorna ska utformas med åtminstone en utrymningsväg som mynnar bort från dessa. Eftersom det är vanligt att man utrymmer den väg man tar in i en byggnad är det bra att placera huvudentréer i byggnader närmast riskkällan mot en trygg sida.

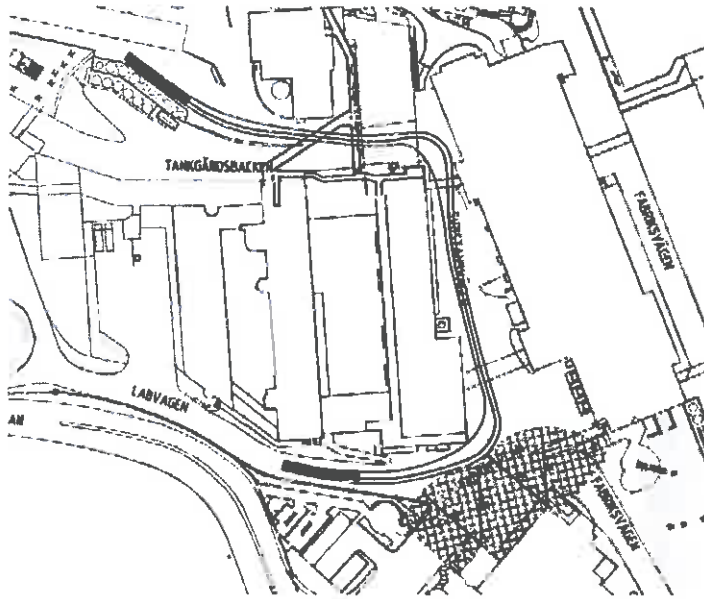
Föreslagen åtgärd

I byggnader utmed lokalgata med transport av farligt gods samt mot tankgårdarna ska utrymning mot en trygg sida vara möjlig, dvs. bort från dessa riskkällor.

Med hänsyn till utrymningsmöjligheten bör skolverksamhet i anslutning till identifierade riskkällor inte omfatta yngre barn. Förskola ska undvikas. Helst bör skolverksamheten omfatta gymnasieelever eller äldre.

6.3.4 Avåkningsskydd

Leveransfordonen kommer att passera högskolan i en relativt kraftig sväng vid torget (se figur 6.2). Det finns ingen avgränsning av själva transportvägen idag, vilket innebär att ett fordon som tappar kontrollen kan köra rakt fram och i värsta fall in i byggnaden. Hastigheten på vägen kommer att vara låg men eftersom svängen är relativt kraftig kan det vara bra att säkerställa att fordonet inte hamnar utanför själva vägen.

Figur 6.2. Skarp sväng vid den planerade högskolan.

Föreslagen lösning

Ett avakningsskydd som hindrar ett fordon att köra in i planerad bebyggelse bör uppföras där lokalgata med transport av farligt gods där gatan passerar i direkt anslutning till den planerade skolan vid korsningen Labvägen/Substansvägen.

6.4 Räddningstjänstens insatsmöjligheter

I samband med planering av området bör räddningstjänstens insatsmöjligheter beaktas, exakt utformning ska dock hanteras inom ramen för bygglov. För att möjliggöra insats i en byggnad ska det gå att köra fram till byggnaden och avståndet mellan räddningsfordonens uppställningsplats och angreppspunkt ska vara sådan att åtkomligheten garanteras. Avstånd mellan brandpost och uppställningsplats för släckbil rekommenderas vara maximalt 75 meter och mellan släckbil och angreppspunkt maximalt 50 meter. Om utrymning förutsätts ske med hjälp av räddningstjänstens bärbara stegar, vilket kan accepteras för bostäder och kontor, ska avståndet mellan släckbil och aktuell plats för utrymning vara maximalt 50 meter.

Förutsätts utrymning ske med hjälp av höjdfordon, accepteras för kontor och bostäder, ska uppställningsplats placeras i direkt anslutning till de balkonger/fönster som ska kunna nås. Vidare gäller att det inom en byggnad ska finnas tillträdesväg för invändig insats på varje plan. Tillträdesväg kan utgöras av utrymningsväg.

För aktuellt planförslag vetter delar av bebyggelsen direkt mot Astra Zenecas inhägnade område och är därför inte direkt åtkomlig från byggnadernas alla sidor. För delar av byggnad som vetter mot inhägnat område behöver därför angrepps- och tillträdesvägar säkerställas från sida på icke inhägnat område. Enligt ovan ska utrymning vara möjlig bort från riskkällan vilket även innebär att angrepps- och tillträdesvägar bör kunna ordnas från trygg sida. Byggnader som vetter mot inhägnat område ska utformas så att utrymning inte förutsätter medverkan av räddningstjänsten.

6.5 Åtgärder för befintlig bebyggelse utmed Karlhovsbacken

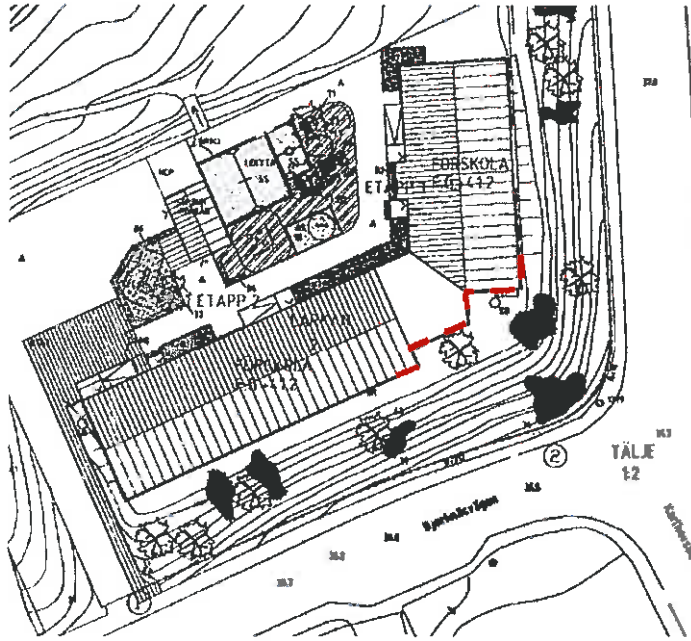
Utmed vägen finns idag en förskola (se figur 6.3) och ett radhus. Det ökade antalet transporter på vägen som den ändrade leveransvägen innebär medför en ökad (om än låg) risknivå inom området. När det gäller bostadshuset ligger gaveln mot vägen, dvs. större delen av byggnaden ligger på ett större avstånd. När det gäller barn kan de ha svårt att förstå en olyckssituation samt tar längre tid att sätta i säkerhet, dvs. inrymma eller utrymma.

Eventuella olyckor kan leda till pölbrand i utläckt lösningsmedel, spridning av giftig gas samt gasmolnexplosion. Sannolikheten för en olycka är låg. Mest frekvent är transporter med lösningsmedel, denna olyckstyp bedöms således mest sannolik. Risknivån utmed Karlhovsbacken bedöms vara låg med hänsyn till låg hastighet på vägen, lågt trafikflöde samt ett begränsat antal transporter med farligt gods (ca 1 per/dygn).

Figur 6.3. Förskolan vid Karlhovsbacken (vägen rakt fram).

Utmed förskolan kan extra säkerhetsåtgärder ändå vara motiverade med hänsyn till att verksamheten är svårutrymd. En separat utredning om möjliga åtgärder har gjorts /19/. I denna konstateras att en pölbrand på Karlhovsbacken inte innebär så höga strålningsnivåer att brandspridning in i byggnaden är möjlig. I korsningen Björknäsvägen/Karlhovsbacken kan en större pöl uppstå. Inom ca 20 meter från en sådan pöl är strålningsnivåerna så höga att brandspridning in i byggnaden kan vara möjligt. Fönster och glaspartier inom detta avstånd (se figur 6.4) bör därför förses med brandglas med brandteknisk klass EI 30. Höga strålningsnivåer kan uppnås utomhus utmed vägen. Dessa kan skyddas så att barn och pedagoger initialt kan ta skydd och undvika exponering. Ett sådant skydd skulle kunna utgöras av ett plank eller dylikt som görs tätt mot marken och utförs i obrännbart material med en höjd på ca 2 meter. Nyttan av ett sådant skydd blir dock begränsat och skyddar endast en liten andel av gården mot vägen till följd av höjdskillnaden.

Figur 6.4. Fasaddelar inom vilka fönsterglas behöver bytas ut mot brandglas, klass EI 30.

7 SLUTSATS

Vid den inventering av riskkällor som har gjorts har hanteringen av brännbara vätskor och giftiga ämnen vid AstraZeneca, transporter av dessa ämnen till anläggningen samt transporter med farligt gods på Södertälje kanal identifierats att kunna innebära möjlig påverkan mot planområdet.

I den detaljerade analysen har inga beräkningar av frekvensen för identifierade olyckor gjorts. Uppskattningsvis är dessa mycket låga eftersom det i huvudsak endast är en verksamhets risker som studeras. Detta skulle kunna ge en felaktig bild av risknivån. I den detaljerade analysen har därför fokus legat på att studera konsekvensen av respektive olycksrisk. Utifrån konsekvensanalysen konstateras att olyckor som innebär läckage av epiklorhydrin vid lossning, läckage av ammoniak vid transport på Södertälje kanal samt läckage av lösningsmedel vid transport på lokalgata innebär störst påverkan mot planområdet.

Hänsyn till dessa olyckor bör därför tas för att säkerställa en acceptabel säkerhet inom planområdet.

Nedanstående övergripande åtgärder föreslås för bebyggelse inom planområdet. Förslag på hur dessa ska lösas förklaras i avsnitt 6:

- Publika lokaler, omfattande handelsverksamhet samt bostäder ska inte uppföras inom 25 meter från identifierade riskkällor. Småhandel kan dock tillåtas i anslutning till lokalgata med transport av farligt gods.
- Områden utomhus inom 25 meter från lokalgata med transport av farligt gods bör utformas så att de inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse. Exempelvis ska inte uteserveringar, lekplatser och liknande planeras inom detta område.
- Byggnaders ventilationssystem ska utformas så att inläckage av giftig gas försvåras inom 75 meter från identifierade riskkällor.
- Fasader och fönster mot övre tankgården och lokalgata med transport av farligt gods ska utföras så att brandspridning in i byggnaden förhindras vid en brand i utläckt lösningsmedel under den tid det tar att utrymma byggnaden.
- I byggnader utmed lokalgata med transport av farligt gods samt mot tankgårdarna ska utrymning vara möjlig mot en trygg sida, dvs. bort från dessa riskkällor.
- Skolverksamhet i anslutning till lokalgata med transport av farligt gods bör omfatta gymnasieskola och uppåt.
- Ett avåkningskydd bör uppföras som hindrar ett fordon att lämna Substansvägen/Labvägen i höjd med torget. Detta för att förhindra att ett fordon kör in i den planerade högskolebyggnaden.

Inga ytterligare åtgärder än de skyddsavstånd som detaljplanen förutsätter är nödvändiga med hänsyn till förvaringen av brandfarlig vätska vid panncentralen och tankgårdarna.

8 REFERENSER

- /1/ Inledande riskbedömning, Snäckviken i Södertälje, underlag för planering av nya verksamheter och ny bebyggelse, Brandskyddslaget, juli 2012
- /2/ Riskhänsyn vid ny bebyggelse intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer, Länsstyrelsen i Stockholms län, Rapport 2000:01
- /3/ Riskhantering i Detaljplaneprocessen – Riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods, Länsstyrelserna i Skåne län, Stockholms län & Västra Götalands län, september 2006
- /4/ Riskhänsyn vid planläggning av bebyggelse, människors säkerhet intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods, Länsstyrelsen i Stockholms län, remiss september 2012
- /5/ Bättre plats för arbete, planering av arbetsområden med hänsyn till miljö, hälsa och säkerhet, Allmänna råd 1995:5, Boverket, 1995
- /6/ SÄIFS 2000:2 – Sprängämnesinspektionens föreskrifter om hantering av brandfarliga vätskor och allmänna råd till föreskrifter, juli 2000
- /7/ SRVFS 2004:7 – Statens räddningsverks föreskrifter om explosionsfarlig miljö vid hantering av brandfarliga gaser och vätskor, februari 2004
- /8/ Allmänna råd till Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 2000:2) om hantering av brandfarliga vätskor, SÄIFS 2000:2, Allmänna råd
- /9/ Handbok – Hantering av brandfarliga gaser och vätskor på bensinstationer, Räddningsverket, maj 2008
- /10/ Revidering av säkerhetsrapport, AstraZeneca, 23 februari 2012
- /11/ Miljörapport 2011 AstraZeneca Södertälje, AstraZeneca, 2011
- /12/ Antal fartygspassager per år, 2006-2010, Mälaren-N Södertälje, information hämtad från www.sjofartsverket.se, 2012-07-05
- /13/ Övergripande riskanalys Hantering av farligt gods på och kring Södertälje kanal, Södertälje kommun, WSP, 2007-05-23
- /14/ Riskanalys för ny bebyggelse inom kv Lampan m fl i Södertälje – avseende närhet till Södertälje kanal och AstraZeneca, Brandskyddslaget, april 2006
- /15/ Riskutredning för kv Sillen i Södertälje kommun, Grontmij AB, 2009-05-25

-
- /16/ Mälarprojekt underlag för inledande samråd, Fördjupning och breddning av de allmänna farlederna till Västerås och Köping samt uppgradering av Södertälje sluss och kanal, inledande samråd, Sjöfartsverket, 18 september 2012
 - /17/ Information från AstraZeneca, oktober 2012
 - /18 / Räddningstjänst – Fartyg: Grundkurs, Utbildningsmaterial, Statens räddningsverk, 2000
 - /19/ Fsk Lärkan – Riskreducerande åtgärder med hänsyn till transporter med farligt gods från Astra Zeneca, Brandskyddslaget, 2013-04-10

**Risicanalys för del av Pyramiden 18 m fl,
Snäckviken**

BILAGA A

KONSEKVENSBERÄKNINGAR

A.1 INLEDNING

I denna bilaga formuleras dimensionerande scenarier utifrån identifierade olyckshändelser med möjlig påverkan mot planområdet enligt den inledande analysen i huvudrapporten. För de dimensionerande scenarierna beräknas skadeområden. En uppskattning görs sedan av respektive scenarios bedömda konsekvens.

Scenarier med bedömd möjlig påverkan i den inledande analysen är:

- Olycka vid lossningsplats på övre tankgården
 - Brand i utläckt lösningsmedel
 - Gasmolnsexplosion i utläckt lösningsmedel
 - Läckage av epiklorhydrin
- Olycka vid transport på lokalgata
 - Läckage av lösningsmedel
 - Läckage av epiklorhydrin
- Olycka med farligt gods på Södertälje kanal
 - Läckage av giftig gas

När det gäller händelser inom AstraZeneca sätts dimensionerande scenarier till de som redovisas i Astras säkerhetsrapport /1/. Dimensionerande scenarier redovisas i avsnitt A.2 nedan.

A.2 DIMENSIONERANDE SCENARIER

A.2.1 Allmänt

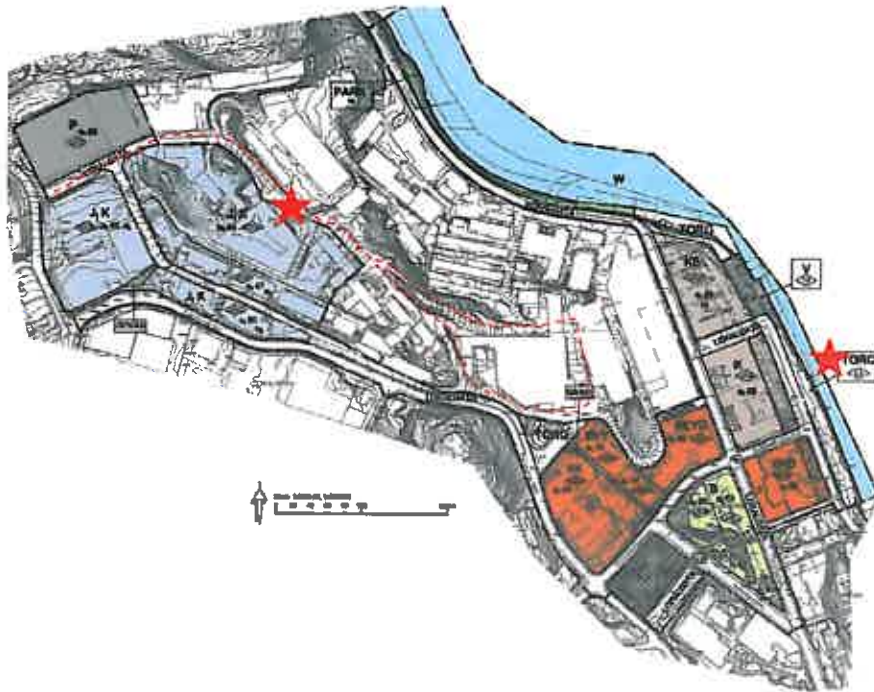
I detta avsnitt redovisas de dimensionerande scenarier som kommer att studeras avseende omgivningspåverkan. Enligt ovan sätts dimensionerande scenarier för olycka vid lossning till de scenarier som AstraZeneca redovisar i sin säkerhetsrapport /1/. Dessa redovisas i avsnitt A.2.2-A.2.4. När det gäller olycksscenarier vid transport med farligt gods till och från Astras anläggning på lokalgator, dvs. oklassade vägar, samt transporter med farligt gods på Södertälje kanal redovisas dimensionerande scenarier i avsnitt A.2.5-A.2.7.

Transporter med farligt gods på lokalgator omfattar last bestående av lösningsmedel 6 gånger per vecka samt epiklorhydrin 4-8 gånger per år. Lösningsmedel och epiklorhydrin transporteras i tankbilar utan släp. .

/1/ Säkerhetsrapport AstraZeneca Södertälje, AstraZeneca, februari 2012

För att dessa transporterade ämnen ska bli farliga krävs att tanken punkteras och ämnet läcker ut. För lösningsmedel måste även antändning av utläckt ämne ske för att det ska bli farligt för omgivningen.

En olycka antas ske mitt för bebyggelsen inom planområdet, se figur A.1.

Figur A.1. Antagen plats för olycka vid transport till/från AstraZeneca samt på Södertälje kanal. Transportvägen till AZ markerad med streckad linje.

Hastigheten inom AstraZenecas område är låg, idag är hastigheten max 20 km/tim på den aktuella vägen (Labvägen). Trafikflödet kommer också vara lågt. Sannolikheten för olycka bedöms vara liten och eftersom hastigheten på vägen är låg bedöms påverkan på lastfordonet vara mycket begränsat. Vid olyckliga omständigheter kan dock eventuellt fordonets tank punkteras och ämne läcka ut.

Läckage kan även ske genom otäta ventiler eller trasig utrustning.

A.2.2 Brand i samband med lossning av lösningsmedel

Scenariot är enligt tidigare hämtat från AstraZenecas säkerhetsrapport /2/ och innebär att 1 m³ Toluen släpps ut i samband med lossning. Vätskan ansamlas i en pöl varvid antändning av ångorna sker.

A.2.3 Gasmolnexplosion vid lossning av isopropylamin

Liknande scenario som i avsnitt A.2.2 men en större pöl uppstår där ett gasmoln på 100 m³ bildas istället för att ångorna antänds direkt. Om molnet antänds relativt instängt kan en gasmolnexplosion uppstå. Omgivningen drabbas då både av värmestrålning samt av tryckpåverkan.

A.2.4 Utsläpp av större mängd epiklorhydrin i samband med lossning

Vid lossning av epiklorhydrin lossas 17 ton av ämnet per gång. En tredjedel av detta har antagits läcka ut vid lossning, vilket motsvarar ett fack i leveransfordonet.

A.2.5 Läckage av lösningsmedel vid transport

Transporter med lösningsmedel sker med tankbil utan släp. Tankar för brännbara vätskor är klenare än de för tryckkondenserad gas. Ett läckage bedöms kunna uppstå till följd av punktering av tanken vid en olycka. Storleken på hålet bedöms enligt tidigare bli begränsad.

Utbredningen av ett läckage kan enbart ske över vägbanan som har en bredd på 8-10 meter. En pöl med maximal area om ca 80 m² kan således uppstå. På vissa ställen utmed lokalgatan finns parkeringsplatser, eller infarter till byggnader. Sker ett läckage i höjd med ett sådant område kan utbredningen av pölen bli mer omfattande. Pölutbredningen på ett sådant ställe skulle kunna omfatta ca 175 m². Eftersom marken lutar relativt kraftigt söderut är det mer sannolikt att en mindre pöl bildas med en smal rännilspöl i väglutningens riktning.

Dimensionerande scenario sätts utifrån ovanstående till brand i en pöl med arean 80 m².

A.2.6 Läckage av epiklorhydrin vid transport

Epiklorhydrin är ett giftigt ämne som transporteras i vätskeform i tankbil utan släp. Sannolikheten för punktering bedöms vara liten, liksom för olycka med lösningsmedel. Ett mindre läckage kan i värsta fall uppstå. Ett hål på ca 25 cm² bedöms grovt kunna uppstå. Källstyrkan antas grovt vara 0,1 kg/s.

Dimensionerande scenario sätts till ett medelstort läckage med utsläppshastigheten 0,1 kg/s.

/2/

Säkerhetsrapport AstraZeneca Södertälje, AstraZeneca, februari 2012

A.2.7 Läckage av giftig gas vid transport på Södertälje kanal

Transport av giftiga gaser förekommer enligt tidigare även på Södertälje kanal. Gasen förutsätts vara ammoniak. Sannolikheten för läckage bedöms vara mycket begränsad. Eftersom fartyg inte får mötas i kanalen bedöms ett läckage främst ske genom trasiga ventiler, packningar eller dylikt. Eftersom det kan transporteras betydligt större mängder på ett fartyg antas ändå grovt att ett stort läckage av gas kan uppstå. Ett stort läckage bedöms motsvara en läckagehastighet på 85 kg/s.

Dimensionerande scenario sätts till ett stort läckage med läckagehastigheten 85 kg/s.

A.3 BERÄKNING AV SKADEAVSTÅND-/OMRÅDEN

A.3.1 Brand i samband med lossning av lösningsmedel

Enligt AstraZenecas säkerhetsrapport /3/ beräknas strålningen på 10 meters avstånd från pölcentrum uppgå till 30 kW/m² som innebär akuta och livshotande brännskador på personer samt möjlig antändning av byggnader på detta avstånd. Brandspridning in i byggnader bedöms kunna ske ner till strålningsnivåer på ca 15 kW/m². Strålningen på 20 meter uppgår enligt beräkningar till 10 kW/m² vilket innebär att lättantändliga material som exempelvis tyg kan antändas men personer bör hinna sätta sig i säkerhet innan de skadas allvarligt. Brandspridning in i byggnader bedöms inte ske på detta avstånd.

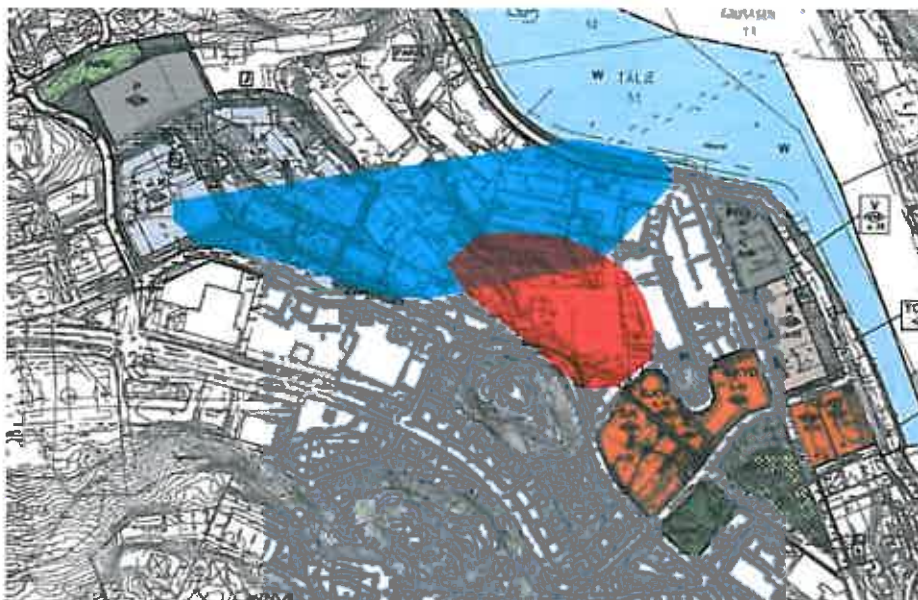
A.3.2 Gasmolnsexplosion vid läckage av isopropylamin

Enligt tidigare innebär scenariot att en vätskepöl uppstår och ett gasmoln på 100 m³ bildas istället för att ångorna antänds direkt. Om molnet antänds relativt instängt kan en gasmolnsexplosion uppstå. Omgivningen drabbas då både av värmestrålning samt av tryckpåverkan. Enligt genomförda beräkningar /3/ uppnås ett tryck på 22 kPa 25 meter från gasmolnet. Trycket uppskattas innebära kraftig förstörelse på byggnader samt medföra att 50 % av människorna inom skadeområdet omkommer. På 200 meters avstånd beräknas trycket till 2 kPa vilket innebär mycket små skador både på byggnader (enstaka fönster kan gå sönder) och människor skadas.

A.3.3 Utsläpp av större mängd epiklorhydrin i samband med lossning

Enligt ovan antas en tredjedel av lasten läcka ut vid lossning av epiklorhydrin. Detta motsvarar ett fack i leveransfordonet. Dominerande vindriktning i området är sydvästlig, men spridningsberäkningar har även genomförts för nordvästlig vindriktning, dvs. in mot Södertälje centrum. Genomförda spridningsberäkningar /3/ visar att ett läckage av epiklorhydrin inte medför hälsofarliga koncentrationer av ämnet utanför nuvarande verksamhetsområde. I figur A.2. redovisas det ungefärliga spridningsområdet för sydvästlig (blå) respektive nordvästlig (röd) vind i jämförelse med aktuellt planförslag.

/3/ Säkerhetsrapport AstraZeneca Södertälje, AstraZeneca, februari 2012

Figur A.2. Ungefärlig spridning av epiklorhydrin vid sydvästlig (blå) respektive nordvästlig (röd) vind.

Områdena i figur A.2 motsvarar ERPG-3 och IDHL värdet. För epiklorhydrin är ERPG-3 = 100 ppm och IDHL=75 ppm /Fel! Bokmärket är inte definierat./.

Med ERPG-3 menas den gräns under vilken i princip alla klarar en timmes exponering utan att drabbas av livshotande skador. IDHL är en förkortning för "Immediately Dangerous to Life and Health".

Inom markerat område i figur A.2 uppskattas grovt att 5 % av personer inomhus inom skadeområdet omkommer samt 50 % av de som vistas utomhus. Skadeområdet motsvarande det för sydvästlig vind (blå markering), vilket omfattar en yta på ca 550x150 meter, väljs eftersom det innebär störst spridning i omgivningen. Även områden utanför redovisade spridningsområden kan exponeras för hälsoskadliga koncentrationer av giftig gas vid ett läckage. Andelen omkomna inom dessa områden blir då troligen lägre. Läckage kan även innebära mindre skadeområden än de som redovisas i figur A.2.

A.3.4 Läckage av lösningsmedel vid transport

Dimensionerande scenario är enligt tidigare en brand i pöl om 80 m².

Hur hög värmestrålning en person klarar utan att erhålla skador beror bl.a. på dess varaktighet. Detsamma gäller med avseende på hur hög strålning som krävs för att antända olika byggnadsmaterial. Ju längre strålningspåverkan, ju högre sannolikhet för skada.

I tabell A.1 redovisas exempel på strålningsnivåer och vilka skador dessa kan medföra avseende personskada respektive brandspridning. Det uppskattas att ca 15 % av de som får 2:a gradens brännskador kan omkomma /4/.

Tabell A.1. Effekter av olika strålningsnivåer /4, 5/.

Konsekvens	Strålningsintensitet (mW/m ²)
Ingen smärta vid långvarig bestrålning av bar hud	≤ 1
2:a gradens brännskada vid bestrålning under 1 minut	
- 100 % sannolikhet	19
- 50 % sannolikhet	7,5
Ingen smärta vid bestrålning av bar hud under 1 minut	< 2,5
2:a gradens brännskada vid bestrålning under 20 sekunder	
- 100 % sannolikhet	43
- 50 % sannolikhet	17
Outhärdlig smärta vid bestrålning av bar hud under 2 sekunder	20
Antändning av lättantändliga material, t.ex. gardiner	
med sticklåga	10
vid långvarig bestrålning	20
Antändning av obehandlat trä	
med sticklåga eller vid bestrålning under 5 minuter	15
vid långvarig bestrålning	30

En person som befinner sig utomhus och upptäcker en större brand försöker med stor sannolikhet sätta sig i säkerhet. Tiden för varseblivning samt beslut och reaktion innebär dock att personen kan utsättas för värmestrålning under en kortare stund innan han/hon reagerar. De strålningsnivåer och effekter som anges i tabell A.2 har i tabell A.4 omvandlats till en uppskattad andel omkomna beroende på strålningsnivå för personer som befinner sig utomhus.

/4/ Vådautsläpp av brandfarliga och giftiga gaser och vätskor, andra reviderade och utökade upplagan, Försvarets Forskningsanstalt, september 1997

/5/ Brandskyddshandboken, Rapport 3134, Brandteknik, Lunds tekniska högskola, Lund, 2005

Tabell A.2. Avstånd inom vilken strålningsnivån överstiger $X \text{ kW/m}^2$ vid pölbrand. Utomhus

Strålningsnivå	Andel omkomna
10 kW/m^2	1 %
60 kW/m^2	50 %
80 kW/m^2	100 %

Sannolikheten för att personer som befinner sig inomhus omkommer bedöms utifrån den strålningsnivå som uppskattas vara kritisk med avseende på brandspridning in i byggnaden. Utifrån tabell A.3 så uppskattas den kritiska värmestrålningen vara 15 kW/m^2 om inga byggnadstekniska åtgärder beaktas. Dock bedöms det inte vara troligt att samtliga personer som befinner sig i en utsatt byggnad omkommer till följd av att en utvändig brand sprids in i byggnaden. Mycket grovt uppskattas det att 5-10 % av de personer som befinner sig inomhus inom det område kring pölbranden där strålningsnivån överstiger 15 kW/m^2 omkommer.

A.3.4.1 Beräkningsmetodik

Strålningsberäkningarna har genomförts med hjälp av handberäkningar. Beräkningarna av den värmestrålning som det analyserade området utsätts för i händelse av olycka med påföljande brand genomförs utifrån beräkning av följande faktorer:

- brandeffekt
- flamhöjd
- utfallande värmestrålning
- synfaktor
- infallande strålning på olika avstånd från branden

Brandeffekten beräknas för att uppskatta hur mycket energi som avges från branden till omgivningen. Flammans höjd används för att beräkna den så kallade synfaktorn som anger hur mycket av den från branden emitterade strålningen som når olika punkter i omgivningen.

Brandeffekt (Q) – Brandeffekten beräknas utifrån pölarean och ansätts till att 1 MW genereras per kvadratmeter pölarea /6/.

Flamhöjd (H_F) – Flamhöjden (m) kan beräknas som funktion av brandeffekten och pöldiametern (D) enligt följande ekvation /7/: $H_f = 0.23 \cdot Q^{2/5} - 1,02D$

Ovanstående förhållande mellan brandeffekt och pölarea innebär att flamhöjden grovt kan uppskattas till $H_F = D / 8$.

/6/ Brandskyddshandboken, Rapport 3134, Brandteknik, Lunds tekniska högskola, Lund, 2005

/7/ Enclosure Fire Dynamics, Karlsson & Quintiere, 2000

Utfallande strålning (I_0) – Den utfallande strålningen (kW/m^2) är beroende av pölbrandens diameter. Upp till en viss pölstorlek ökar strålningen från flammans, men efter en viss nivå minskar effektiviteten i förbränningen med påföljd att rökutvecklingen tilltar och temperaturen i flamzonen sjunker. En del av värmestrålningen absorberas därmed i omgivande rök, vilket innebär att den utfallande strålningen sjunker med ökande värde på pölbrandens storlek. Den utfallande strålningen kan beräknas med följande ekvation /9/:

$$I_0 = 58 \cdot 10^{-0,00823 \cdot D}$$

Synfaktor (F) – Synfaktorn (–) anger hur stor andel av den utfallande strålningen som når en mottagande punkt eller yta (se figur B.1). Vid beräkningen av synfaktorn antas att branden är rektangulär så att flammans diameter är lika stor i toppen som i botten. Detta är ett konservativt antagande då branden i själva verket normalt smalnar av väsentligt upptill.

Synfaktorn $F_{1,2}$ mellan flammen och den mottagande punkten är en geometrisk konstruktion som beräknas enligt /10/:

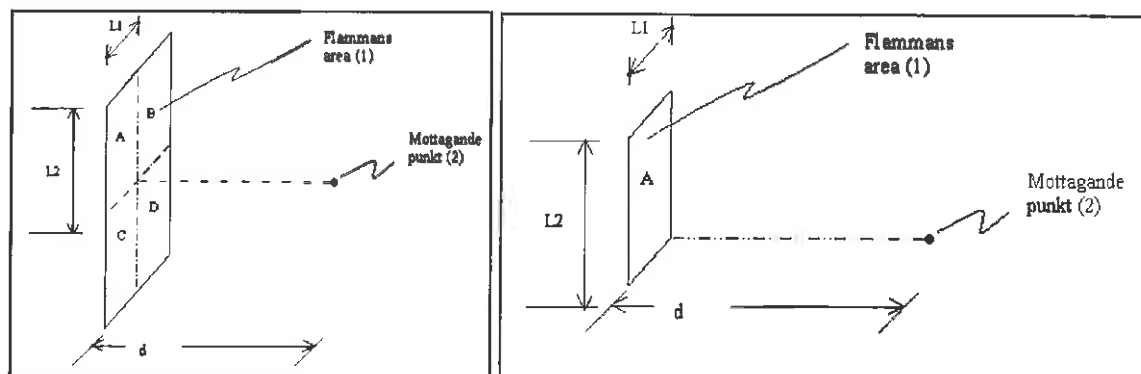
$$\text{Ekvation 1: } F_{1,2} = F_{A1,2} + F_{B1,2} + F_{C1,2} + F_{D1,2}$$

där $F_{A1,2}$, $F_{B1,2}$, $F_{C1,2}$ och $F_{D1,2}$ beräknas enligt följande:

$$\text{Ekvation 2: } F_{A1,2} = \int_0^A \frac{\cos \Theta_1 \cos \Theta_2}{\pi d^2} \cdot dA_1 \quad \text{där}$$

$\theta_1 = \theta_2 =$ infallande vinkel (d.v.s. 0)

$A_1 = L_1 \cdot L_2$ enligt figur A.3.

Figur A.3. Synfaktor.

/8/ Brandskyddshandboken, Rapport 3134, Brandteknik, Lunds tekniska högskola, Lund, 2005

/9/ Radiation from large pool fires, Journal of Fire Protection Engineering, 1 (4), pp 141-150, Shokri & Beyler, 1989

/10/ An Introduction to Fire Dynamics – second edition, Drysdale, University of Edinburgh, UK 1999

Ekvation 2 kan omvandlas till följande ekvation för beräkning av respektive ytas (A, B, C och D) synfaktor /11/:

$$\text{Ekvation 3: } F_{A12} = \frac{1}{2\pi} \left(\frac{X}{\sqrt{1+X^2}} \tan^{-1} \frac{Y}{\sqrt{1+X^2}} + \frac{Y}{\sqrt{1+Y^2}} \tan^{-1} \frac{X}{\sqrt{1+Y^2}} \right) \quad \text{där}$$

$$X = \frac{L_1}{d} \quad \text{och} \quad Y = \frac{L_2}{d} \quad \text{enligt figur B.1.}$$

Infallande strålning (I) – Den från branden infallande värmestrålningen (kW/m^2) som når omgivningen minskar med avståndet från branden och beräknas genom: $I = F \times I_0$

A.3.4.2 Beräkningar och resultat

Med hjälp av ovanstående samband och förutsättningar har brandeffekten, brandens diameter och flammhöjden för de olika pölbrandscenarierna (se tabell A.3).

Tabell A.3. Tabell med beräknade värden på effektutveckling, brandens diameter och flammhöjd samt utfallande värmestrålning.

Scenario	Brinnande yta A_f (m^2)	Utvecklad effekt Q (kW)	Brandens diameter D_f (m)	Flammhöjd H_f (m)	Utfallande strålning I_0 (kW/m^2)
Pölbrand	80	80 000	10,0	10,1	48

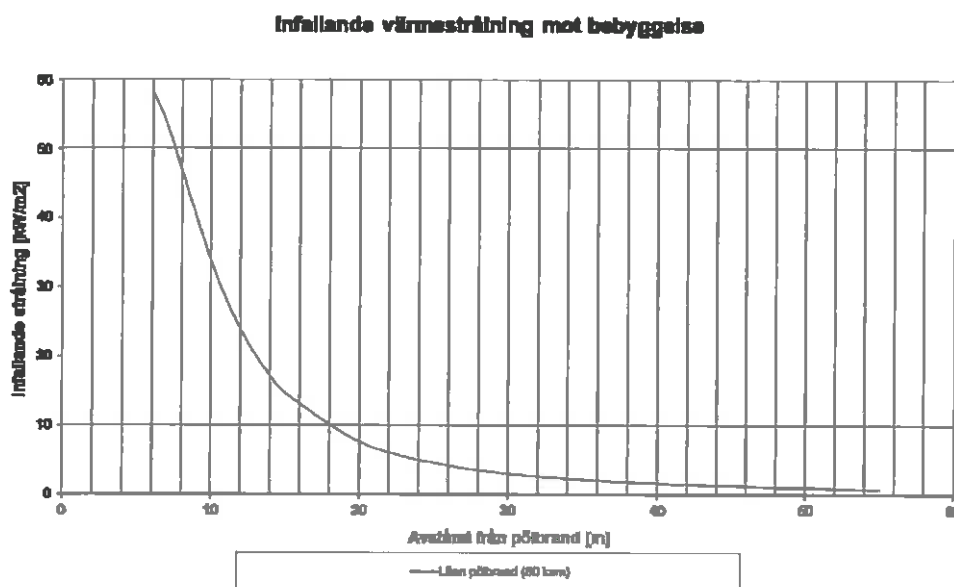
Beräkningarna av den infallande strålningen redovisas i tabell A.4. Strålningen har beräknats på halva flammans höjd. I strålningsberäkningarna används konservativt ett värde på den utfallande strålningen på 60 kW/m^2 för samtliga brandscenarier.

Tabell A.4. Beräkning av strålning och synfaktor på halva flammans höjd för olika avstånd från pölbranden.

Avstånd (m)	80 m^2	
	$F_{t,2}$	q_r^*
5	0,56	33,5
10	0,24	14,6
15	0,13	7,5
20	0,07	4,5
25	0,05	3,0
30	0,03	2,1
35	0,03	1,6
40	0,02	1,2
45	0,02	0,9
50	0,01	0,8

/11/ Thermal Radiation Heat Transfer, 3rd ed., Seigel & Howell, USA 1992

I figur A.4 redovisas den infallande strålningen som funktion av avståndet från pölbranden. I figuren beaktas även pölens radie, vilket ej beaktas i de avstånd som anges i tabell A.5 som utgår från flammans kant.

Figur A.4. Infallande strålning som funktion av avståndet från pölbrand inkl. pölradie

Utifrån ovanstående beräkningar och de kriterier som anges ovan redovisas skadeområdena för respektive brandscenario i tabell A.5 nedan.

Tabell A.5. Sammanställning av skadeområden för kritiska strålningsnivåer vid pölbrand. Avstånd från pölcentrum.

Strålningsnivå	Avstånd från brand	Konsekvens
	80 kV	
10 kW/m ²	18 m	1 % antas omkomna utomhus
60 kW/m ²	6 m	50 % antas omkomma utomhus
80 kW/m ²	< 1 m	100 % antas omkomma utomhus
15 kW/m ²	ca 15 m	10 % antas omkomma inomhus

A.3.5 Läckage av epiklorhydrin vid transport

Skadescenariot består av att tanken skadas så allvarligt vid en olycka att den punkteras och epiklorhydrin läcker ut. Epiklorhydrin är en färglös, flyktig vätska. Bildade ångor är tyngre än luft. Ämnet är mycket farligt vid inandning och exponering av hud.

Dimensionerande scenario består enligt tidigare av ett medelstort läckage, med läckagestorlek på 25 cm² och en utsläppshastighet på 0,1 kg/s. Storleken på spridningsområdet har beräknats med hjälp av simuleringsprogrammet **Spridning i Luft 1.2**.

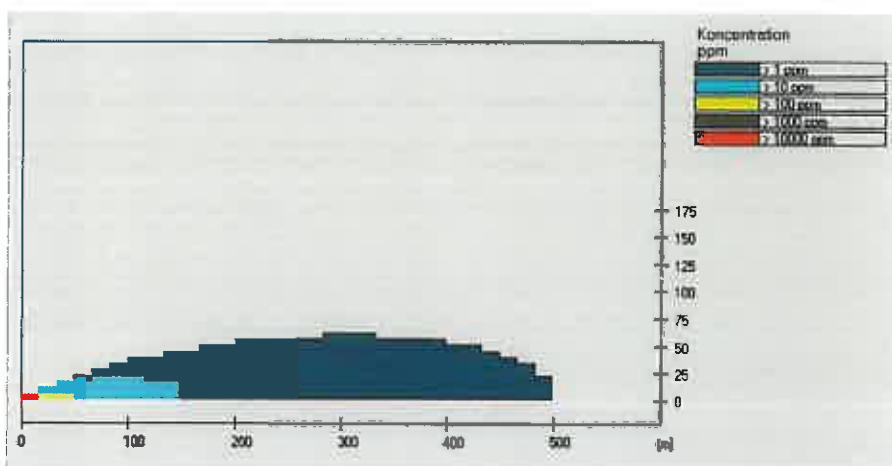
Utsläppssimuleringarna har utförts för tankbil rymmandes ca 16 ton epiklorhydrin. I tabell A.6 redovisas den indata som anges i **Spridning i Luft** med avseende på tankutformning, omgivningsstruktur och väder etc.

Tabell A.6. Indata till Spridning i Luft för simulering av skadeområden vid utsläpp av giftig gas.

Faktor	Tankbil
Kemikalie	Epiklorhydrin
Emballage	Tankbil (16 ton)
Bebyggelse	Tät skog/ stad ($p = 1,0$)
Lagringstemperatur	15°C
Väder	10°C, höst, dag och klart

Det finns ingen uppgift i Spridning i Luft om dödlighet när det gäller olika koncentrationer av epiklorhydrin. Nivågränsvärdet anges vara 0,5 ppm och korttidsvärdet (KTV) anges vara 1 ppm. I en olycksrapport från Trelleborgs rangerbangård anges att dödlig koncentration av epiklorhydrin uppnås vid 250 ppm /12/. I AstraZenecas miljörapport anges gränsvärdena ERPG-3 till 100 ppm och IDHL till 75 ppm (se även avsnitt 2.3.3). Grovt antas därför att 50 % av personer utomhus som utsätts för 100 ppm eller mer omkommer samt 5 % av de som vistas inomhus.

Utifrån genomförda beräkningar och ovanstående antagande om dödlighet fås ett skadeområde på 25x5 meter. Spridningen i höjded redovisas i figur A.5.

Figur A.5. Spridning i höjded.

/12/ Rapport Kembefäl, olycka med epiklorhydrin Trelleborg 2003-01-27, finns att hämta på rib.msb.se/filer/pdf/18597.pdf

A.3.6 Läckage av ammoniak vid transport

Dimensionerande scenario består enligt tidigare av ett stort läckage av ammoniak. Med simuleringsprogrammet **Spridning i Luft 1.2** beräknas storleken på det område där koncentrationen av ammoniak antas vara dödlig (inomhus och utomhus).

I tabell A.7 redovisas den indata som anges i **Spridning i Luft** med avseende på tankutformning, omgivningsstruktur och väder etc.

Tabell A.7. Indata till *Spridning i Luft* för simulering av skadeområden vid utsläpp av giftig gas.

Faktor	Tankbil
Kemikalie	Ammoniak
Emballage	Tankbil (24 ton)
Bebyggelse	Tät skog/ stad ($p = 1,0$)
Lagringstemperatur	15°C
Väder	15°C, vår, dag och klart

Gasernas spridning beror bland annat på vindstyrka, bebyggelse och tid på dygnet. **Spridning i Luft** genererar spridningskurvor och uppskattningar av hur stor andel av befolkningen inom området som förväntas omkomma. Denna andel avtar med avståndet både i längd med och vinkelrätt mot gasmolnets riktning. Skadeområdena för ett utsläpp av giftig gas blir större ju lägre vindstyrkan är. I simuleringarna antas därför vindstyrkan vara relativt låg, ca 3 m/s.

Skadeområdet inomhus är dessutom beroende av på vilken nivå som ventilationsintag är placerade. Det antas att ventilationsintagen är placerade ca 3 meter över vägen.

Vid simulering av gasutsläpp med **Spridning i Luft 1.2** erhålls spridningskurvor samt uppskattningar på hur stor andel av befolkningen i området som förväntas omkomma beroende på avståndet till utsläppskällan. Andelen avtar med avståndet både i längd samt vinkelrätt mot utsläppets riktning. I tabell A.8 redovisas de erhållna skadeområdena vid utsläppssimulering för ammoniak, som erhålls efter 30 minuter från utsläppets start.

Tabell A.8. Skadedrabbat område för olika scenarier vid farligt godsolycka med icke brännbar, men giftig gas i lasten. Procentsatserna avser andel som omkommer inom respektive skadeområde.

Scenario	Andel omkomna	Skadeavstånd ($L \cdot E_{max}$) [m]	
		Utomhus	Inomhus
Stort utsläpp	100 %	100 x 50	-
	50 %	170 x 100	15 x 10
	5 %	225 x 130	70 x 30

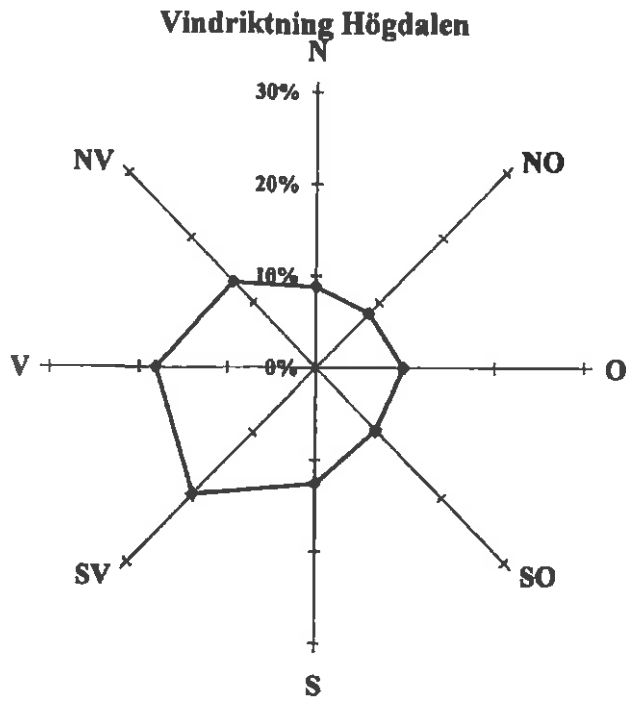
A.4 BERÄKNINGAR ANTAL OMKOMNA

A.4.1 Förutsättningar

Det är ett antal faktorer som inverkar på beräkningarna av antalet omkomna, vilket i huvudsak omfattar hur stort antal personer som kan befinna sig inom skadeområdet för respektive olycksrisk. De planerade verksamheterna inom exploateringsområdet innebär att antalet personer i området varierar kraftigt mellan olika tidpunkter eftersom merparten av verksamheterna innebär att byggnaderna är befolkade dagtid och tomma nattetid. Transporter till AstraZeneca förekommer dagtid, vilket innebär att full beläggning kan antas vid olycka med transport till eller från anläggningen. Transporter på Södertälje kanal passerar enligt tidigare ofta nattetid. Verksamheterna utmed kanalen är av blandad karaktär där kontor blandas med bostäder vilket innebär att det är människor i byggnaderna dygnet runt.

För beräkningar av antalet omkomna har ett antal antaganden varit nödvändiga. Dessa redovisas nedan:

- Merparten av verksamheterna omfattar kontorsverksamhet eller liknande. Därför antas en generell persontäthet på 1 person per 40 kvadratmeter, dvs. 0,025 personer per m² inomhus. Detta är dock högt räknat för de lokaler med forsknings- och laborieverksamhet där persontätheten är lägre, ca 20% av persontätheten i kontor.
- Antalet personer utomhus sätts till 1 per 50 kvadratmeter, vilket innebär 0,02 personer per m².
- Full beläggning antas både inomhus och utomhus vid tidpunkt för olycka.
- Befintliga byggnader har tegelfasader, vilka bedöms vara obrännbara, och är 4-5 våningar höga. Liknande förutsättningar antas gälla även för tillkommande bebyggelse.
- Östlig vind förutsätts vid olycka på Södertälje kanal eftersom detta ger störst konsekvenser för planområdet. Östlig vind förekommer i 10 % av fallen, se figur A.6.
- Exploateringsgraden utmed kanalen uppskattas till ca 50 %, dvs. marken är bebyggd till ca hälften. Inom övriga delar av planområdet uppskattas exploateringsgraden vara lägre, ca 30 %. Detta används enbart vid stora konsekvensområden då flera byggnader eller större markområden innesluts.
- Ingen skuggande effekt antas av topografi eller bebyggelse.

Figur A.6. Vindriktning hämtad från AstraZenecas säkerhetsrapport.

A.4.2 Sammanställning beräkningar

Utifrån redovisade skadeområden i AstraZenecas säkerhetsrapport, beräknade skadeområden i avsnitt A.2 samt ovan angivna förutsättningar så beräknas det förväntade antalet omkomna inom planområdet till följd av respektive skadescenario. Resultatet redovisas i tabell A.9.

Tabell A.9. Uppskattat antal omkomna inom planområdet till följd av respektive skadescenario förknippade med olyckor i planområdets närhet.

	Skadeområde (m)		Drabbad yta inom planområdet (m ²)		Andel omkomna (%)		Antal omkomna		
	Ute	Inne	Ute	Inne	Ute	Inne	Ute	Inne	Totalt
Olycka vid lossning vid AZ									
Brand i lösningsmedel	10 20	20	0	0	100 1	10	0	0	0
Gasmolnexplosion i lösningsmedel	25	25	0	0	50	50	0	0	0
Läckage av epiklorhydrin	550x150	550x150	20 000	30 000	50	5	200	38	238
Olycka vid transport till AZ									
Läckage av lösningsmedel	< 1 6 18	15	3 113 230	3 500	100 50 1	10	0 1 0	9	10
Läckage av epiklorhydrin	25x5	25x5	125	375	100	5	3	0	3
Olycka på Södertälje kanal									
Läckage av ammoniak	100x50 170x100 225x130	- 15x10 70x30	750 2 800 650	- 0 2 250	100 50 5	100 50 5	15 28 1	- 0 3	47

Skadedrabbade ytor utomhus når i många fall inte maximal utbredning till följd av bland annat:

- byggnader utmed lokalgata ligger nära (ca 10 meter) från vägen och hindrar därmed en maximal utbredning
- maximalt skadeområde omfattar även ytor utanför planområdet

Försäkran gällande skyddsåtgärder i samband med ny detaljplan för Pyramiden 18, Kitteln 1 och Sländan 5 mfl i Södertälje

AstraZeneca AB försäkrar härmed att bolaget kommer att vidta de säkerhetsåtgärder som överenskommit med kommunen i samband med beredningen av den nya detaljplanen. Åtgärderna syftar till att minska risken för olyckor i samband med transporter av "farlig vara" till och från AstraZenecas produktionsanläggningar på fastigheten med nuvarande beteckning Södertälje Pyramiden 18.

Åtgärderna är följande:

- Transporter av lösningsmedel till "övre tankgården" sker i enlighet med Bilaga 1A
- Transporter av lösningsmedel till "nedre tankgården" sker i enlighet med Bilaga 1B
- Trafiken in till området begränsas till föranmälda transporter och behörig fordonstrafik;
- Hastigheten är inom området begränsad till 20 km/h och regelbundna hastighetskontroller genomförs;
- Parkering får endast ske på anvisad plats och regelbundna parkeringskontroller görs;
- Transporter av farligt gods skall alltid ledsagas av AstraZeneca-personal från det att de kör in på fabriksområdet försvårat inte chauffören har egen behörighet på området. För att erhålla sådan behörighet skall personen i fråga ha genomgått en årlig utbildning i de säkerhetsrutiner som gäller inom fabriksområdet;
- För att säkerställa korrekt körväg för lösningsmedelstransporter skall AstraZeneca tillhandahålla följande:
 - uppdaterad utbildning av behöriga chaufförer och ledsagare,
 - tydlig skyltning inom området, samt
 - markering i vägbanan som inte får skymmas av uppställt gods e dyl.
- Robust stängsel mellan AstraZenecas kvarvarande verksamhet samt föreslaget campusområde uppförs. Detta för att försvåra att transporter med farligt gods, där föraren förlorat kontrollen över fordonet, kan köra in i campusbyggnaden.

AstraZeneca åtar sig även att uppföra en hastighetsbegränsning (max 30 km/h) på vägen mellan infarter från Karlhavsbacken fram till AstraZenecas port. Se bild nedan. Detta ska ske innan fastigheter avstyckas inom detta område av detaljplanen.

Med vänlig hälsning,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anders Ekblom', written over a horizontal line.

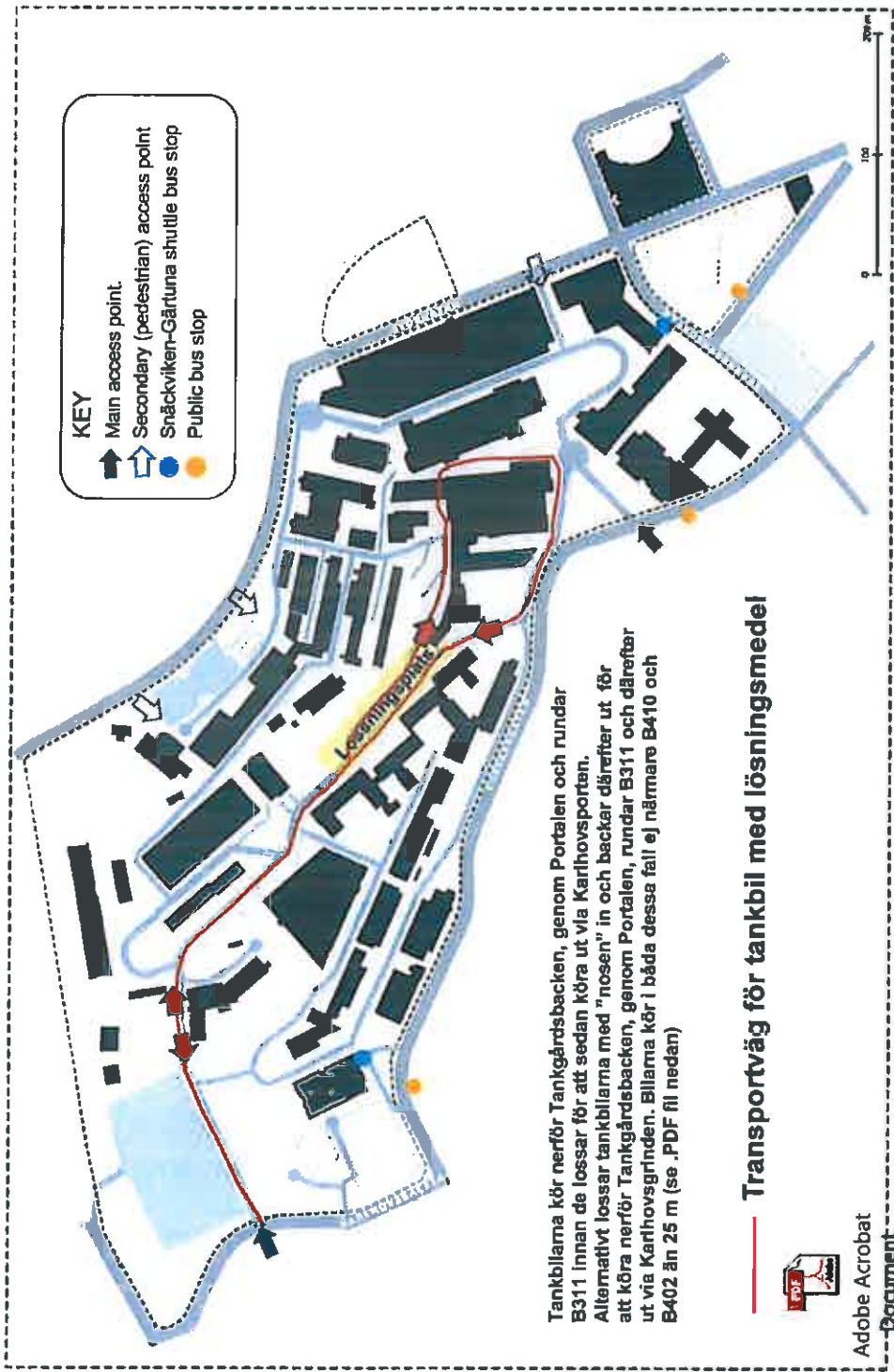
Anders Ekblom

VD, AstraZeneca AB

Snäckviken – potentiell lösning

Transport av lösningsmedel till övre tankgården

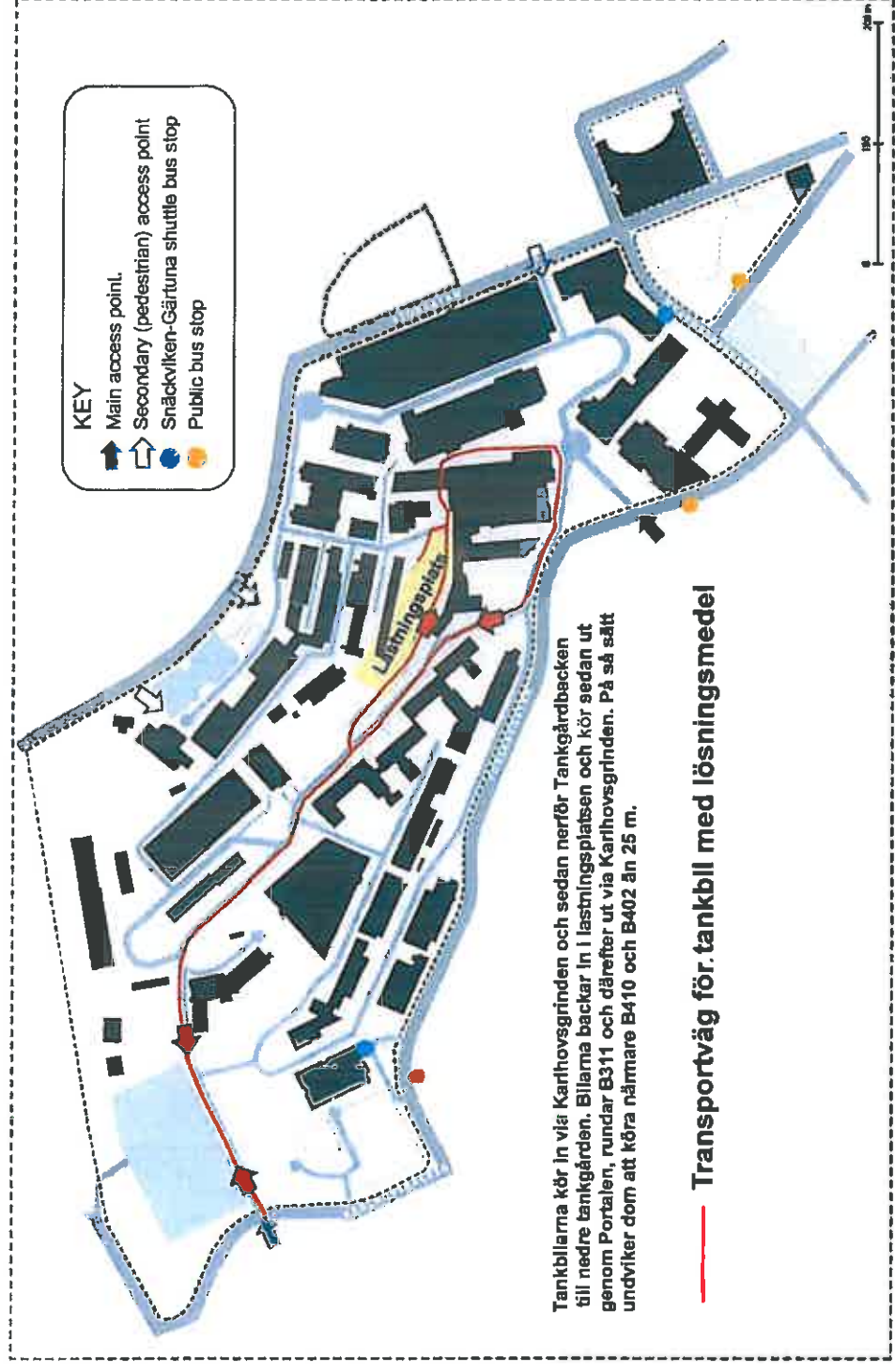
Bilaga 1A

Snäckviken – potentiell lösning

Transport av lösningsmedel från nedre tankgården

Bilaga 1 B

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Dnr: 2012-00709-214

Detaljplan för

**Del av Pyramiden 18, Kitteln 1,
Sländan 5, Lyktan 8 och
Separatoren 14**

i Södertälje

Upprättad 2013-05-06

ANTAGANDEHANDLING

Tidigare beslut i ärendet

Nämnd	Beslut	Beslutsdatum
Stadsbyggnadsnämnden	Planuppdrag	2012-04-24
Stadsbyggnadsnämnden	Uppdrag om samråd	2012-08-28
Stadsbyggnadsnämnden	Uppdrag om granskning	2012-10-23

Hur granskningen har bedrivits

Under granskningstiden, som varade mellan 31 januari 2013 till den 24 februari inkom 11 yttranden från allmänhet, sakägare och övriga remissinstanser.

Vi har i detta utlåtande bara tagit upp de delar av yttrandena som innehåller synpunkter och frågor som rör planens utformning, utförande och konsekvenser. Yttrandena i sin helhet är möjliga att ta del av genom att kontakta samhällsbyggnadskontoret.

Inkomna yttranden

Under samrådet inkom 11 yttranden totalt. Av dessa var det 7 som hade synpunkter på planförslaget.

Yttranden UTAN synpunkter	Yttranden MED synpunkter
<ul style="list-style-type: none"> • Kommunala handikapprådet, Södertälje kommun 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Länsstyrelsen i Stockholms län
<ul style="list-style-type: none"> • Svenska kraftnät 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trafikverket
<ul style="list-style-type: none"> • Telge Bostäder 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sjöfartsverket
<ul style="list-style-type: none"> • Vattenfall 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lantmäterimyndigheten, Södertälje kommun
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Södertörns brandförsvarsförbund
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telge Nät
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Telge Fastigheter

Statliga verk och regionala instansers synpunkter

Länsstyrelsen

"I planbeskrivningen finns hänvisningar till AstraZenecas senaste säkerhetsrapport [...] där det kan konstateras att inga identifierade olycksscenarioer har påverkan utanför AstraZenecas verksamhetsområde. Länsstyrelsen anser att det innan planen kan antas behöver visas på ett tillfredsställande sätt att detta gäller även med de nya föreslagna områdesgränserna för AstraZenecas verksamhet. Planhandlingarna behöver därmed kompletteras på denna punkt."

Kommentar:

Riskutredningen samt planhandlingarna kompletteras och förtydligas gällande det gasmoln som kan uppkomma vid de dimensionerande olycksscenarioerna och hur dessa kan påverka området som i och med planförslaget hamnar utanför AstraZenecas verksamhetsområdet (bland annat campusområdet).

"Den nya färdvägen för transporterna medför en riskförflyttning som även påverkar området på andra sidan Karlshovsbacke. För att minska risken här och även för befintliga byggnader inom planområdet, bör vägsträckan från Forskargatan fram till AstraZenecas nya grind få hastighetsbegränsning 30 km/h."

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret kommer innan antagande att ändra sina lokala trafikföreskrifter gällande lokalgatan (i planförslaget) som berörs av ovanstående kommentar. Förändringen i den lokala trafikföreskriften innebär en begränsning till 30 km/h.

Angående en hastighetsbegränsning från Forskargatan fram till AstraZenecas grind anser samhällsbyggnadskontoret att det inte möjligt att lösa det genom kommunens trafikföreskrifter då förslaget är att det är kvartersmark. AstraZeneca har däremot upprättat en försäkran där de säkerställer att 30-skyltar upprättas innan marköverlåtelse sker.

"Länsstyrelsen anser att planbestämmelserna angående risk- och störningsskydd behöver göras tydligare, t.ex. genom sidhänvisning till planbeskrivningen.

Störningsskydd/utformningsbestämmelser bör föras med indexbokstäver på plankartan då så är möjligt, för att tydliggöra vilka bestämmelser som gäller var."

Kommentar:

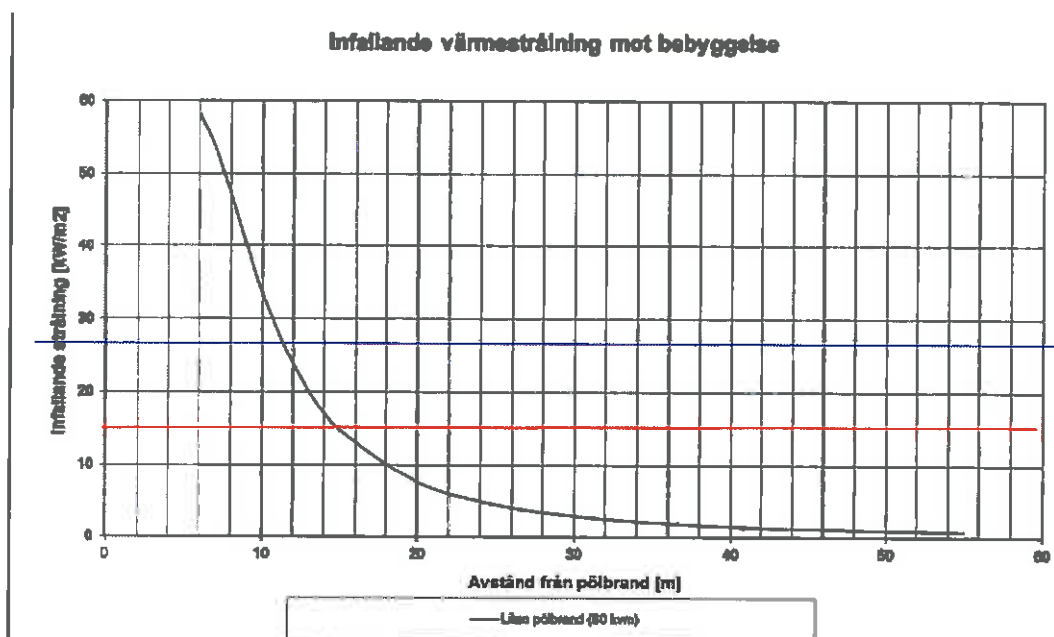
Samhällsbyggnadskontoret håller med Länsstyrelsen och plankartan kommer att kompletteras med sidhänvisningar samt indexbokstäver. Detta förs in i antagandehandlingarna.

"Planbestämmelsen om att fasader och fönster i byggnadsdelar inom avståndet 15 meter från gatan med transport av farligt gods ska utföras så att de klarar en värmestrålning på 15 kW/km behöver omformuleras, de den inte säkerställer något skydd för de nivåer som är kritiska, d.v.s. nivåer över 15 kW/km."

Kommentar:

Planhandlingarna revideras. Tidigare bestämmelse gällande fasader och fönster omformuleras till "Fasader och fönster mot övre tankgården eller mot gata med farligt gods ska utföras så att brandspridning in i byggnad förhindras vid brand i utsläckt lösningsmedel under den tid det tar att utrymma byggnaden.". Bestämmelsen hänvisar till given sida i planbeskrivningen som ytterligare beskriver möjliga sätt att uppnå detta byggnadstekniskt.

Tillägg till planbeskrivningen: "Fasader och fönster ska utföras så att de klarar strålningen från en pol med arean 80 m². I figuren nedan redovisas beräknade strålningsnivåer på olika avstånd från en sådan pol. (pölkant = vägkant). Vid strålningsnivåer lägre än ca 15 kW/m² behövs inga särskilda åtgärder. Det innebär tex att fönster på avstånd över 15 meter från vägen inte behöver föras med brandglas eller likvärdigt."

"Planbestämmelsen P(KB) anger bl.a. att "Kontor och bostäder ska prövas mot intilliggande industriverksamhet". Av planhandlingarna behöver risksituationen och eventuella behov av riskreducerande åtgärder framgå och regleras då fastigheten ligger i omedelbar närhet till AstraZenecas verksamhet. Planhandlingarna behöver ändras och kompletteras i dessa delar."

Kommentar:

Ovan nämnd planbestämmelse ändras i antagandehandlingarna från P(KB) till enbart P. Detta då samhällsbyggnadskontoret anser att det är lämpligare att planlägga för bostäder inom kvarteret Lyktan när AstraZenecas nuvarande verksamhet har flyttat i framtiden. Ovanstående synpunkt anses därför besvarad.

"Planbestämmelsen e₂ anger "I den mån farligt-gods-transporter upphör eller tillfredsställande skyddsåtgärder utförs får byggnation uppföras intill 6 m från användningsgräns". Länsstyrelsen anser att vad som utgör tillfredsställande

skyddsåtgärder behöver utredas och preciseras innan planen antas. Planbeskrivningen behöver kompletteras i denna del."

Kommentar:

Antagandehandlingarna kompletteras med en mer specifik bestämmelse för vilka skyddsåtgärder som kan ställas för nya byggnader som uppförs närmre än 15 meter från gatan. Samhällsbyggnadskontoret bedömer att det är rimligt att ställa krav på obrännbara fasader samt att fönster klarar en strålningsintensiteten anpassad till underliggande olycksscenarioer.

"Planbeskrivningen anger att bullersituationen inom kvarteret Sländan kan anses vara likvärdig den i kvarteret Lampan. Av bullerutredningen för kvarteret Lampan framgår att riksdagens riktvärden för trafikbuller överskrids i anslutning till Storgatan. Den ekvivalenta ljudnivån vid husfasad kan uppgå till 63 dB(A) vid mest utsatta fasad och en beräknad hastighet om 30 km/tim på Storgatan. Biltrafiken är huvudsakligen koncentrerad till för- och eftermiddagar under vardagar.

Av planbeskrivningen framgår att kvarteret Sländan utöver Storgatan även utsätts för höga nivåer av vägtrafikbuller från Astrabacken. Kommunen behöver i det fortsatta planarbetet redovisa på vilket sätt bostadsbebyggelse i kvarteret Sländan kan utformas för att klara planbestämmelser om avstegsfall [...]"

Kommentar:

Byggrätten för bostäder minskas något i den södra delen av fastigheten för att säkerställa de nationella riktvärdena för buller och avstegsfall.

Planhandlingarna har även kompletterats med en redogörelse för hur tyst sida kan uppnås.

"Planförslaget möjliggör bl.a. kontor och bostäder i anslutning till Södertälje kanal. Kanalen är en anläggning av riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § MB. Lågfrekvent buller kan uppkomma från vissa av fartygen som trafikerar Södertälje kanal och passerar planområdet [...] Länsstyrelsen anser att planbeskrivningen bör belysa vilka

åtgärder som är möjliga att vidta för att kunna innehålla socialstyrelsens riktvärden beträffande lågfrekvent buller vid ny bostadsbebyggelse.”

Kommentar:

Ovan nämnd planbestämmelse ändras i antagandehandlingarna från P(KB) till enbart P. Detta då samhällsbyggnadskontoret anser att det är lämpligare att planlägga för bostäder inom kvarteret Lyktan när AstraZenecas nuvarande verksamhet har flyttat i framtiden. Ovanstående synpunkt anses därför besvarad.

”Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att markarbeten ska föregås av markundersökningar avseende föroreningar. Intentionen att markarbeten ska föregås av markundersökning behöver framgå av planbeskrivningen och kan med fördel ingå som en informationsruta i anslutning till planbestämmelserna. Planbestämmelse angående markundersökningar bör dock tas bort då den saknar lagstöd.”

Kommentar:

Ovan nämnd planbestämmelse gällande markundersökningar överförs i antagandehandlingarna till en informationsruta inklusive en sidhänvisning till berörd del i planbeskrivningen.

”Länsstyrelsen anser att kommunen bör överväga att införa en planbestämmelse om att markföroreningar ska ha avhjälppts på de tomter som avses för känslig markanvändning innan bygglov får medges (jmf. 4 kap § PBL).”

Kommentar:

Antagandehandlingarna kompletteras med en bestämmelse om att ”markföroreningar ska ha avhjälppts på de tomter som avses för känslig markanvändning innan startbesked får medges”.

Trafikverket

”För att det ska kunna säkerställas att det blir en bra boendemiljö i de planerade bostäderna måste hänsyn tas till en ökad fartygstrafik i bullerutredningen. Om de

planerade bostäderna blir bullerstörda kan det innebära restriktioner på fartygstrafiken och det skadar riksintresset. Det är därför mycket viktigt att rätt ingångsdata används i bullerutredningen.”

Kommentar:

Ovan nämnd planbestämmelse ändras i antagandehandlingarna från P(KB) till enbart P. Detta då samhällsbyggnadskontoret anser att det är lämpligare att planlägga för bostäder inom kvarteret Lyktan när AstraZenecas nuvarande verksamhet har flyttat i framtiden. Ovanstående synpunkt anses därför besvarad.

Sjöfartsverket

”2012-10-04 besvarade Sjöfartsverket samrådet angående ny detaljplan för Pyramiden, Sländan och Kitteln. Sjöfartsverket vidhåller sina där framförda synpunkter och vill samtidigt understryka vikten av att Trafikverkets yttrande angående buller från fartygstrafiken beaktas i det framtida planarbetet. Sjöfartsverket kommer inte att medverka till att några ytterligare restriktioner läggs på sjöfarten med anledning av den förändrade bebyggelsen vid främst kvarteret Sländan och Kitteln.”

Kommentar:

Planläggningen av kvarteret Lyktan, tidigare P(KB) ändras till antagandehandlingarna till enbart P. Detta då samhällsbyggnadskontoret anser att det är lämpligare att planlägga för bostäder inom kvarteret Lyktan när AstraZenecas nuvarande verksamhet har flyttat i framtiden. Synpunkter gällande den fastigheten anses därför besvarad.

Planläggningen av Kitteln medger inte någon ökad bebyggelse utan endast möjlighet till användningen skola, lättare vård samt kontor. Idag nyttjas fastigheten för kontor enligt gällande detaljplan. Riktlinjerna för buller som Trafikverket hänvisar till (1996/97:53) gäller bostadsbebyggelse. Synpunkter gällande Kitteln anses därför besvarad.

Planläggningen av kvarteret Sländan medger däremot bostäder och berörs av de riktlinjer som Trafikverket hänvisar till (1996/97:53).

Samhällsbyggnadskontoret anser dock att berörd fastighet ligger så pass långt från kanalen (över 100 meter) och att det därför är möjligt att uppföra bostäder utan att ovan nämnda riktlinjer överskrids. Synpunkter gällande kvarteret Sländan anses därmed besvarad.

Synpunkter som Sjöfartsverket hade under samrådet (och som Sjöfartsverket hänvisar till i sitt yttrande under granskningen) berör risk för att ljuspunkter uppförs som riskerar sjöfartens säkra navigation. I antagandehandlingarna förs därför in en planbestämmelse som reglerar detta.

Lantmäterimyndigheten, Södertälje kommun

"Plankartan är svårläst då många användnings-/egenskapsgränser bara är streck (i A0-format)."

Kommentar:

Antagandehandlingarna kommer att tillföras inzoomningar över de områden där plankartan blir svårläst.

"Hur stor exploateringsgrad får det vara inom e₂-områdena?"

I planbestämmelserna står att e₁₀₀ avser största byggnadsarea i procent av område avgränsat med användningsgräns. Inom J₁K-området finns inga användningsgränser utan bara egenskapsgränser vilket gör att byggnadsarean inom varje egenskapsområde där blir väldigt stor."

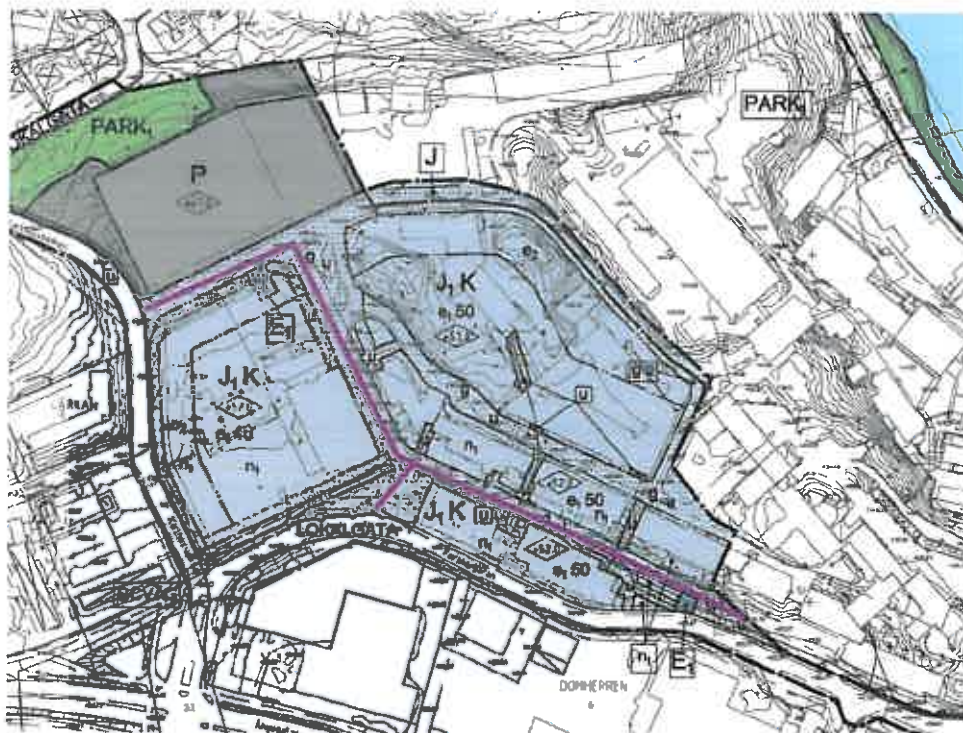
Kommentar:

Utformningen av byggrätten omformuleras till antagandehandlingarna. Linjer och gränsdragningar har även reviderats.

"g-områden kan på många ställen stängslas in. n₁ alternativt stängselförbud finns på många ställen inte mot allmän plats [...]n₁ bör beskrivas som Stängselförbud mot allmän plats och område avsett för gemensamhetsanläggning"

Kommentar:

Syftet med nämnd planbestämmelse är att skapa en öppen karaktär utmed vägen som redovisas nedan. Detta för att öppna upp områden för allmänheten även om själva vägen inte blir kommunal väg. Antagandehandlingarna revideras för att den bestämmelsen ska bli tydligare.

"Inom J₁K-området finns flera egenskapsområden som är väldigt små och inte kan inrymma någon byggnad då de är helt avgränsade med prickmark. Här finns också egenskapsområden som saknar begränsning av byggnadsarean [...] På vissa befintliga

byggnader har det lagts in u-områden och prickmark vilket innebär att om byggnaden rivs eller t ex förstörs genom brand kan den inte återuppföras.”

Kommentar:

Antagandehandlingarna justeras gällande prickmark. Viss prickmark tas bort inom kvarter för att byggnader ska kunna uppföras efter exempelvis en brand. De egenskapsområden som saknar begränsningar gällande byggnadsarea kommer också att kompletteras.

”Inom PARK₂P-området behöver kvartersmarken sticka upp på fler ställen p g a ventilationsanordningar. De P som sticker upp ska vara grämmarkerade, inte gröna. Det är viktigt att avgränsningen mellan allmän plats och kvartersmark överensstämmer med vad som är tänkt att fastighetsbildas. Avgränsningen måste också redovisas tydligt genom t ex sektioner på plankartan. Kvartersmarken måste avgränsas i höjdded. Bestämmelsen hör både på plankarta och i teckenförklaringen skrivs på annat sätt [...]”

Kommentar:

Antagandehandlingarna justeras gällande hur bestämmelsen för det underjordiska garaget utformas för att det ska bli ännu tydligare vad det är som är tänkt att fastighetsbildas. Kompletteringar har även förts in i planbeskrivningen gällande detta.

”Användningen av u-områden kan inte begränsas med att de får bebyggas under förutsättning att överenskommelse finns mellan berörda parter. Detta då det är omöjligt att identifiera vilka parter som kan tänkas behöva utnyttja u-områdena i framtiden [...] Vill man att områdena ska gå att bebygga måste prickmarken tas bort alternativt hela u-området.”

Kommentar:

Antagandehandlingarna justeras gällande prickmark (se svar gällande prickmark inom kvarter ovan). Bestämmelsen för u-områden omformuleras även i enlighet med synpunkten ovan.

"Det går inte att villkora kommande avstyckningar enligt stycket om risk- och störningsskydd."

Kommentar:

Bestämmelsen gällande risk- och störningsskydd som villkorar avstyckningar kommer att justeras i. Även beskrivningen gällande detta i planbeskrivningen (sid 15) kommer att revideras.

"a₁ saknas i plankartan"

Kommentar:

Antagandehandlingarna innehåller a₁

"Sist i teckenförklaringen finns en massa ledningar uppräknade som inte återfinns i kartan."

Kommentar:

Antagandehandlingarna justeras i enlighet med synpunkten ovan.

"Stråken som redovisas på sidorna 4, 22, 24 och 32 [planbeskrivningen] stämmer inte överens med vad som enligt plankartan är allmänt tillgängligt."

Kommentar:

Syftet med nämnda kartor är att beskriva de stråk som med planförslaget ej kommer att kunna stängslas in i framtiden. Delar av planområdet kommer därmed att "öppnas upp" i jämförelse med hur det ser ut idag då stängsel hindrar allmänheten för att röra sig inom AstraZenecas område. Se kommentar ovan. Däremot stämmer det att stråken ej är allmän platsmark varför de beskrivande texten till kartorna i planbeskrivningen ska förtydligas för att tydligare förklara detta.

"Hur man tänkt sig ledningsdragningar och anslutningspunkter inom detaljplaneområdet är fortfarande väldigt oklart. Ledningshavarna måste vara medvetna om att det inte finns u-områden."

Kommentar:

En dialog har först mellan AstraZeneca och Telge Nät sedan planärendet startade gällande hur ledningarna inom planområdet ska hanteras i framtiden.

Ett antal g-områden och u-områden finns införda på plankartan inom kvartersmark. Det finns även ett avtal uppfört och undertecknat mellan Telge Nät och AstraZeneca gällande ledningar och anslutningar.

Samhällsbyggnadskontoret har även en dialog direkt med Telge Nät angående ledningar och de är medvetna om hur planförslaget ser ut gällande u-områden.

"På sidorna 36 och 37 [planbeskrivningen] står att parkeringsgaraget inom Separatorn tillhör kommunen. Enligt uppgift till myndigheten tillhör det Astra då det är byggt av dem med stöd av det servitut som finns."

Kommentar:

Antagandehandlingarna justeras gällande ovanstående synpunkt.

"På sidan 37 [planbeskrivningen] under rubriken Tekniska frågor, u-områden, står det mkt om Astras enskilda ledningar. U-områden gäller normalt sett för allmänna ledningar och för enskilda ledningar bildas oftast t ex servitut. Detta stycke måste formuleras om."

Kommentar:

Omnämnt stycke omformuleras om i antagandehandlingarna för att förtydliga texten gällande u-områden och enskilda ledningar.

"Klarar Astras nya fastighet (det som blir kvar av Pyramiden 18) med befintliga byggnader bestämmelsen i den gamla planen? Om den inte gör det blir det ingen lämplig fastighetsbildning när fastigheten ska bildas enligt denna plan."

Kommentar:

Ja, AstraZenecas nya fastighet (det som blir kvar av Pyramiden 18) klarar bestämmelserna i den gamla planen.

Södertörns brandförsvarsförbund

"I planbeskrivningen nämns inte brandvatten, frågan nämns dock i riskanalysen. För att tillgodose behovet av brandvatten hänvisar vi till vårt PM 608 som innehåller information om kraven på tillfredsställande brandvattenförsörjning."

Kommentar:

Frågan hanteras i samband med bygglov (Boverkets Byggregler). Plan- och bygglagen (PBL) inte är lämpligt att använda sig av för att reglera den här typen av frågor som är av mer detaljerad karaktär.

"Vattennätet i det nya/ändrade planområdet bör klara att försörja sprinkler i de byggnader där det kan bli aktuellt."

Kommentar:

Frågan hanteras i samband med bygglov (Boverkets Byggregler). Plan- och bygglagen (PBL) inte är lämpligt att använda sig av för att reglera frågor av mer detaljerad karaktär såsom exempelvis dimensioneringar på ledningar.

"Med avseende på riskbilden så ställer sig Södertörns brandförsvarsförbund tveksamma till om riskerna har bedömts på rimlig nivå [...] I relation till den övergripande riskanalys för hantering av farligt gods på och kring Södertälje kanal som utförts för kommunens räkning år 2007, är riskerna i form av konsekvenser och sannolikheter bedömda som avsevärt mindre i den nya detaljerade riskanalysen. Inga bedömningar har heller gjorts med avseende på framtida transportmängder. Transportmängderna farligt gods på Södertälje kanal torde öka i enlighet med de planer som finns på ökad trafik på kanalen."

Kommentar:

I antagandehandlingarna ändras P(KB) till enbart P. Detta då samhällsbyggnadskontoret anser att det är lämpligare att planlägga för bostäder inom kvarteret Lyktan när AstraZenecas nuvarande verksamhet har flyttat i framtiden. Ovanstående synpunkt anses därför besvarad.

”Vi saknar även en diskussion om framtida verksamhet på AstraZenecas område och nya verksamheters eventuella hantering av farliga ämnen, exempelvis brandfarliga vätskor. De avstånd som framförs för krav på åtgärder är bristfälligt redovisade. Länsstyrelsen anser att det, i princip oberoende av den aktuella risknivån och andra säkerhetsåtgärder, bör finnas ett skyddsavstånd på minst 25 meter mellan vägar med transporter av farligt gods och kvartermark i Zon B eller C. Zon B och C innefattar bland annat kontor, handel, idrotts- och sportanläggningar, bostäder, skola och vård. Alla dessa verksamhetstyper planeras inom området för denna detaljplan. Att sätta 15 meter som gräns för åtgärder i form av fasader och fönster utförs så att de klarar en värmestrålning på 15 kW/m² kan antas grundat på att det redan finns byggnader på detta avstånd, inte på att det faktiska konsekvensområdet antas vara kortare än 15 meter.”

Kommentar:

Gränsen på 15 meter är baserad på de beräkningar som har gjorts gällande strålningsnivåer. Beräkningarna visar att strålningsnivåerna över 15 meter är så låg att normala fönster och fasader kan accepteras. Se kommentar till Länsstyrelsen ovan gällande samma fråga.

De nya transportvägar som föreslås i planförslaget syftar till att flytta transporter av farligt gods bort från den del av planområdet som föreslås för bland annat skola, idrottsanläggningar mm. De nya transportvägarna berör däremot det större nordvästra området (förslagen användning industri och i vissa delar även kontor). För att kunna hantera de riskerna från transporterna med farligt gods ställs krav på både fasader och fönster inom detta område. Regleringarna om fönster och fasader gäller alltså de delar av planen där bostäder, skola, idrott eller vård föreslås då avståndet är tillräckligt stort mellan transportvägen och de byggnader som föreslås för bland annat skola, idrott mm.

”Åtgärder med avstängningsbar ventilation är en åtgärd som ofta förekommer som förslag i riskanalyser, så även i denna plan [...] Det är viktigt att vid en lösning av detta slag fundera över hur detta genomförs i praktiken.

[...]

Avseende åtgärder med att ventilationsintag på byggnader vänds bort från risken så förespråkar vi denna lösning. I just detta område är det viktigt att noga tänka igenom vad som är trygg sida eftersom riskerna i denna plan kommer från flera håll, transporter på Ängsgatan, transporter på lokalgator inom området och transporter på Södertälje kanal såväl som hantering av brandfarliga varor och verksamhet inom AstraZenecas område.

[...]

Ingen av dessa åtgärder [avstängningsbar ventilation samt friskluftsintag från trygg sida] finns inritade på detaljplanen, det finns inte heller hänvisningar till var dessa åtgärder finns specificerade i planbeskrivningen. Räddningstjänsten befarar att avsaknaden av denna förklaring på plankartan kan innebära att åtgärderna inte vidtas i byggskedet, och kan även komma att ha påverkan på efterlevnaden i framtiden.”

Kommentar:

Det är i en detaljplan inte lämpligt att detaljstyra exakt vilka tekniska lösningar som ska användas för att uppfylla de krav som ställs. Detta eftersom det kan leda till inaktuella regleringar då den tekniska utvecklingen ständigt fortskrider. Vad som idag kan anses vara en lämplig teknisk lösning kan inom några år (när detaljplanen fortfarande är gällande) vara inaktuell.

För att förtydliga kravet på ventilationssystem samt för att ge ytterligare stöd vid bygglovsskedet tillförs antagandehandlingarna en planbestämmelse om att ”byggnaders ventilationssystem ska utformas så att inläckage av giftig gas försvåras inom 75 meter från identifierade riskkällor” samt ett förtydligande i planbeskrivningen av möjliga lösningar på hur ventilationen skulle kunna placeras och utformas.

Ovanstående text är inte en "upplysningstext" utan en reglerande planbestämmelse. Dock gäller den hela planområdet varför den inte är indexerad eller "placerad" på kartan. Eftersom det är en planbestämmelse så kommer dessa att vara styrande vid en eventuell omvandling av AstraZenecas nuvarande kontorslokaler till campusområde.

Antagandehandlingarna kompletteras med en sidhänvisning i planbeskrivningen där ett förtydligande finns gällande kraven på skyddsåtgärder.

"Räddningstjänsten önskar ett tydligt ställningstagande till vad som är rimliga kostnader, kopplade till risken med att personer boende, verksamma och besökande i befintlig bebyggelse drabbas av en olycka."

Kommentar:

I antagandehandlingarna har bestämmelsen om rimliga kostnader utgått och olika alternativa lösningar har föreslagits beroende på befintligt utförande.

"I dokumentet Underlag för planarbetet avseende farligt gods transporter till och från Snäckvikenanläggningen beskrivs olika strategier för att transporter av farligt gods till och från tankgårdarna. I två av förslagen nämns backning av fordon som lösning på utrymmesbristen. Vi vill påtala den förhöjda risken med detta tillvägagångssätt. Föraren har sämre uppsikt över vad som händer i området bakom och kring fordonet, vilket ger en förhöjd risk för trafikolyckor. En olycka med farligt gods i lasten kan ha konsekvenser för personer verksamma, boende och besökande i området."

Kommentar:

Dagens transportvägar av farligt gods till och från tankgårdarna innehåller ett backningsmoment av samma art som det i det nya förslaget. Därmed anser samhällsbyggnadskontoret att det nya förslaget ej leder till någon ökad risk då antalet backningsmoment ej ökar.

"Med avseende på vilka vägar som farligt gods tar inne på området så baseras samtliga riskanalyser och resultaten från dessa på att ny sträcknings används för att risken skall anses acceptabel. Räddningstjänsten saknar med anledning av detta, inritade begränsningar på vägnätet inom området. Endast "ny leveransväg" till och från övre och nedre tankgården får användas för farligt gods transporter. Övriga vägar bör alltså ha begränsningar i form av att dessa transporter inte får ske där."

Kommentar:

Eftersom ovan nämnda vägar ligger utanför planområdet (och därmed inte kan styras av denna) så har en försäkran upprättats av AstraZeneca där regleringar gällande vilka färdvägar som ska nyttjas, förstärkt skyltning inom särskilt kritiska delar, markering i vägbanan inom särskilt kritiska delar, förbud mot parkering inom kritiska delar för att säkerställa framkomlighet mm.

"Södertörns brandförsvarsförbund ställer sig frågande till begreppet "lättare vård" och vad detta innebär [...] Det kan vara lämpligt att precisera användningen vård föra tt tydliggöra syftet med planen och kunna hantera eventuella störningsrisker. Lättare vård bör enligt vår mening tydligt preciseras på detaljplan för att tillgodose att användningen inte bli en annan [...]"

Kommentar:

Bestämmelsen gällande lättare vård på plankartan justeras till antagandehandlingen. Dels indexeras den samt får en specifik sidhänvisning i planbeskrivningen.

"Södertörns brandförsvarsförbund önskar bli kallat till tekniskt samråd och även i övrigt beredas möjlighet att som byggnadsnämndes sakkunnige inom brandskydd delta i kommande byggprocess vid behov. Det gäller den planerade bebyggelse som klassas som en Br0- eller Br1-byggnad och/eller uppfyller kravet på att lämna in skriftlig redogörelse för brandskyddet enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor."

Kommentar:

Ovanstående är ingenting som kan regleras i detaljplanen men kommunens bygglovsenheten har meddelats om att Södertörns brandförsvarsförbund önskar bli kallat till tekniskt samråd.

Berörda fastighetsägare samt ledningsägare

Telge Nät AB

"Stadsnät har tre avlämningspunkter samt kabelstråk [...] Dessa tre punkter måste skyddas med servitut eller dylikt."

Kommentar:

Handlingarna har kompletterats gällande ovanstående synpunkt.

"Det saknas ett u-område över befintligt ledningsrättsområde på P(KB)-marken"

Kommentar:

Handlingarna har kompletterats gällande ovanstående synpunkt.

Telge Fastigheter AB

"Vår fastighet Separatörn 14 har i nya detaljplaneförslaget belagts med ett långt stycke instickande prickmark ett sk "u-område". Vi tycker att det är väldigt olämpligt placerat med tanke på att u-området skär tvärs igenom den redan färdiga husgrunden som vi avsett att bygga ut vårt kontor på. Vid ett expansionsbehov har vi tänkt fortsätta huset norrut med ett likadant tvärställt skepp till, lika de två tidigare, kompletterat med en mellanliggande förbindelsegång matchande den befintliga glasade mellanbyggnaden."

Kommentar:

Prickmarken inom föreslaget u-område tas bort vilket möjliggör att ytan bebyggs.